היינט לייוויקס לעצטע לעקציע "ליטעראטור און רעוואלוציע" 9 אוונט אין פרץ זאל מארגן אוו. באנקעט אין פרץ זאל

זון אויפגאנג — 7.24.
זון אונטערגאנג — 4.58.

די אייגנציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט

יעדן טאג

אידישע וואכרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

וועטער: קלאר און קיל

Vol. 20, No. 218. Winnipeg, Friday Nov. 7, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג פרייטאג, טז' חשון, תרצ"א.

רייזיקער פראטעסט מיטינג פון ווייניפעגער אידן דעם זונטאג

פעסטילד מאכט דערקלערונג וואס פארמילדערט ווייסן פאפיר

אלע ווייניפעגער אידן גערופן צו מאס-מיטינג דעם זונטאג אוונט, אין ווייניפעג טעאטער

דעם זונטאג, נאוו. 9טן, וועלן די אידן פון ווייניפעג פאראייניקן זיך מיט'ן אידנטום פון גאר דער וועלט אינ'ם אויסדרוק פון צארנדיקן פראטעסט קעגן דעם פאררעט באנאנגען קעגן זיי מיט פעסטילדס "ווייסן פאפיר", וואס האט פאקטיש אנולירט די באלפור דעקלאראציע.

אלע אידן פון ווייניפעג זיינען אויפגעפארערט צו קומען צו דער פראטעסט פארזאמלונג, און דערמיט אויסדריקן זייער באלידאריטעט מיט'ן גאנצן אידישן פאלק אין דעם איצטיקן קריטישן מאמענט.

די מאסן-פארזאמלונג קומט פאר אינ'ם ה. ק. א. ווייניפעג טעאטער (געוועזענער פרעעאום, פארט סט.), און עס ווערט דערוואר־טעט, אז דאס טעאטער זאל זיין איבערגעפילט.

די טירן וועלן זיך עפענען 7 אזייגער, און די פארזאמלונג וועט זיך אנפאנגען פונקט 8 אוונט.

צווישן די רעדנער וועלן זיין: רבי כהנאוויטש, דעפוטאט א. א. היפס, א. מ. שינבליין, א. אסאווסקי, ש. מילער און דר. שאפיראָ. ה. י. ווייל־דער וועט זיין דער פארזיצער פון'ם אוונט.

ווארן ניט בלויז פון דער ציוניסטישער

די מאסן פארזאמלונג איז פארדרופן געווארן ניט בלויז פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, נאר פון דעם עמביינשאפט־לאכן קאמיטעט וואס איז דערווייל געווארן לעצטן זונטאג אויף דער פאלקס קאנפערענץ און וועט דערפאר זיין אן אויסדרוק פון אלע שיכטן פון דער אידישער באפעלקערונג.

—(::)—

"הוליע קבצן אוונט" נאוו. 30טן

דער מוטער פאראיין פון ארב. רינג־פרייהייט בעפאל שול, בעט אונז צו מעל־דען, אז זונטאג, דעם 30טן נאוועמבער וועלן זיי דורכפירן זייער יערלאכן "הו־ליע קבצן אוונט". זיי בעטן אלע פריינט־לאכע ארגאניזאציעס צו האלטן פריי דעם דאזיקן אוונט.

אנב - אורחא

פון מארק

שמועסן איבער טאג-פראגעס

א ניט געבעטענע עצה, וואס סען וועט ניט אנ־נעמען. — א גרויסער קרבן פאר נארנישס.— עס פראטעסטירן די אידן. — עס פראטעס־טירט אויך סעיאר וועב.

ווען די אמעריקאנער סאציאליסטן וואלטן ביי מיר געפרעגט אן עצה, וואלט איך זיי געראטן דערווייל פארגעסן זיך אינגאנצן אויף די קניידלאך און געריינ־קען בלויז די סאציאליסטישע הגרה.

איך רייד דא נאטירלאך ניט וועגן יענע "סאציאליסטן", וואס דער גאנצער סאַ־ציאליזם איז ביי זיי בלויז א מיטל צו דערגרייכן די קהל'שע קאריטע. איך מיין יענע סאציאליסטן, ביי וועלכע דער סאַ־ציאליזם איז עפעס א שטיקל ענין, ווען אפילו מען קאן פון אים ניט מאכן קיין לעבן און ניט קיין קאריערע.

די פרוכטלאזע יאגעניש פון די אמע־ריקאנער סאציאליסטן נאך פאליטישע "רזשאבס" האט גוואלדיק דערגאריבט דעם אמעריקאנער סאציאליזם, אוועק־שטעלנדיק אים, אין דער זעלבער רייע מיט דעם רעפובליקאניזם און דעמאקרא־טישן טאמאניזם, — אבער אן זייער דער־פאלג.

צוליב וואס זשע מקריב זיין די סאמע נשמה פונ'ם סאציאליזם פאר'ן "טאמער", — טאמער וועט מען דערווייל ערגעץ א סאציאליסט צו א געזעלשאפטלאכן אמט, וואו ער וועט דארפן טראגן פאר'ן סאַ־ציאליזם די אחריות פאר אלע שאנדטא־טען וואס ווערן באנאנגען?

* * *

ווען מען פאלגט מיינע עצות, וואלט איך אפשר נאך ווייטער געגאנגען:

איך וואלט אפילו דער בריטישער אר־בעטער פארטי, פאר וועלכער עס האט שוין יא א זינען צו באטייליקן זיך אק־טיוו אינ'ם פאליטישן לעבן, גערעטן ניט מקריב צו זיין אירע סאציאליסטישע פריינ־ציפ צוליב מאכט, מיט וועלכער זי קאן פאקטיש גארנישט ניט אויפטאן, — און ניט דעגאדירן דעם הויכן סאציאליס־טישן אידעאל אינ'ם זומפ פון פראקטי־שער פאליטיק, וואו זי וועט ניט דערצי־ען דאס פאלק אזוי, אז די פראקטישע פאליטיק זאל קאנען ברייגנען סאציאליס־טישע רעזולטאטן.

די בריטישע ארבעטער פארטיי וועט אבער מיך זיכער ניט פאלגן, — זי איז צופיל פאר'ש־כור'ט פונ'ם שאטן פון מאכט אין אירע הענט.

אבער פארוואס די קא־ייצלך'דיקע אמע־ריקאנער סאציאליסטישע פארטיי זאל ניט אנגעמען אזא עצה, זע איך ניט איין.

אויב אפילו אין אזא שווערער צייט דריקן די אמעריקאנער ווייקער אויס זייער רעוואלט שטימענדיק פאר דר' דע־מאקראטן, און די סאציאליסטן קאנען ניט קריגן גענוג שטימען צו דערווייל אפילו איין איינציקן קאנגרעסמאן אין די סאציאליסטישע "עפעסטונגען" פון ניו־יארק און מילוואקי, — דאן צוליב וואס מקריב זיין די סאציאליסטישע פרינציר־פען?

נאך מיין מיינונג האבן זיי זיי גערארפט איצט אפגעבן זיך בלויז מיט האמערן אין די מחות פונ'ם עולם זייערע פריינ־ציפ, — און, אויב דער סאציאליזם האט אין זיך לעבנס־קראפט, וועט ער סוף־כל סוף ברייגנען פרוכט אפילו אויף דעם דאזיקן שטיינערנעם באדן.

* * *

ווען די בריטישע ארבעטער רעגירונג וואלט ניט אזוי איינגעווענקען אינ'ם זומפ פון פראקטישער פאליטיק, וואלט ניט גערארפט קומען צו דעם, אז די אי־דען, וועמעס דערלייזונג איז איינג פאר־בונדן מיט דער דערלייזונג פון אלע אונ־טערדריקטע, זאלן איצט דארפן פראטעס־טירן קעגן אן ארבעטער רעגירונג.

פאר אונז איז דאס זיכער באזונדערס פיינלאך. אבער וואס אנדערש קאנען מיר טאן, ווי פראטעסטירן?

מיר זעען דאך, אז אפילו אויף סאַ־ציאליסטן קאנען מיר זיך ניט פארלאזן. אויב נאר זיי טוען זיך אריין אין "פראק־טישער פאליטיק" און זוכן אנצוהאלטן די מאכט אום יעדן פרייז.

נאטירלאך, קאנען מיר זיך אויף ניט־סאציאליסטן נאך ווייניקער פארלאזן.

דערפאר אבער וואס מיר זיינען באַ־עול'ט געווארן פון א סאציאליסטישער רעגירונג, פילן מיר שארפער דעם ווייטיק און אונזער פראטעסט דארף זיין אויף אזויפיל שטארקער.

פארט איז דא הינטער די מאכט־האַ־בער א סאציאליסטישער געוויסן, וואס וועט אפשר א ציטער טאן . . .

* * *

אונזער מעיאר וועב איז ווידער אויף דער "קריג סטעזשקע".

אונזער גוטער, אלטער ריטער האט אנגעטאן זיין דאן־קיכאטישן קאסטיום און גייט קעמפן קעגן די שונאים פון זיין קאנארע, — די קאמוניסטן.

איינער אליין קעמפט ער שוין נעבאך פאר פינף יאר צייט, באקלאגט ער זיך, די קאמוניסטן קריכן דעם לאנד אין די ביינער, און אימיצער, אויסער אים, זאל זיך כאטש א ריר טאן!

זוילט איר צוליינן א האנט צו דער הייליקער ארבעט, איז רעכט. אלא ניט, וועט אונזער העלדישער מעיאר ווייטער אליין פארזעצן זיין קאמף און וועט נאך אויפגעשטורעמט נאנץ קאנארע פון עק ביז עק.

אזוי זאגט ער אליין.

מעיאר וועב פראטעסטירט.

און די אידן פראטעסטירן.

עס זיינען דא צוויי סארטן פראטעס־טען: דער פראטעסט פונ'ם שעפעלע וואס ווערט פארצוקט פונ'ם וואלף, און דער פראטעסט פונ'ם וואלף למאי מען לאזט אים ניט רואיִ עסן זיין רויב.

—(::)—

דער "וואנט עד" קאלום דער־שיינט אויף זייט 4

קרן-היסוד לאזט ארויס אויפרוף צום 10-יאריקן יובילייי

לאנדאן, נאוו. 7 (איטא).— "ווען יע־דער אקער לאנד וואס איז איצט אין אי־דישע הענט זאל קולטיווירט ווערן, און ווען אלע עקאנאמישע און קולטורעלע אנשטריינגונגען, אין ארץ־ישראל וואלטן געמאכט געווארן מיט מער טרייהייט, — דאן וואלט קיין קראפט אויף דער ערד ניט געקאנט אפשטעלן דעם ווייטערדיקן פארגרעס פון דער אידישער נאציאנאלער היים".

די דאזיקע דערקלערונג ווערט גע־מאכט אין א מאניפעסט ארויסגעלאזן אין פארבינדונג מיט'ן צענטן יאר־טאג זינט דער קרן־היסוד איז געגרינדעט גע־ווארן. דער מאניפעסט איז אונטערגע־שריבן פון אסקאר וואסערמאן, ארטור האנטקע און לייב יאפע.

דער מאניפעסט רופט צו די אירן פון גאר דער וועלט צו באנייען זייער אנ־שטריינגונג פאר'ן קרן־היסוד אין ענטפער צו דער בריטישער פאליטיק.

—(::)—

מושב-זקנים נאמינאציעס דעם זונטאג

די יערלאכע גענעראל און נאמינאצי־אנס פארזאמלונג פון מושב זקנים וואס האט געשאלט פארקומען לעצטן זונטאג, איז אפגעלייגט געווארן אויף היינטיקן זונטאג, דעם 9טן נאוועמבער, 2.30 ביי־מאג.

אלע אידן וועלכע זיינען פארענטע־רעסירט מיט דעם מושב זקנים, זיינען געבעטן צו קומען צו דער פארזאמלונג, און באטייליקן זיך אין די נאמינאציעס פאר באאמטע.

געווידמעט דעם פראטעסט־מיטינג דעם זונטאג אוונט, אין ווייניפעג טעאטער

האט ניט געוויאומט, אז ער שפילט זיך מיט פייער.
(די בריטישע רעגירונג איז "איבערראשט" וואס איר פאלעסטינער פאליטיק האט ארויסגערופן אזא גערודער אין דער וועלט).
רעפראדוצירט פון "מאנטרעאלער דיילי סטאר".

הויבט זיך קאנטיק אן בוינן אונטערן דרוק פון אידישע פראַ־טעסטן און עפנטלאכער מיינונג פון דער וועלט. — לייקנט איצט אז אימיגראציע אדער אידישע לאנד דערווערבונג ווערן פארבאטן

לאנדאן, נאוו. 7 (איטא).— ענטפערנ־דיק אויף דער אטאקע פון סער דזשאן סיימאן און וויקאונט העילשאם אין א בריוו צו לאנדאנער "טיימס", האט לארד פעסטילד נעכטן אין א דערקלערונג באַרעכטיקט זיין פאלעסטינער פאליטיק אויסגעדריקט אינ'ם "ווייסן פאפיר", און ער דערקלערט נאך אמאל, אז מען האט דעם "פאפיר" מיספארטייטשט.

עס איז פאר אים זייער אנגענעם צו געפינען, זאגט דער קאלאניאל מיניסטער אין זיין דערקלערונג, אז אזעלכע גרויסע אוטאריטעטן אין יורידישע פראגן, ווי וויקאונט העילשאם און סער דזשאן סיי־מאן, האבן נארנישט ניט געפונען אינ'ם "ווייסן פאפיר" וואס זאל ניט זיין אין אנקלאנג מיט דער באלפור דעקלאראציע און דעם מאנדאט. זיי זוכן אבער צו ציען געוויסע באשלוסן פון דער שפראך באַ־נוצט אין די פאראגראפן 15, 19 ביז 23 און 28, וועלכע זיינען ניט באַרעכטיקט, און זיי זיינען נאר מעגלאך געווען דורך מיספארטייטשן דעם אינהאלט פון די דאַ־זיקע פאראגראפן.

ריידנדיק וועגן דער אימיגראציע פראַ־גע, דערקלערט לארד פעסטילד דאס פאל־גענדיקע:

דער "ווייסער פאפיר" רעדט ערגעץ ניט וועגן דעם פארבאט פון אידישער אימיגראציע. ער זוכט בלויז צו פארזיכע־רען, אז די אידישע אימיגראציע פון גע־וויסע קאטעגאריעס זאל אין געוויסע מאַ־מענטן, ווען ס'איז דא א גרויסע ארבעטס־לאזיקייט צווישן די אראבער, און די אי־דישע אימיגראנטן קאנען אפגענומען ביי די אראבער די ארבעט נויטיק פאר זייער אויפהאלט, זאל זי דאן קאנען צייטווייליק אפגעשטעלט ווערן. יערנפאלס איז אינ'ם "ווייסן פאפיר" נארנישט ניטאו וואס זאל באשריינקען די קאלאניזאציע פון'ם פרייען באדן וואס דער נאציאנאל־פאנד האט אין זיין באזיץ.

—(::)—

מארגן פרייהייטס טעמפל אוונט

מארגן, שבת, קומט פאר אין פרייהייטס טעמפל א "ארגלאזער אוונט", צו גונסטן דעם פרייהייטס טעמפל. אלע סימפאַ־טיקער און פריינט זיינען איינגעלאדן צו פארבריינגען אין א חבר'שער אטמאספע־רע.

מרס. ספעקטאר פארט אפ קיין ארץ-ישראל

מרס. ר. ש. ספעקטאר, אן אקטיווע מיטגלידערן פון ברענטש צוויי פועלי־ציון, און איינע פון די גרינדערנס פון דעם דאזיקן ברענטש, פארט אפ קומענדיק־קע וואך קיין מאנטרעאל, און פון דאר־טען וועט זי אפפאהרן קיין ארץ־ישראל.

צו דער געלעגענהייט ארגאנזירט דער דאזיקער ברענטש מארגן אן אפשייד אוונט ביי מרס. ליפשיץ, 369 קאלערזש עוועניו.

פריע ארב. שטימע קאנצערט נאוו. 23

דער סעקרעטאר פון ארב. רינג ברענטש 169, בעט אונז צו מעלדן, אז זונטאג דעם 23טן נאוועמבער, וועט אונטער אויפ־זיכט פון דעם אויבנדערמאנטן ברענטש, דורכגעפירט ווערן א קאנצערט און לי־טעראַרישער אוונט, לכבוד דער "פרייער ארבעטער שטימע", אין פרייהייטס טעמ־פעל.

א שיינע פראגראם איז צוגעגרייט גע־ווארן פאר דעם אוונט און א גרויסער ער־לם ווערט דערווארטעט. איינלאדונגס קארטלאך קאן מען שוין באקומען ביי אלע מיטגלידער פון ארב רינג.

—(::)—

דר. מאגנוס עפנט אוניווערסי־טעט אן פאליטישער רעדע

ירושלים, נאוו. 7 (איטא).— דר. מאַ־גנעס האט ניט דערמאנט, ווי געוויינלאך, די פאליטישע לאגע. אין זיין רעדע צו דער עפענונג פונ'ם אוניווערסיטעט סע־מעסטער. ער האט בלויז באריכטעט די גערדיקטע פינאנציעלע לאגע פונ'ם אוני־ווערסיטעט, צוליב דעם וואס מען צאלט אים ניט די חובות. ער האט אבער באַ־מערקט, אז די נויטיקע עקאנאמיע איז א געוונטער פראצעס. אריסקייט, האט ער געזאגט, שאדט ניט צו קונסט און וויסנ־שאפט. אפשר איז דער לעבנס שטייגער מאקע געווען צו הויך פאר אזא קליינעס און אריסען לאנד ווי ארץ־ישראל.

—(::)—

קיין אידישער קאמיטעט אין בודזשעט קאמפייך

מר. מאראזניק, פרעזידענט פון בני־ברית לאדזש, בעט אונז נאך אמאל מאַ־כען קלאר פאר די ווייניפעגער אידן, אז זיי האבן ניט קיין אורזאך צוריקהאלטן זיך פון צו נעבן זייערע ביישטייערונגען צום בודזשעט פאנד אין פאל ווען עס קומען צו זיי ניט־אידישע קענווערס.

אידישער קאמיטעט. אט דערפאר זאל יעדער איד ביישטייערן זיין טייל צום בודזשעט פאנד, אן אונטערשייד ווער די קענווערס זאלן ניט זיין, ווייל די אי־דישע אינסטיטוציעס אין ווייניפעג וועלן אלץ איינס קריגן זייער חלק פון דעם אל־גמיינעם פאנד. מען דערווארטעט אבער אז יעדער איד זאל בייטראגן זיין פולן חלק צום פאנד.

—(::)—

79 אומגעקומען אין מינען אומגליק

מילפילד, אהייא, נאוו. 7.— 79 מענ־שען זיינען אומגעקומען אין דער מינען קאטאסטראפע אין דער סאנדיי קור־לען קאמפאנים מינע. צווישן די אומגעקו־מענע זיינען געווען 7 באאמטע פון דער קאמפאני, איינשליסנדיק איין איינגטי־מער. וואס זיינען געווען אין דער מינע אויף אן אינספעקציע בעת דער אויפרייס איז פארגעקומען.

20 זיינען פארוואונדעט געווארן און נעפינען זיך איצט אין שפיטאל.

היינט לעצטע לעקציע פון ה. לייוויק; מארגן אוונט באנקעט

היינט, פונקט 9 אוונט, וועט ה. לייוויק, אין פרץ־זאל, האלטן זיין לעצטע לעק־ציע אויף זיין איצטיקן באזוך. די טעמע וועט זיין "ליטעראטור און רעוואלוציע".

צוליב דעם וואס ה. לייוויק האט גע־פונען פאר מעגלאך צו פארבלייבן דאַ ביז זונטאג, איז דער באנקעט וואס איז פריער אנאנסירט געווארן אויף מיטוואך אפגעלייגט געווארן אויף מארגן (שבת), 9 אוונט, אין פרץ־זאל. אלע זיינען איינ־געלאדן צו קומען צום באנקעט און זענג־נען זיך מיט דעם תשובה'ן נאסט.

פון דאנען פארט ה. לייוויק ווייטער וועטס, און ער וועט האלטן לעקציעס אין די פאלגנדיקע פונקטן:

רעדזשיינע, מאנטאג, נאוו. 10.

קאלגארי, מיטוואך, פרייטאג און זונ־טאג, נאוו. 12, 14 און 16.

וואנקאווער, דינסטאג, נאוו. 18.

—(::)—

היגע פאליציי צע'טמית'ט מיט שטע־קענס קאמוניסטישע דעמאנסטראנטן

ארבעטנדיק פריי מיט זייערע שטעקנס, האט די היגע פאליציי נעכטן צעטריבן א מחנה פון ארום 500 קאמוניסטן וואס האַ־בען זיך צוזאמענגעקליבן ארום סיטי האל נאך אן ארבעטסלאזער פארזאמלונג און האבן געמאכט א פארזוך צו דעמאנסטרי־רן מיט פאנען.

עטלאכע אנפירער פון די קאמוניסטן זיינען שטארק צע'מית'ט געווארן מיט די פאליציאישע שטעקנס. אבער אויך עטלאכע פאליציסטן האבן נעכאפט טרר־קענע קלעפ. קיינער איז ניט ארעסטירט געווארן.

די מחנות צעטריבן פון די פאליציסטן האבן ווידער געפרואווט אנגיין מיט זייער פאראד פון ראג פון מארקעט סטריט צו מיין סטריט. ווי נאר אבער זיי האבן אויפגעהויבן זייערע פאנען, זיינען די פא־ליציסטן געקומען צו לויפן, ארויסגעריסן די פאנען און זיי צערייסן אויף שטיקלאך.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

פרייטאג, נאוו. 7

רבי כהנאוויטש: א בלאט גמרא אין בית יעקב שול: שבת און זונטאג 2 נ. מ. משניות פאר אינגלאך אין דער זעל־בער שול.

שבת, נאוו. 8

באנקעט און טאנץ פון עסטרייך־פוילי־שען פארבאנד, אין קליינער ת"ת. רייכע פראגראם.

זונטאג, נאוו. 9

יערלאכע טיי פון מוטער פאראיין פון פרץ שול, ביי מרס. י. א. טשערניאק, 333 סט. דזשאנס עווע. 2.30 ביז שפעט.

"טעג־טאג" פאר א"י. אויפזיכט הדסה קאנטיל.

טיי פון וופ. הדסה ביי מרס. פ. מאס, 445 סאלטער סט. 3 ביז 11 נ. מ.

מ. מענאכאווסקי וועגן די לעצטע פאַ־לעסטינער אנטוויקלונגען, 3 נ. מ. אין פרץ אינסט. אויפזיכט לינקע פוע"צ. איינטריט פריי.

"ברידזש" פון ליידיס אקז. רוט. היב. סיק בעג., ביי מרס. א. זאקס, 140 אל־פרעד עווע. 8 נ. מ.

פר. קאבאקער ביים הנער העובד: "נעשיכטלאכער איבערבליק איבער די איר. פארטייען", 3 נ. מ. אין פאלקס שול.

מאנטאג, נאוועמבער 10

מ. בלאשטיין וועגן י. ל. פרץ ביי אינ־דעפ. פרי לאאן 8.30 אוו. אין פרץ אינסט.

ליעזן־קרייז פון מוטער פאראיין פון פרץ שול ביי מרס. סעדלעצקי, 395 פריטשארד.

אלגעם. פארזאמ. און וואלן ביי ניקאַ־לאיעווער פאראיין, 8 נ. מ., אין פרייהייט טעמפל.

ש. מילער ביי מוטער פאראיין פון תל־מוד תורה, 8 נ. מ., אין ת"ת.

"בארד מיטינג" פון כנסת ישראל סיס־טערהוד, 8 אוונט, אין ת"ת.

דינסטאג, נאוועמבער 11

דר. פערלמאן: "היגיענע אין מיטעלע יארן", 8.30 אוונט, אין פרץ זאל, ביי פראפאיסקער פאראיין.

פארזאמ. פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 2.30 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

דר. י. שאפירא ביי פארזאמ. פון בנות ציון פרי לאאן, 8 נ. מ., אין גרויסער ת"ת.

זונטאג, נאוו. 16

מאנץ און צוביים, 9 נ. מ., אין פרץ זאל. אויפזיכט מוטער פאראיין פון פרץ שול.

"סילווער טי" פון מאקאריווער פרויען פאראיין ביי מרס. קירזשנער, 395 פלארא עווע, 2 ביז 12 נ. מ.

"פאלקס טיי" פאר פרייהייט־טעמפל באזאר, אין פר. טעמפל, 2 ביז שפעט.

דינסטאג, נאוו. 18

שוועסטער־אוונט ביי ליידיס אקז. פון תלמוד תורה, 8 נ. מ., אין ת"ת.

אנגעפירט פון'ם לערער פארבאנד פון די אידישע וועלטלאכע שולן אין וויניפעג

וואונדערבארע הענטלאך

פון העניע פאדאלסקי

איינגעלאך, בלויאינקע,
ברוינינקע, שווארצינקע,
פנים'לאך ליכטיקע,
פרייליכע, הארציקע,
הענטעלאך פלייסיקע,
שטיפערישע, ריינינקע,
פנים'לאך, הענטעלאך,
פיסעלאך, איינעלאך, —
כ'וועל אייך דערציילן
א מעשה'לע א שיינע
וועגן צוויי הענטעלאך
פלייסיקע, קליינע:

"שווארץ קעפעלע." — אזוי האט מען גערופן א איינגעלע מיט א קאפ שווארצע, געקרייזלטע הערעלאך, ווי א געדיכטער וואלד. אט האט אים דער רעגן אויסגעוואשן ס'קעפעלע, — זעט עס אויס ווי אן אויסגעצוואוגענער וואלד; אט האט א ווארימער ווינט א גלעט געטאן זיינע הערעלאך און זיי אויסגעטריקנט; אט האבן די זונענשטראלן זיך צעטאנצט איבער זיין קעפעלע און שפילן זיך מיט אים, ווי א מאמע מיט איר קינד.

אלע האבן ליב שווארץ־קעפעלע'ן: די זון, דער רעגן, דער ווינט. אבער מער פון אלעמען האבן אים ליב די קינדער. אומעטום באגלייטן זיי אים, אין שפיל־הויף, אין שול, אויף דער גאס, און אפילו אין חלום. אן שווארץ־קעפעלע'ן פילן זיך די קינדער עלנט, ווי אן א מאמען. אפילו דער הונט, די קאץ, דער פערד, די קו, די פייגעלאך, די בלימעלאך, — אלע, אלע, האבן אים ליב. עס ציט עפעס צו אים, דעם ליבן שווארץ־קעפעלע.

פאר וואס מען ליבט אים אזוי ווייס קיינער ניט. אפשר איז דאס דערפאר, וואס זיין קאפ שווארצע, נעקרייזלטע האר גיבן אים צו אזויפיל שיינקייט צו זיין ווייס בלייך פנים'ל; אפשר דערפאר, וואס ער קריגט זיך קיינמאל מיט קיינעם ניט, הויבט קיינמאל קיין האנט ניט אויף אויף קיין צווייטן, צו אלעמען רעדט ער רואיק, שטיל, מיט אזויפיל ליבע. און אפשר דערפאר, וואס זיינע צוויי פינקלענדיקע אייגעלאך קוקן אויס, ווי צוויי ליכטיקע הימעלאך, — עפענען זיי זיך אויף ווערט ליכטיק, ווי די זון וואלט אריינגעשיינט, פארמאכן זיי זיך, — ווערט וואלקנדיק, צוריק פינסטער.

אבער, ניין! ניט בלויז דערפאר האט מען אים אזוי ליב געהאט. אט וועל איך אייך אויסזאגן דעם סוד: מ'האט אים ליב געהאט צוליב זיינע צוויי וואונדערבארע הענטעלאך. קיינמאל רוען זיי ניט ביי אים, די הענטעלאך. שטענדיק זיינען זיי פארטאן אין עפעס: אט בויען זיי פון קלעצעלאך א הויז ארומגעצוימט מיט א שיינעם גארטן; אט בויען זיי א נעסטעלע, שטייט א פויגעלע דערביי און לערנט זיך אויסבויען א שענערע, א בעסערע נעסט, ווי אירע. ווייל ס'פויגעלע אפדאנקען שווארץ־קעפעלע'ן פאר דעם, פליט עס אלע פרימארגן צו צו זיין פענסטערל און זינגט אים א לידעלע וועגן דער פרייהייט וואס וועט קומען אויף דער וועלט, און וועגן דעם ווי אלע קינדער וועלן אמאל זיין גליקלאך, עס וועלן ניט זיין קיין ארימע און רייכע, יעדער וועט זיך פרייען און זינגען און אפילו זיין מאמע וועט שוין מער קיינמאל ניט וויינען און ארבעטן אזוי שווער, — זי וועט זינגען און ארבעטן.

הערט ער זיך צו שווארץ־קעפעלע צום פייגעלעס געזאנג און פארטראכט זיך א ווייל'ע... נאר אט זיינען זיינע הענטעלאך ווידער פארנומען: ער מאכט א טיפן גרובעלע מיט זיינע פלייסיקע הענטעלאך, גראבט ארויס די שטיקעלאך ערד, נעמט צו ביסעלאך וואסער פון א ריטשקעלע דערביי, קנעט עס און קנעט ביז ער שאפט א פיגורל פון דעם, וועלכעס זעט אויס פונקט ווי א מענטשעלע. אלע קינדער שטייען ארום שווארץ־קעפעלע'ן מיט פארגאפטע אייגעלאך און באוואונדערן זיינע הענטעלאך, וואס טוען אויף אזויפיל ארבעט יעדן טאג און ווערן ניט מיד. און שווארץ־קעפעלע בשעת זיינע הענטעלאך ארבעטן שמייכלט מיט א זיסן שמייכל און זינגט אזוי פריילאך:

איך האב צוויי הענטעלאך קליין,
ארבעט איך און ווער ניט מיד,
ארבעט איז גוט און שיין,
זינג איך מיט דערביי א ליד.
זינג איך היינט און זינג איך מארגן,
האב איך קיינמאל ניט קיין זארגן,
זינג איך מיר מיין ארבעט ליד
און ווער קיינמאל גארנישט מיד...
אזוי איז געגאנגען די צייט.

איינמאל אבער, ווען דער קאלטער ווינטער איז געקומען, ווען גרעזעלאך און בלימעלאך זיינען איינגעשלאפן אין א לאנגן זיסן שלאף, האט שווארץ־קעפעלע'ס זיידע א וואונק געטאן צו זיין אייניקל מיט זיין ווייסער ברעם: "ס'קאלט, אריין אין שטוב, שווארץ־קעפעלע!"

האט זיך שווארץ־קעפעלע געזעגנט מיט'ן שול־הויף, ווייל קיין שיך האט ער ניט געהאט, און אן שיך ווייסט איר דאך, קינדער, טאר מען זיך אין דרויסן ניט שפילן. שטייט שווארץ־קעפעלע און טראכט: וואס זאל ער טאן? עס איז אים אומעטיק אויפ'ן הארצן און ער בענקט נאך די קינדער. נאכ'ן שניי, ער קוקט אין פענסטער, — קינדער יאגן זיך מיט שליטעלאך, מען קוליעט זיך אין שניי, ווי אין פוכיקן בעטגעוואנט, מען גליטש זיך אויפ'ן אייז, מען פאלט, מען לאכט, מען טראגט אזעלכע ווארימע שיך, מאנטעלאך, און היטלען...

שווארץ־קעפעלע קלאפט אין פענסטער: "קומט אריין, ליבע קינדערלאך, שפילט זיך מיט מיר!" אבער די קינדער פילן זיך אזוי גוט, אזוי ווארים, אונטער זייערע וואלענע מאנטעלאך. זיי ווארפן זיך מיט שניי־פילקעס, זיי גיבן א ווארף א גרויסע קיילעכדיקע שניי־פילקע אויף זיין פענסטער און רייצן זיך מיט אים: "קום ארויס שווארץ־קעפעלע, זע, וועסט אויך האבן רויטע בעקעלאך"...

שווארץ־קעפעלע טראכט ווידער און טראכט, ביז... — ער ווייסט שוין וואס צו טאן. ער לויפט שנעל צו מיט א פרייליכן שפרונג צו זיין מאמען און שרייט אויס: "מאמע, כ'האב א געדאנק! מארגן וועל איך זיך קאנען שפילן מיט די קינדער אויפ'ן ווייכן שניי! איך וועל אויפנייען פון געוואנט א פאר שיך... זעסט אט דאס קארטאנענע קעסטעלע, — איך וועל עס אויסשניידן און אריינלייגן אין די שיך וועט די קעלט ניט אריינגיין"...

"גוט, מיין קינד", — האט זיך די מאמע אפגערופן מיט א שיינענדיקן פנים. זי האט זיך אוועקגעזעצט לעבן שווארץ־קעפעלע און באטראכט די פלייסיקע פינגערלאך, וועלכע ארבעטן שנעל און פריילאך, — אט האט ער גענומען א מאס פון זיין פוס, אויסגעשניטן דעם קארטאן און אריינגעלייגט אין די שיך, געמאכט לעכעלאך מיט דער שער פאר די שנירעלאך.

"איצט גיי שלאפן, מיין קינד," — האט די מאמע געזאגט מיט אן אומעטיקער שטימע. — "מארגן וועסטו זיך שוין שפילן אין דרויסן גלייך מיט אלע קינדער."

אן איבערגליקלאכער איז שווארץ־קעפעלע געגאנגען שלאפן מיט'ן געדאנק, אז מארגן וועט ער טראגן די נייע שיך און זיך שפילן אין דרויסן מיט אלע קינדער. ווי א ציגעלע איז ער אריינגעשפרונגען אין א ים פון שמאטעס וואס זיינען געלעגן אויסגעשפרייט אויפ'ן דיל פאר זיין בעט. א זיסער קינדערשער שלאף מיט שענסטע חלומות האט אים פארוויגט. אט טוט ער אן די שיך, אזוי ווייך, אזוי ווארים, אזוי גרינג, אט שפרינגט ער מיט זיי פון בעט גלייך אין דרויסן און ווארפט זיך מיט שניי־פילקעס גלייך מיט אלע קינדער...

פרימארגן, צוזאמען מיט דער זון, איז שווארץ־קעפעלע אויפגעשטאנען. פלוצים איז אים דורך א געדאנק — די נייע שיך! ער לויפט שנעל צו צו דער מאמען טאנצנדיק און זינגענדיק: "מאמע, מיינע נייע שיך!"

"יא, מיין קינד, דיינע נייע שיך שטייען אין ווינקעלע און ווארטן אויף דיר", — ענטפערט די מאמע טרויעריק, און א פאר טרערן, ווי רעגן טראפנס קייקלען זיך גלייך ארויף אויף זיין געקרייזלטן קאפ.

שווארץ־קעפעלע נעמט ארום זיין מאמען, קושט זי, און איר פנים ווערט ווידער שיינענדיק. ער האט זי ניט געקאנט פארשטיין: וואס הייסט זי וויינט, ווען זיין הארץ ווערט צעשאסן פון פרייד? ער האט ארויסגעשלעפט אויף גיך זיינע נייע שיך, זיך געגעבן א שטעל אוועק, א קאלטער שוויים האט באדעקט זיין שטערן, אזוי קאלט איז אים אין זיי געווען. אבער באלד איז אים דורכגעלאפן א געדאנק: "גיי אין דרויסן, שנעלער, די זון שיינט!" אין א פאר מינוט ארום האט ער זיך שוין געקעליעט אין פוכקן שניי, געבויט שניי שטיבעלאך, געמאכט שניי מענטשעלאך מיט זיינע פלייסיקע פינגערלאך און האט פריילאך געזונגען:

קינדער, קינדער, לאמיר זיך דרייען,
צוזאמען מיט די ווייסע שנייען,
נאך א שעה און נאך א שעה
און דער ווינטער איז ניטא!
אט אזוי, אין ריי אריין,
לאמיר קינדער, פריילאך זיין,
נאך א שעה און נאך א שעה,
און דער ווינטער איז ניטא!

אלע קינדער זיינען גליקלאך, וואס שווארץ־קעפעלע שפילט זיך צוזאמען מיט זיי, אבער קיינער האט ניט געפילט די נאסקייט און די קעלט וואס האט זיך אריינגעגנב'עט צו שווארץ־קעפעלע'ן אין זיינע נייע שיך. פלוצלונג דערזעט ער א קליין שווארץ־ווייס קעצעלע צוזאמענגעדרייט ווי א קנוילכל, זיצט און מיאוקעט. ווי איינער זאל ריידן אויף זיין לשון: "מיר איז קאלט, ווארים מיך אן". שווארץ־קעפעלע האט גענומען דאס קליינע שווארץ־ווייס קעצעלע, אריינגעלייגט עס צו זיך אין בוזעם און עס אריינגעטראגן אין שטוב: "מאמע," — רופט זיך אן שווארץ־קעפעלע מיט א רחמנות נעפיל, — "דעם קעצעלע איז קאלט אין די פיס, איך וועל פאר דעם אויך אויפנייען א פאר שיכעלאך"...

די מאמע האט ארומגענומען שווארץ־קעפעלע מיט'ן קעצעלע און נעזאגט מיט אירע שמייכלענדיקע, אבער טרויעריקע אויגן: "קינד מיינס, דאס קעצעלע האט שוין שיכעלאך, זעסט דאס פוטערל אויף זיינע פיס... דאס קעצעלע איז אבער הונגעריק. קום וועל איך אייך ביידן געבן עסן, ארימע קעצעלאך מיינע!"

איינעלאך בלויאינקע,
ברוינינקע, שווארצינקע,
פנים'לאך ליכטיקע,
פריילאכע, הארציקע,
הענטעלאך פלייסיקע,
שטיפערישע ריינינקע,
פיסעלאך, ווינטעלאך,
פרייאינקע, שיינינקע,
פנים'לאך הענטעלאך,
פיסעלאך, איינעלאך,
כ'האב פארענדיקט ס'מעשה'לע,
ס'שיינע,
וועגן די צוויי הענטעלאך, ניכע און קליינע.

ענטפערס אויף בריוו

אזבל ריטשמאן, אייטונא

כ'וואלט זייער געוואלט וויסן ווי אלט דו ביסט און וואו דו לערנסט. באשרייב דיין דארף, ווי אזוי ס'זעט אויס און וואס פאר א מענשן זיינען ביי אייך. איז דא א אידישע שול ביי אייך? וואס טוען די אידן וואס וואוינען ביי אייך אין דארף? ס'וואלט געווען זייער אינטערעסאנט, ווייל א סך פון אונז זיינען אין אייטונא קיינמאל ניט געווען.

דיין זומער באשרייבונג איז נאך ניט גענוג שיין צום דרוקן.

* * *

רפאל יארש, אייטונא

דיין מעשה'לע געפעלט מיר און כ'האב געגעבן דעם זעצער ער זאל עס אפדרוקן וואס פריער. קאנסט אפשר נאך אזעלכע מעשה'לאך? באשרייב דיין "סקול" ווי זי זעט אויס און ווי דו פארברענגסט דארט. האסטו גאר קיין חברים ניט? איך ווייס אז ס'זיינען דא דארט אידישע מיידלאך. איך שרייב זיי היינט בריוועלאך. פארוואס חבר'סטו זיך ניט מיט זיי? מ'קען ניט זיין פריילאך אן חברים און חבר'טעס און א אינגעלע דארף פריילאך זיין.

* * *

סיליע ארנשטאק, וויניפעג

עס פארדריסט זייער וואס איך קאן ניט דרוקן דיין איבערזעצונג פון שענקעוויטשעס מעשה'לע. ס'איז טאקע זייער א שיין מעשה'לע, אבער אין אידיש זיינען שוין דא עטלאכע גוטע איבערזעצונגען. איינע "אזא" איז געווען געדרוקט אין דעם זשורנאל "דער חבר". וואס דערשיינט אין ווילנע. שיק צו עפעס אנדערש.

* * *

עני ראבינאוויטש, אייטונא

דו רופסט דיין ווינטער באשרייבונג דערציילונג. ס'איז אבער ניט ריכטיק. א דערציילונג מיינט, אז מ'דערציילט עפעס א מעשה'לע וואס איז געשען, אדער האט געקאנט געשען. אבער אזא באשרייבונג ווי דיינע רופט זיך שילדערונג. אבער א שילדערונג דארף זיין זייער שיין אנגעשריבן. מ'דארף באשרייבן די זאך אזוי, אז די וואס לייענען עס איבער זאלן די זאך זעען אזוי ווי לעבעדיק פאר זיך. דיין "ווינטער" איז נאך ניט געשריבן אזוי שיין. פרוווו אפשר אנשרייבן עפעס אנדערש. איז אייטונא א שיין דערפל? הא?

* * *

אברהם פאזין, וויניפעג

שרייב בעסער וועגן דיין לעבן אין שול. דאס מעשה'לע "משה'לע אין וואלד" איז בלויז אן איבערדערציילונג, אין "קינדער ווינקל" ווערן געדרוקט נאר אייגענע מעשה'לאך. דו שרייבסט שיין אידיש. גיב איבער א גרוס דיין לערער.

לילי ראבינאוויטש, אייטונא

כ'בין זייער צופרידן, וואס דו האסט מיר געשריבן ביי וועמען דו לערנסט אידיש, ווייל איך האב די וואך באקומען עטלאכע מעשה'לאך פון די קינדער פון אייטונא. האב איך זיך געוואונדערט: ווער קען דאס לערנען די אידישע קינדער אין אייטונא? ביסטו געקומען מיט דיין בריוועלע און האסט מיר עס דערציילט. וועל איך דערפאר בעטן דעם זעצער ער זאל אפדרוקן דיין בריוועלע, כדי אלע זאלן וויסן דאס זעלבע. א שיינעם דאנק דיר פאר'ן בריוועלע. גיב איבער א גרוס די קינדערלאך פון אייטונא און א באזונדערן גרוס אייער לערערקע.

*

בענצעלע גיטערמאן, וויניפעג

דו שרייבסט וועגן ווינטער. היינטיקס יאר האבן מיר אבער דעם ווינטער נאך ניט געזען און פון פאראיארן האסטו אביסעלע פארגעסן. דערפאר שרייבסטו וועגן ווינטער אזוי ווייניק.

ווארט צו, ווען דער ווינטער וועט שוין זיין ביי אונז אויף אן אמת, און דאמאלסט שרייב ווידער אן. אז ס'וועט זיין גוט וועלן מיר עס דרוקן.

צו אלע קינדער וואס לייענען דאס קינדער ווינקל

מיר ווילן אייך נאכאמאל דערמאנען אז איר זאלט שרייבן בריוועלאך צו אונז, און זאגט אונז וועלכע מעשה'לאך און לידער־לאך זיינען אייך נעפעלן.

אין דעם לאנד פון אלטע וואונדער

פון מאני לייב

הינטער בערג מיט'ן וועג
בין זא איך אויף מיין פערד געלאפן
צו דעם לאנד פון אלטע טעג,
וואו די אלטע וואונדער שלאפן.

טראגט מיין פערד מיך אין גאלאפ
ביז מיר קומען צו א גרעניץ.
שפרינג איך מיר פון פערד אראפ,
גיב איך מיר מיין ברייטן נעניץ.

ווי איך נעניץ אזוי ברייט,
טרעטן אפ פאר מיר בוימער,
ניט א קלונג אן אלטע קיים,
קומט ארויס אן אלטער שומר.

שליסלען האלט ער אין זיין האנט,
אין דער צווייטער א לאמטערן:
— זיי א גאסט אין אונזער לאנד,
נאר דעם שלאף אונז ניט צעשטערן!

גיב איך נאר דעם ערשטן טראט,
גייען וואונדער פאר די אויגן
ליגט א שלאפעדיקע שטאט
אין א נאכט פון רעגנבויגן.

אידן וואקסן פון דער ערד,
מיט די בוימער פון די שטאמען,
גרינע עקדישן די בערד,
פאות ווי די רויטע קאמען.

אויגן — פולע טייכן שלאף,
ברעמען — דורכגעברענטע דערנער,
פון די שטערנס ווי ביי שאף
גאלדענע, געדרייטע הערנער.

און די ווייבער וואקסן זיי
ווי די צווייגן פון די ריפן,
ברעמען זילבערנע ווי פיי,
תחינות־האניק אויף די ליפן.

אויגן — פולע טייכן שלאף,
שיפן גאלדענע די הויבן.
[illegible]

ווי די על, ווי די נים,
ווי די מילגרוימען און פייגן.

אויגן — פולע טייכן שלאף,
בלוט און צוקער אויף די בעקלאך.
קלויען פיסלאך, ווי ביי שאף,
ווי די פיש מיט פלעדער עקלאך.

שלאפן אלע. שלאפט דער ווינט.
די לבנה — אויסגעהאנגען.
זיי צוקאפנס היטן הינט,
זיי צופוסנס היטן שלאנגען.

לעמפערט, וואלף און בער און האז,
מויז און ווינזלטיר און קאטער,
טראגן שטריימלאך ביז דער נאז,
זשופיצעס פון פיפערנאטער.

און די חיות גייען אום
ניט צו ברומען און פארצוקן, —
פון סדורים דאווגען פרום,
און אויף דער לבנה קוקן.

גיב איך נאר דעם צווייטן טראט,
לויפן וואונדער פאר די אויגן:
רויטע הענער אויף דער שטאט
צינדן טאג פון רעגנבויגן.

אלע שטייען אויף פון שלאף,
אלע ציען זיך פארשלאפן;
גענעצן ווי פולע שאף,
שמייכלען לייטזעליק און אפן.

אויגן — פולע טייכן פרייד,
דורכגעלויכטן ווי א חלום.
חלום גיסט זיך אין די רייד,
אין די טריט נענאד און שלום.
מענש און חיה זיינען אויף.

שאלט א שופר פון דער ווייטן.
אויגן רייסן זיך ארויף
וואו מען זעט א רייטער רייטן.
שטרעקן אלע אויס די הענט.

ווערן הענט ווי ווייסע פליגלען.
שטייגן אלע איבער ווענט,
טאנצן קדש איבער היגלען.
זינגט מען שירה אויף א קול,

אלע חיות זאגן: אמן!
ציטערט היגל, בארג און טאל
פון די הימלען ביז די תהום'ען.
רייט דער רייטער מיט זיין שווערד.

אין זיין קלייד זיין פורפלבלויען,
אויף זיין ווייסן קלארן פערד
מיט די פייערדיקע קלויען.
טויבן ווייסער פון דעם שניי,

פלאטערן פאר אים און ברומען;
איז דער רייטער גלייך צו זיי
אין דער שטאט אראפגעקומען.
גיב איך נאר דעם דריטן טראט,

ווייען וואונדער פאר די אויגן:
ווי פון חלום פאלט די שטאט

אין א שלאף פון רעגנבויגן.
אלע שלאפן. שלאפט דער ווינט.
די לבנה ארויסגעגאנגען.
זיי צוקאפנס היטן הינט,
זיי צופוסנס היטן שלאנגען.
און דער רייטער מיט זיין שווערד
בלייבט מיט זיי אין שטאט פארשלאפן,
שלאפט פארגליווערט אויף זיין פערד
ווי פון זילבער אויסגעגאסן.
גיב איך נאך א פערטן טראט,
ניט געשטויגן, פייל פון בוינן,
איז די וואונדערלאכע שטאט
ניט געווארן פאר די אוינן.
בלייב איך איינער אין א וואלד.
גיב איך מיר מיין ברייטן נעניץ,
קומט דער אלטער שומר באלד
און באגלייט מיך ביז דער גרעניץ.
שליסלען האלט ער אין זיין האנט,
אין דער צווייטער א לאמטערן:
גיי, פארגעס אויף אונזער לאנד —
ניט ער מיר א שנעל אין שטערן.
וואונדער וואס איך האב געזען,
האב איך מיט דעם שנעל פאר פארגעסן
הונגעריק בין איך געווען
דריי מעת־לעת אז ניט נעגעסן.
בלייב איך אין דער נאכט אליין,
און מיין פערד איז ערגעץ נעלם.
איז וווּ זאל איך איצטער גיין
מיט'ן וועג צופוס קיין כעלם?
ווי איך שטיי אזוי און טראכט,
קומט צו מיר מיין פערד צולויפן
און מיר פליען אי דורך נאכט,
פליען מיילן ווי די רייפן.

אונזער פראטעסט קעגן ענגלאנד

א גרויסע אויפרעגונג האט איצט ארומגעכאפט די אידן פון גאר דער וועלט קעגן דער ענגלישער רעגירונג. אומעטום, אין אלע גרויסע שטעט און לענדער, וואו אידן וואוינען, ווערן פארופן פראטעסט פאר־זאמלונגען, וואס פאדערן, אז ענגלאנד זאל אפשאפן די נייע גזרות קעגן דער איינ־וואנדערונג פון אידישע ארבעטער אין ארץ ישראל, און אויך קעגן דער גזרה פון ניט טארן קויפן קיין ערד ביי די רייכע ארא־בישע פריצים אין פאלעסטינע, כדי צו קאנען אויף דעם באזן באזעצן אידישע ארבעטער.

אין 1917, אין דער צייט פון דער גרוי־סער וועלט־מלחמה, ווען די גרויסע מלו־כות האבן פארזיכערט די קלענערע פאר־שקלאפטע פעלקער, ווי פוילן, ליטע, לעט־לאנד און אנדערע, אז זיי וועלן צוריק באקומען זייער זעלבסטשטענדיקייט, ווי אלע אנדערע פעלקער, איז אויך ענגלאנד ארויס מיט איר אויפרוף צום אידישן פאלק, אז ארץ־ישראל ווערט באטראכט ווי די נאציאנאלע היים פאר די אידן. ד. ה. די אידן וועלן אויך קאנען בויען זייער אלטע היים, וואס איז מיט קארגע צוויי טויזנט יאר צוריק צעשמעטערט געווארן דורך די רוימער.

אט דער אויפרוף איז באקאנט אונטער דעם נאמען "די באלפור דעקלאראציע", וואס דער ענגלישער מיניסטער באלפור האט זי געשאפן אינ'ם נאמען פון זיין רע־גירונג. האט ארויסגערופן ביי א סך אידן א גרויסע פרייד. די אידן האבן באמת געמיינט, אז די ענגלישע רעגירונג מיינט עס טאקע ערנסט מיט איר צוזאג, בפרט, אז די איבעריקע מלוכות האבן אויך נעגנ־בען זייער הסכמה אויף דער באלפור־דעק־לאראציע.

טויזנטער אידן זיינען געקומען פון פארשיידענע לענדער און גענומען בויען דאס לאנד. זומפן זיינען דורך זיי אויסגע־טריקנט געווארן. די אידישע ארבעטער האבן געהאקט שטיינער, געפלאסטערט וועגן, געגראבן ברונים'ער, געפלאנצט ביימער. דאס לאנד האט זיך אנגעהויבן אנטוויקלען. דער ישוב איז געוואקסן. אבער ענגלאנד, וואס האט איבערגענומען די הערשאפט איבער פאלעסטינע, האט ניט נאר ניט געהאלפן בויען דאס לאנד, נאר זי האט די אידן געשטערט נאך. ענג־לאנד זוכט נאר אינ'ם לאנד אירע אייגענע נוצן.

אידן האבן גע'ת'ענה'ט, פראטעסטירט, און ענגלאנד, ווי איר שטייגער איז, האט זיך געטאן וואס זי האט געוואלט. ס'איז דערגאנגען שוין אזוי ווייט, דאס ענגלאנד האט איצט ארויסגעגעבן א באפעל איינגאנ־צען ניט אריינצולאזן קיין אידישע ארבע־טער אין פאלעסטינע, און אויך דאס די אידן זאלן ניט טארן קויפן מער קיין ערד, אין דער צייט ווען ס'ליגן נאך גרויסע שטיקער ערד איינגאנצן וויסט. די אידן אין דער גאנצער וועלט פילן זיך איצט שרעקלאך אנטוישט, אפגענארט פון דער ענגלישער רעגירונג. און דאס איז די זעל־בע רעגירונג, וועלכע האט אין 1917 ארויסגעגעבן א גזרה צו פארמאכן די טויערן פונ'ם לאנד פאר די אידישע ארבעטער.

דערפאר האט איצט ארומגעכאפט די אידן פון גאר דער וועלט אזא ביטערער כעס און צארן קעגן דער פאלשער פאליטיק פון ענגלאנד.

— שוין גענוג חוזק געמאכט פון אונז!
— שרייען די אידן צו ענגלאנד. — מיר ווילן איר זאלט אונז ניט שטערן אין אונ־זער ארבעט! מיר ווילן צוריק אויפלעבן דאס צעשמעטערטע וויסטע לאנד!

צי וועט זיך ענגלאנד צוהערן צו די אי־דישע געשרייען איז נאך א פראגע. אבער אידן פארזיכערן און זאגן, אז זיי וועלן זיך ניט אפשרעקן און וועלן ווייטער בויען דאס לאנד צוזאמען מיט אלע ארימע אר־בעטער, וואס וועלן ארבעטן און בויען פאר זיך א היים.

פ. ז.

—(::)—

קינדער שאפונגען

מיינע חברים

מיין הינטעלע איז קליין,
און מיין קעצעלע נאך קלענער
מיין הינטעלע איז שיין,
און מיין קעצעלע נאך שענער.

ווען איך שפיל זיך מיט'ן קעצעלע,
כאפט עס מיך ציפן און רייסן:
רוף איך צו דאס הינטעלע,
כאפט עס זי באלד בייסן.

גיב איך א שטופ דאס הינטעלע,
שרייט עס: האו־האו־האו!
נעם איך שוין דאס קעצעלע,
מאכט עס: מיאו־מיאו־מיאו!

עליק ספריננמאן, 8 יאר.
אירנברידזש, סאסק.

—(::)—

פייגעלאך

איך האב געזען פייגעלאך,
פליענדיק ארום
פון איין בוים צום אנדערן,
זינגען און ווארטן אויף דער זון.

און ווען די זון שיינט ארויס,
זינגען זיי פאר פרייד.
זאג איך צו זיי: טייערע פייגעלאך,
זינגט און פליט געזונטערהייט!

לייבל ספריננמאן, 10 יאר.
אירנברידזש, סאסק.

יארקטאן, סאסק.

זונטאג, דעם 26טן אקטאבער, איז דא דורכגעפירט געווארן א טאנץ אין תלמוד תורה זאל, וואס האט אריינגעבראכט $15.75 און עס איז פארטיילט געווארן $7.75 פאר דער יארקטאנער ת"ת, 4 דא־לאר פאר דער "לײדיס אייד", און 4 דא־לאר פאר דער הדסה.

סעם כהן

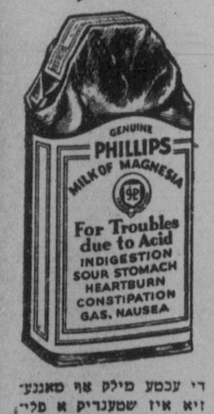

די עכטע מילך אף מאגנע־זיא איז שטענדיק א פליסיקייט — קיינמאל ניט א טאבלעט. נים אכטונג אויף דעם פיליפס' נאמען אויף דעם פלעשל.

ווען וויטיק קומט...

צוויי שטונדן נאכ'ן עסן

דאס איז א סך רופן "אומפארדייאונג" איז זייער אפט ניט מער ווי אן איבערפלוס פון זויערקייט אין מאגן. די נערוון פון מאגן זיינען איבער־סטימולירט געווארן, און די שפייז ווערט זויער. די קארעקטור איז אן אלקאלאי, וואס נעטראליזירט זויערקייטן מאמענטאל. די בעסטע אלקאלאי וואס איז באוואוסט צו דער מעדיצינישער וויסנשאפט איז פיליפס' מילך אף מאגנעזיא. דאס איז פארבליבן דער סטאנדארד אנטי־עסיד מיט דאקטוירים אין די 50 יאר זינט עס איז דערפונדן געווארן.

איין פולע לעפל פון דער ניט־שעדלאכער, טעמ'לאזער אלקאלאי וועט נעטראליזירן מאמענטאל א סך מאל אזוי פיל זויערקייט, און די סימפטאמען פארשווינדן מאמענטאל. איר וועט קיינמאל ניט נוצן קיין גראבע מעטאדן ווען איר וועט איינמאל אויסגעפינען די עפישענסי פון דעם מער אנגענעמען מיטל. א קליינע פלעשל איז גענוג צו ווייזן איר פארדינסט.

זייט זיכער צו קויפן עכטע פיליפס' מילך אף מאגנעזיא צוגעשריבן פון דאקטוירים פאר איבער 50 יאר צו קארעגירן איבערפלוס זויערקייט. 50 סענט א פלעשל; אין יעדער דראג סטאר. קאמפליט דירעקשאנס פאר אירע פילע נוצן געפינען זיך מיט יעדער פלעשל.

ס'איז נעפערלאך צו שפילן זיך מיט דעם קאליר

דער באשעפער האט געמאכט קוילן שווארץ. מיר פארקויפן עס אין דעם קאליר, פונקט אזוי ווי די נאטור האט עס פראדוצירט. איר קאנט ניט אי־בעראנדערשן די נאטור.

אררערט היינט און פאראייניקט זיך מיט אונזערע צאלרייכע "ווארימע" פריינט וועלכע "זיצן אין פארגעניגן" וואס אנבאלאנגט צופרידנהייט פון באהייצונג.

איין נייער קאסטאמער א טאג מוז קומען אין אונזער ריכטונג. וועט איר, טייערער לעזער, זיין דער הײנטיקער?

טעלעפאנירט 86 394

ADAMS

D. E. COAL CO. LTD.

קוילן — קאוק — האלץ

קיין טשארדזש פאר סעקינג

ווינדאט קאול קא. לימיטעד

קוילן קאוק האלץ

בעסטע סארטן — פולי קוואנטיטי

שנעלע דעליווערי

Windatt Coal Co. Ltd.

307 Smith Street Phones: 27 347-8-9 - 28 745

די 4 לידערס פון דער

קאלעדאניען קוילן קא.

נאלט קוילן

די דאמעסטיק קוילן פון דער וועסט

איז שוין דער סטאנדארד קוילן פון דער וועסט פאר איבער 46 יאר. אלע באקוועמלאכקייטן זיינען באוואוסט דורך זייער סטאנדארד. דער סטאנדארד פון דאמעסטיק קוילן, איז גאלט.

גאלט ברענען די גאנצע נאכט

לאמפ, א טאן ---- $13.50	עגג, א טאן ------ $12.50

זעניט קאוק

די גוטע אמעריקאנער באהייצונג פאר יעדער היים, כעמיט באהאנדלט פאר שטויב פארמיידונג

עגג, סטאוו, נאט, א טאן ---- -- $15.50	פי., א טאן ------ $13.50

מעקלאוד ריווער

"עס איז הארט און היים"

לאמפ, א טאן --- $13.75	סטאוו, א טאן ---- $12.75

קענמאר בריקעטס

די 100% באהייצונג

א טאן ------------------------ $15.50

די פאפולאריטעט און דער צוטרוי

געוואונען פון דעם פובליקום, וועלכע ווייסט, אז מיר טוען ניט סאבסטיטוטן וועלכע עס איז גריידס קוילן; די דאזיקע רעפוטאציע איז אנערקענט געווארן פון די סאמע אנפירנדיקע קוילן אפערייטארס פון מערב קאנאדע.

מיר זיינען שטאלץ צו זאגן, אז מיר זיינען די איינציקע קוילן דילערס אין אייער דיסטריקט, וואס הענדלען די אויבנדערמאנטע אנפירנדיקע קוילן און קאוק.

ווען איר קויפט אייערע קוילן דורך אונז זייט איר זיכער צו באקומען דעם סארט קוילן וואס איר פארלאנגט; מיט גוטער באדינונג און 2 טויזנט פונט צום טאן.

CALEDONIAN COAL CO.

PH. 51 653

יארד און אפיס
קארנער דזשאראוויס און אייקינס

יעדער איינער האט ליב דעם געשמאקן שארפן פלייווער פון דעם דאזיקן נייעם פיינעם מעקסמשורד קעז. פרובירט עס.

Carillon Cheese

CARILLON CHEESE COMPANY, OTTAWA, CANADA.

ברודער מאָרד

העכסט אינטערעסאנטער און שפּאַנענדער ראָמאַן

(פאָרטזעצונג)

טאָם טאַלדינג האָט באלד געבראַכט א פלאַש ראָם, זעלבסט פאַרשטענדלאַך, אז ער האָט פאַרגעסן צו ברייננען דעם רעשט פונ'ם גאַלדשטיק. מען האָט זיך געזעצט טרינקען.

— זייט פרייליך קינדער! — האָט דער שיינער דזשעק אויסגערופן, איך האָב געמאַכט א געשעפט און וויל מוזן אוועק פאָרן אויף א שטיקל צייט פון לאַנדאָן.

— וואוהין פאַרסטו, מיין ליבער און טויערער דזשעק? — האָט דער פּראָפעסאָר אויסגערופן.

— דאָס קאָן איך דיר ניט זאָגן, הער פּראָפעסאָר.

— ווי עס ווייזט אויס, מאַכסטו גוטע געשעפטן אָן אונז, — האָט דער פּראָפעסאָר געזאָגט מיט א פאַרוואורף.

— וואָס ווילסטו, טאָם? איך האָב גליק ביי פרויען און אזוי לאַנג ווי איך בין יונג מוז איך אויסנוצן דאָס דאָזיקע גליק.

— דו האָסט רעכט, דו האָסט גליק ביי פרויען און מיר, אריטע, מענשן, מוזן זיך פּלאָגן און אַרבעטן שווער און ביטער, איידעל מיר פאַרדינען אונזער לעבנס־מיטל, איך האָב נאָך היינט א שטיקל געשעפט.

— צו מאַכן א טויטן? — האָט דזשעק געפרעגט.

— געוויס, דזשעק, — האָט ער געזאָגט, — דאָס איז דאָך מיין ברויט.

— האָסטו שוין ווידער פאַרנאַרט אָן אומגליקלאַכן, וועלכן דו האָסט אָנגעטראָפן ערגעץ אויף די נאָסן פון לאָנדאָן.

ווערינקאָס, אַלסערס, רינענדיקע וואונדן, עקזעמאַ

און אַלע אַנדערע הויט קראַנקהייטן געהיילט אין דער צייט ווען איר אַרבעט. לייכטע זעלבסט הייזישע באַהאַנדלונג. געזונט פון אויסגעפּרעוו בירקן דערפאַרג וואו אַלע אַנדערע הייל־מיטלען האָבן ניט געהאָלפן. א סך באַשטעפּיטונגען שרייבט צו:

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave., Winnipeg

פרס. וו. סטיינאַפּער, מעדיסינאַפּער, אַלבערטאַ. שרייבט: איך בין אַזוי דאַנקבאַר צו אייך וואָס איר האָט אויסגעהייל מיינע פיס. איך האָב נעמען נים. נעהאָלפן. א סך באַשטעפּיטונגען, שרייבט צו.

די יערלאַכע גענעראַל און אויך נאָמינאַציאָנס פאַרזאַמלונג פון מושב זקנים

וועלכע האָט באַראַרפט פאַרקומען זונטאָג דעם 2טן נאָוועמבער

איז אָפּגעלייגט געוואָרן אויף

זונטאָג, נאָוועמבער דעם 9־טן

2.30 נאָכמיטאָג

ווייל פילע מיטגלידער זיינען פאַרגעקומען לעצטן זונטאָג און מיר ווילן געבן א געלעגנהייט אַלעמען צו הערן די באַריכטן. מיר בעטן דאַרום יעדן איינעם וועמען די אינטערעסן פון דעם אַנשטאַלט זיינען טייער, צו קומען צום מיטינג.

א. גרינבערג, פּרעזידענט

פאַרשפּאַרט אייער פרוי אַרבעט

און האָט הנאה פון אייער סאַפּער

מיר קאָנען אייך צושטעלן די בעסטע מאַכלים אין דעליקאַטעסן צו אייך אהיים

אונזער קוואַליטעט און באַדינונג איז די בעסטע אין שטאָט

מיר אימפּאָרטירן די בעסטע דעליקאַטעסן דירעקט פון די גרעסטע שטעט אין יוראָפּאַ און מיר האַנדלען דירעקט מיט די מאַנופעקטשורערס, אזוי אז מיר קריגן די בעסטע און פרישסטע פּראָדוקטן וואָס ווערט צוגעשטעלט גלייך צו אייער היים.

מיר זיינען זיכער אז מיר האָבן דעם בעסטן אויסוואַל פון דעליקאַטעסן אין מערב קאַנאַדע

א פאָר פון די נאָר וואָס אָנגעקומענע דעליקאַטעסן

האַלאַנדער קעז, אין די רויטע קייליאַכדיקע קעזלאַך

שיקאַגאָ ווינערס, נאָר וואָס אָנגעקומען פון שיקאַגאָ, פון די ווילנאַ און סיני פעקטאָריס. דאָס בעסטע פאַר א קאַלטן סאַפּער אין די ווינטער אָוונטן.

אַנטיפּייסטאָ דאָס איז א וואונדערבאַרער פאַרשפּייז געמאַכט אין איטאַליע, און איז ווירקלאַך איינע פון די בעסטע דעליקאַטעסן וואָס איר האָט ווען עס איז געגעסן.

קאָנטרי אידן

מיר־וועלן מיט פאַרגעניגן צושטעלן אַלע פּראָדוקטן צו אייערהיים. אַלקוואַסאַי דראַרפט איז שרייבט אונז און מיר וועלן אַלעס פאַר אייך פאַרזאָרגן צו אייער בעסטער צופרידנהייט.

מיר סערווירן גוטע כשר'ע מאַלצייטן. באַזוכט אונז און איבערצייגט זיך

אויב איר ווילט האָבן פאַרגעניגן פון אייערע מאַלצייטן אין דער היים — טעלעפאָנירט אונז און מיר וועלן אייך דעליווערן צו אירגענד וועלכן אדרעס איר ווילט.

GROSNEY'S KOSHER DELICATESSEN

495 SELKIRK AVE. : : PHONE 56 061

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
BACKACHE
BLADDER TROUBLES
RHEUMATISM
4087 THE PROPRIETORS

פאַר איבער א דריטל יאָרהונדערט זיינען דאָדס קידני פּילס אַנערקענט געוואָרן ווי א רפואה פאַר רוקן־בעשמערץ, רומאַטיזם, פּענכער טראַבלס און אַלע אַנדערע קראַנקהייטן פאַראורזאַכט פון פעלערהאַפטע נירן. צו באַקומען ביי אַלע דילערס פאַר 50 ס. א באַקס, אָדער 6 באַקסעס פאַר $2.50. אָדער דירעקט, ווען איר שיקט צו דעם פּרייז, פון

THE DODDS MEDICINE CO. LTD.
Toronto 2, Ont.

סחורה. כ'האָב געמוזט זיך אָנפרעגן און ערשט היינט האָב איך באַקומען אַן ענטפער, אז יאָ. — מ'דאַרף!

— וויפיל נעמסטו פאַר א טויטן, — האָט דער שיינער דזשעק געפרעגט.

— פאַר א געוויינלאַכן טויטן נעם אים פינף פונט סטערלינג.

— אוי וויפיל וויל מען דיר געבן פאַר דעם קערפּער פון קאַרליק?

— צען פונט, — וועז איר ווילט מיטגיין מיט מיר אין מיין אַרבעטסט צימער וועט איר זעען, ווי איך וועל צורעכט דאָס קליינע מענשעלע.

— איך וועל ניט גיין, האָט באַב גענאַנט, איך וויים דאָך שוין, ווי דו מאַכסט עס. דו לייגסט אים אריין דעם קאָפּ אין א צעבער מיט וואַסער און דאַן האַלסטו אים אזוי לאַנג, ביז ער קאָן שוין מער ניט טרינקען דאַן הענגסטו אים אויף די פיס מיט'ן קאָפּ אַראָפּ. אז דאָס וואַסער זאָל אַפּרינען פון אים.

— ווילסטו גיין מיט מיר, מיין ליבער דזשעק? — האָט דער פּראָפעסאָר געפרעגט. דו האָסט דאָך נאָך קיינמאָל ניט געזעען, ווי פיין און געשיקט איך אַרבעט.

— יאָ, איך גיי מיט דיר, — האָט דער שיינער דזשעק געענטפערט, — איך וויל זען דיין קאַרליק.

דער שיינער דזשעק האָט פאַרשטאַנען, אז דער קאַרליק, וועלכן דער פּראָפעסאָר וויל איצט מאַכן פאַר א טויטן, איז קיין אַנדערער ווי דזשאַן ווילסאָן, דער זעלבער וועלכער האָט געגעבן דעם גראַף גאַרנ טשוויץ. ער האָט זיך דערמאָנט אז אין יענער צייט האָט ער אויך געזען א יונגן מאַן שטיין אין פענסטער. דער פּראָפעסאָר האָט דאַן א קוועטש געטאָן עפּעס א קנעפּל אין וואַנט. און דער יונגערמאַן איז אַראָפּגעפאַלן. — וואַרשיינלאַך איז ער אַראָפּגעפאַלן ערגעץ ניט ווייט פון דעם אָרט וואו דזשאַן ווילסאָן האָט זיך געפונען און אזוי אַרום האָט ער אים געדעטעט.

דער פּראָפעסאָר האָט אָנגעצונדן א ליכט, און האָט געזאָגט צום שיינעם דזשעק.

— קום ליבער דזשעק, איך וועל דיר ווייזן מיין סחורה.

דער פּראָפעסאָר איז גענאַנגען פאָראויס און דער שיינער דזשעק אין אים נאָכנגענאַנגען. זיי זיינען אַראָפּגעגאַנגען אין א קעלער, וואו עס האָבן זיך געפונען עטלאַכע קעמערלאַך, אָפּגעטיילט איינער פון אַנדערן מיט הילצערנע ווענטלאַך. דער פּראָפעסאָר האָט געעפנט אַיינעם פון די דאָזיקע קעמערלאַך און האָט געוויזן דעם שיינעם דזשעק אויף א קליין מענשנגעשטאַלט, וועלכעס איז געלעגן אין א ווינקל אויף א הויפן שטרוי און איז געשלאָפן געשמאַק.

דאָס איז געווען דזשאַן ווילסאָן.

— ער שלאָפט געשמאַק און ווייס גאָר ניט וואָס עס וועט באַלד מיט אים געשעהען, — האָט דער שיינער דזשעק באַמערקט.

— איך האָב א מענשלאַך האַרץ און האָב רחמנות אויף א מענשן, האָט דער פרומער פּראָפעסאָר געזאָגט. אייידער איך מאַך א מענשן פאַר א טויטן, גיב איך אים שלאָף געטראַנק, ער זאָל ניט פילן, ווי ער גייט אַריבער פון דער וועלט אויף יענער וועלט.

מיט די דאָזיקע ווערטער האָט ער דערלאַנגט דעם שיינעם דזשעק דאָס ליכט און האָט געזאָגט:

— לייכט מיר צו מיין פריינט.

— וואָס ווילסטו דען טאָן?

— איך וויל זעען, וואָס ער האָט אין די קעשענעס, איך בין זיכער, אז ער איז אַרים, אָבער מען קאָן אַמאָל ביי אַן אַרימאַן אויך געפינען א זאַך, וואָס קאָן אַמאָל קומען צונוץ.

דער שיינער דזשעק האָט גענומען דאָס ליכט און דער פּראָפעסאָר האָט אָנגעהויבן בען צו זוכן אין די קעשענעס פון דעם אַרימען דזשאַן ווילסאָן. ער האָט אָבער גאָרניט געפונען. אין בחיים קעשענע פון דער וועסט זיינען געלעגן עטלאַכע פּאַסיקלאַך פּאַפּיר אויף וועלכע עס זיינען געשטאַנען עטלאַכע ווערטער, וועלכע דער פּראָפעסאָר האָט ניט פאַרשטאַנען. ער איז בייז געוואָרן און האָט אויסגעגעוואָרפן די עטלאַכע שטיקלאַך פּאַפּיר מיט א געשריי.

— צום טייוול מיט אים! צו וואָס האָט ער געהאַלטן די דאָזיקע פּיצלאַך פּאַפּיר אין זיין קעשענע?

דער שיינער דזשעק האָט אָבער אַנדערש געטראַכט. ער האָט געוואוסט, אז דער קליינער דזשאַן ווייסט פיל זאַכן, און די שטיקלאַך פּאַפּיר מוזן עפּעס באַדייטן. ער האָט דערפאַר זיך אויסגעדרייט און גענומען צוזאַמען קלייבן די פּיצלאַך פּאַפּיר, וועלכע דער פּראָפעסאָר האָט אויסגעוואָרפן.

— וואָס טוסטו דאָרט, דזשעק, — האָט דער פּראָפעסאָר געפרעגט, — העלף מיר בעסער מאַכן אַן ענדע.

— הער נאָר, טאָם! — האָט פּלוצלונג דזשעק אויסגערופן, דו קאָנסט באַקומען פאַר'ן טויטן קערפּער פון דעם דאָזיקן קליינעם מענשעלע צען פונט, גיב אים מיר אויעך לעבעדיקערהייט און איך וועל דיר געבן פונט.

— דו? — האָט דער פּראָפעסאָר געפרעגט פאַרוואונדערט. דו ווילסט מיר גיבן פופצן פונט פאַר אים?

— יאָ, איך, — האָט דער שיינער דזשעק אויסגערופן, — מיין געלט איז פונקט אזוי גוט ווי דאָס געלט פון דעם פּראָפעסאָר פון אוניווערסיטעט.

— איך קאָן עס ניט טאָן, מיין ליבער דזשעק, איך בין אַן אַרימאַן, נעמען איך זאָג א וואָרט, — מיט איך עס האַלטן. מיין ערע וואָרט איז ביי מיר טייער.

— דאָס איז א ליגן! — האָט דער שיינער דזשעק אויסגערופן, — דו ווילסט זיך נאָר אויסדרייען פון מיר. — נו, גוט! איך גיב דיר פאַר אים פינף און צוואַנציק פונט.

די שאַרפע, פייערדיקע אויגן פונ'ם פּראָפעסאָר האָבן דורכגעשטאָכן דעם שיינעם דזשעק. ער האָט גוט פאַרשטאַנען, אז דער שיינער דזשעק טוט עס, ווייל ער מוז געוויס האָבן דעם קאַרליק א לעבעדיקן, האָט ער געוויס דערביי עפּעס א צוועק.

— איך קאָן עס ניט טאָן, מיין ליבער דזשעק, איך האָב צוגעזאָגט דעם דאָקטאָר, אז איך וועל אים נאָך היינט ביינאַכט ברייננען דעם קערפּער פון קאַרליק און איך מוז האַלטן מיין וואָרט. דאָס איז דאָך מיין פּרנסה.

— הער, טאָם, איך גיב דיר פערציק פונט! — האָט דער שיינער דזשעק אויסגערופן.

— פערציק פונט איז א שיין ביסל געלט, — האָט דער פּראָפעסאָר געזאָגט, — איך מוז זיך באַקלערן.

— וואָס האָסטו דאָ צו קלערן? — האָט דזשעק געשריען — נעם דאָס געלט און גיב מיר דאָס מענשעלע.

(פאָרטזעצונג קומט)

דעם מאַקאַריווער רבינ'ס היים

איז 413 באַיר עווע. דאָרט דאַוונט ער בכמנין כל. יום בביקר. 8 אזיינער פּונקט. ווי אויך אין אוונט. טעלעפאָן 56 591

ניי מאַשינען

אויף זייער קליינען קאָסט איר אויסצאָלונג קריגן ביי מיר. 15 יאָר דערפאַרונג. דער עלטסטער אידישער אָנעמט. איך קאָן אויך פאַרדיינסט א־יער מאַשין. טעלעפאָנירט 52 501

JOS. LITMAN
455 Dufferin Ave. Phone 52 501

יצחק נאַסימאָוויטש ע"ה

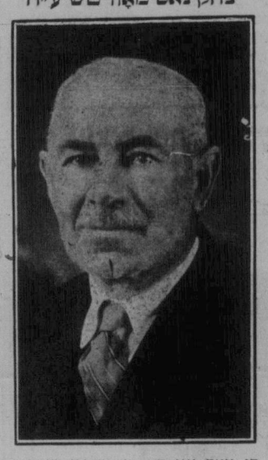

די וואָך איז דאָ געשטאָרבן יצחק נאַסימאָוויטש, אין עלטער פון 68 יאָר. ער האָט געהאַט איינע פון די גרעסטע לויות אין דער געשיכטע פון ווינניפּעג, — און ער האָט מיט זיין מוסטערהאַפטן לעבן כשר פאַרדינט דעם לעצטן כבוד וואָס פיל הונדערטער לאַנדסלייט, פריינט און באַקאַנטע האָבן אים אָפּגעגעבן.

דער פאַרשטאָרבענער איז געקומען אהער פון בירדעלי, כערסאָנער גובערניע. ער האָט דאָרטן געפירט א גרויסן שטאַט, — ער איז געווען זייער רייך, אָבער ער האָט זיך געהאַלטן זייער איינפאַך, געווען מיט אַלעמען א גוטער ברודער און זיין האַנט איז געווען כסדר אָפן צו הלפן יעדן איינעם וואָס האָט זיך צו אים געוועדט נאָך הילף.

די פאַנראָמען אין רוסלאַנד האָבן אים געצוואונגען אויסוואַנדערן קיין קאַנאַדע. דאָ האָט ער 6 יאָר געפאַרמט און האָט געדולדיק אַריבערגעטראָגן דעם שווערן פאַרמער לעבן. ווי אַלעמאָל, האָט ער דאָ געפירט זיין לעבן שטיל, באַשיידן, און האָט געהאָלפן די וואָס האָבן זיך גענוטיקט אין הילף וויפל נאָר ער האָט געקאָנט.

דער פאַרשטאָרבענער האָט איבערגעלאָזן א פרוי, 8 טעכטער (4 פון זיי פאַרהייראַטע: מרס. בוכהאַלטער, קאַרבוירי; מרס. פּיקלמאַן, פּרינס־אַלבערט; מרס. שער און מרס. רידער, וואָנ.), און 12 אייניקלאַך.

דער גרויסער עולם האָט אים באַגלייט צו זיין אייביקער רו לעצטן זונטאָג, נאָוו. 2טן, פון זיין היים אויף פּרוטשאַרד עווע., צום שערי־צדק בית־עלמין. יוסף קויפמאַן, זיינער א לאַנדסמאַן, האָט געמאַכט א רענדיקן הספד נאָך אים.

ת. נ. צ. ב. ה.

יצחק נאַסימאָוויטש ע"ה

מיר פילן זיך שווער געטראָפן פונם שווערן פאַרלוסט פון א פריינט, וועלכן מיר האָבן אַלע אזוי טיף געאַכטעט. מיר ווינשן דער פרוי, די קינדער און דער גאַנצער משפחה געטרייסט צו ווערן און מער קיינמאָל פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. א. גרינבערג
און פאַמיליע

ר' אברהם כהן געשטאָרבן אין ניו־יאָרק

ר' אברהם כהן, 1837 קלינטאָן עווענוי בראַנקס (ניו־יאָרק) איז געשטאָרבן אין עלטער פון 76 יאָר. ער האָט איבערגעלאָזט 1 זון און 3 טעכטער אין ניו־יאָרק, און איין טאָכטער, מרס. ראַבינאָוויטש, 391 סטעלא עוועניו, ווינניפּעג.

דער פאַרשטאָרבענער איז געקומען צו זיינע קינדער קיין ניו־יאָרק, מיט צען יאָר צוריק. ער איז געווען א גרויסער לומדן, און ער איז געווען זייער געאַכטעט פון אַלע מענשן מיט וועמען ער איז געקומען אין באַריהרונג. זיין פרוי, מלכה, איז געשטאָרבן מיט צוויי יאָר צוריק. זיי זיינען אַלע יאָרן אין ניו־יאָרק אויסגעהאַלטן געוואָרן מיט גרויס כבוד פון זייערע קינדער.

אַלע פריינט און באַקאַנטע פון מרס. ראַבינאָוויטש, דריקן אויס זייער טיפסטן מיטגעפיל אין איר גרויסן פאַרלוסט.

סאַלאַדאַ טיי

סטאַנדאַרד	נייער
בראַון לייבל	געלער לייבל
70 c.	60 c.
א פונט	א פונט

פרענט אייער גראָסער פאַר איינעם פון די דאָזיקע בלענדס זיי זיינען אין א גרויסער מאַס די פיינסטע וואָס איר קאָנט קויפן צו די דאָזיקע פּרייזן

טעמיקייט פון אידישער פאָלקס־ביבליאָטעק

די פאָלקס ביבליאָטעק באַצוועקט צו באַקאַנען דעם ווייניקערער עזער פון אידישן בוך מיט דעם וואוקס און טעמיקייט פון דער אויבנדערמאַנטער אינסטיטוציע.

די ביבליאָטעק האָט איצט דערהאַלטן א טראַנספּאָרט אידישע ביכער אַרום 150 אין צאָל צווישן וועלכע עס געפינען זיך די ווערק פון פאָלגנדע שרייבער: ל. טראַצקי, ש. רובנאָוו, ע. טאָלער, ש. יודקאַן, ק. האַמסון, מ. נאַרקי, ב. שאָו, ס. יושקעוויטש, א. סינקלער, איבאַנעז בעלאַסקאָ, ש. איזבאַן, א. רייזין, י. וואַסער מאַן, א. צייטלין, דר. וויינרייך, זאָלא, נ. פּלעכאַנאָוו, דוד פינסקי, ס. זשעראַמסקי, ל. פייכטווייננער, אַנרי באַרבּיס, ב. רעסל, לער, לואיס סינקלער, מ. קולבאַק, וו. מאַר־נאַרעס, א. קאַצינזע, טאָמאַס מאַן און א סך אַנדערע.

דער קאָמיטעט איז איצט צוגעטראָטן צו א גאַנצער רייע אַרבעטן: אינערלאַכע — פאַרגרעסערן די ביבליאָטעק מיט א נייער שאַפע וועלכע זאָל אַריינגעמען 600 ביכער, איינפירן א צאָל אויסבעסערונגען פון טעכנישן כאַראַקטער.

אויסערלאַכע: דורכפירן א צאָל אונטערנעמונגען צו פאַרגרעסערן די הכנסה פון ביבליאָטעק, צווישן די ערשטע אונטערנעמונגען ווערט געפּלאַנט אינגיכן דורך דעם יערלאַכן בודזשעט קאָמפּיין וועלכער אין די הויפּט שטיצע פון ביבליאָטעק אין וועלכן עס באַלייכטן זיך אַריבער 150 יחידים און 10 אָרגאַניזאַציעס.

דאָס געשאַפענע געלט פון קאָמפּיין נייט כמעט הויפּטזעכלאַך אויף איינקויפן נייע ביכער מכשירים און דירה געלט. די נאָכצע אַרבעט פון ביבליאָטעק וויי צום ביי־שפּיל: ביבליאָטעקאַרס וועלכע זיצן לויט דער רייע נאָכצע וואָכן און גיבן אַרויס ביכער; דאָס איינבינדונג פון אַלט אַרויס־רענע און צערריסענע ביכער, דער איינקויף פון ביכער, קאַטאַלאָג אַרבעט און פינאַנ־ציעלע אַזאַרגן. ווי קאָמפּיינס און ד. גל. ווערט דורכגעפירט פון אידישן קולטור פאַראיין, צווייג צוויי קולטור געזעלשאַפט.

די ביבליאָטעק האָט אַרום 300 לעזער, עס ווערן אַרויסגענומען אַריבער 250 בי־כער א חודש. אין ביבליאָטעק קומען אָן צייטונגען און זשורנאַלן פאַר דעם לייען־זאָל וואָס עקזיסטירט ביי דער ביבליאָטעק.

דער קאָמיטעט איז זיכער, אז די אונ־טערנעמונגען וואָס וועלן דורכגעפירט ווע־רען פאַר די באַדערפעניש פון דער קול־טור־אינסטיטוציע וועלן אויפגענומען ווע־רען מיט דער פולער מאַס אַנערקענונג וואָס די אַרבעט פאַרדינט.

אידישע פאָלקס ביבליאָטעק
מ. קאַהאַן, פּאַרז.

וואָלן ביי היב. סיק בענ. סאָס.

ביי דער היבראַ סיק בענעפיט סאָס. זיי־נען זונטאָג, דעם 2טן נאָוועמבער, אין תלמוד תורה, פאַרגעקומען וואָלן פאַר דער עקזעקוטיווע, וועלכע זאָל דורכפירן דעם 25טן יוליי פון דער סאָסייטי. די "אַלטע גוואַרדיע" איז געקומען צו הילף און אָנגע־נומען עמטער אין דער עקזעקוטיווע. די פאָלגנדע זיינען דערוויילט געוואָרן: אַב. כהן, ב. שעפּס, סעם לאַיעס, הערי פענסן, יצחק מערקיל, מ. וויינסמאַן, ל. פּאַמין, א. קאַווענסקי, י. קעסטנבאַום, טאָם טעס־לער, ה. קאַפּלאָף און א. פעסאָטשין.

50% וויניקער שטויב

● א דאַנק צו

דזשאַנסאָנ'ס וועקס

● דזשאַנסאָנ'ס וועקס אויף אייער פאַרניטשור און וואַודוואַרק וועט אייך איינשפּאַרן האַלב אַר־בעט צו אָפּשטויבן. בעמיסטן דע־מאָנסטרירן די דאָזיקע נייסטע אָנטדעקונג מיט די דאָזיקע קאַר־טעס. מיר לאָרן אייך אין צו פרו־בירן עס אויף אייער פאַרניטשור מיט א 25ס. פלעשל, געשיקט אויף דער קלאַה פון 10 סענט צו דעקן פעקינג און פּאָסטערזש.

מיקראָסקאָפּישער אויסזעען פון שטויב אויף פאַרניטשור נעפאַלישט מיט דזשאָנ־סאָנס וועקס (לינקס) און אויל פּאָליש (רעכטס). אויף וועקס, האָלטן זיך אַן טייל שטויב אויבן, בלויז האַלב אזוי פיל וויפיל עס באַוועגן זיך דאָרטן.

געזעצלעכסט איז אייער פאַרני־טשור, גלאַנציק, שפּרעדליק, גלאַט ווי א סאַמעט, ניט מער קיין צייר־בענס, קראַבן אָדער פלעקן. איר קאָנט עס מאַכן מיט קראַבן אָבער איר קאָנט ניט מאַכן קיין קראַץ צייכנס אונטער דעם וועקס, און עס דויערט ליינגער ווייל עס איז בע־סער ווי געוויינלאַכע פינישעס.

כדי צו באַקומען א 25 ס. פלעשל צו פּרוביר, שיקט אייער נאָמען און אַדרעס מיט 10 סענט פאַר פעקינג און פּאָסטערזש.

S.C. JOHNSON & SON LTD.
Brantford, Canada

Branches: Winnipeg, Vancouver, Toronto, Montreal

א היים!

ווען איר זייט אוועק

פון דער היים

אין

לעווינס כשר רעסטאָראַן
47—49 מאַרטאַ סט.

בלויז די סאַמע פרישע און בעסטע פּראָדוקטן ווערן גענוצט אין אונ־זערע מאַלצייטן און שטרייסנג כשר בהכשר הרבנים

ליכטיקע ריינע צימערן פאַר געסט מיט דער בעסטער באַדינונג

פאַר חתונות, פּאַרטיעס, באַנקעטן און א. וו. האָבן מיר די פיינסטע אַקאָמאָדאַציאָנס מיט א מאַנץ פלאַר פאַר 100 פאַרלאַך

מיר שטעלן צו מאַלצייטן פאַר אַלע אונטערנעמונגען אויך. אויסער אונזער איינענעם פּלאַץ

Levin's Commercial Kosher Restaurant
47-49 MARTHA ST. PH. 25 219

ZIG-ZAG
סיגאַרעט פּאַפּיר
ריינסטע אויף דעם מאַרק
גרויסער דאָבעל ביכעל
120 בלעטלאַך — קאָסט
יעצט בלויז 5c
פאַרמיידעט נאָכאָכונג.

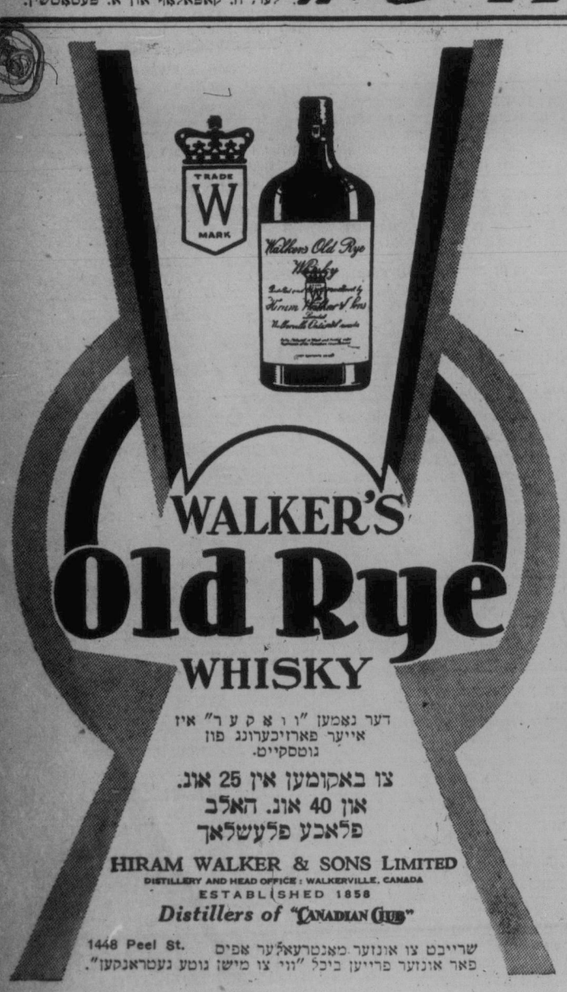

דער נאָמען "וואָקער" איז אייער פאַרזיכערונג פון גוטסקייט.

צו באַקומען אין 25 אונ. און 40 אונ. האַלב פלאַכע פלעשלאַך

HIRAM WALKER & SONS LIMITED
DISTILLERY AND HEAD OFFICE: WALKERVILLE, CANADA
ESTABLISHED 1858
Distillers of "CANADIAN CLUB"

1448 Peel St. שרייבט צו אונזער מאָנטרעאָלער אַפּיס פאַר אונזער פרייען ביכל "ווי צו מישן גוטע געטראַנקען".

וויכטיקע נייעס פאַר אייך

און פאַר אַלע אידן פון ווינניפּעג

די גוט באַוואוסטע

וואָרקינגמענס בייקערי לימיטעד

האָט זיך פאַראייניקט מיט דער

סיטי בראָד קאָמפּאַני

אין איין גרויסער אָרגאַניזאַציע

מיט די נייע מעגלאַכקייטן, מיט דער גרויסער אויסשטאַטונג און נייסטע מאָדערנע איינריכטונגען האָבן מיר איצט די מעגלאַכקייטן צו געבן אייך נאָך בעסערן ברויט און פאַרשיידענע ראָלס און באַנס, און נאָך א בעסערע באַדינונג ווי ווען עס איז פריער.

מיר ספּעציאַליזירן זיך איצט אין באַקן נייע סאָרטן ברויט און פאַרשיידענע סאָרטן פון די פאַלגענדע פענסי ראָלס און באַנס:

ווינער ראָלס - ראָגאַלעס - פאַרשיידענע קעז קיכלאַך
עפּל קיכלאַך און זעמל

פּרובירט זיי אויס איין מאָל, און איר וועט זיך איבערצייגן אַז וואָס מיר זאָגן איז ריכטיק.
פאַרלאַנגט אונזערע געבעקסן פון אייער סטאָרקיפּער אָדער פון אונזערע דרייוועער

אויב זיי זיינען אייך ניט צום האַנט, טעלעפאָנירט 52910 און מיר וועלן עס אייך פּינקטלאַך דעליווערן

איר קאָנט אויך געפינען אַ פאַרשיידנאַרטיקייט פון אונזערע געבעקסן, צו יעדער צייט

אין סטאָר גראָסערי, 448 סעלקירק עוועניו — טעלעפאָן 52 662

WORKINGMEN'S BAKERY LTD.

312 STELLA AVE. — **PHONE 52 910**

ס. ראַכוטין, פּרעזידענט — דוש. קאַרמאַן, סעקרעטאַרי־טרעזשורער
מ. קאַווסקי, ווייס־פּרעזידענט — ס. האַפּמאַן, דזשענעראַל מענעדזשער

די פאַמיליע אין דער היים

א סורפּרייז פּאַרטי איז געגעבן געוואָרן דעם 21טן אָקטאָבער אין הויז פון מר. און מרס. י. קאַפּלאַן, לכבוד זייער זון'ס חתונה, וועלכע איז פאָרגעקומען אין סאַסאַקטאָון־מאַסקעטש. דעם 19טן אָקטאָבער. אָפּשטעלנדיק זיך אין ווינניפּעג אויף צוויי טעג אויף זייער האָניק־חודש רייזע, זיינען די יונגע פּאָרל אויפגענומען געוואָרן פון זייער משפּחה און פריינט מיט שיינע מתנות און מען האָט פאַרבראַכט ביי שיין נעדעקטע טישן דעם אָוונט מיט טענץ, און געזאַנג. די אַנוועזנדע געסט זיינען געווען:

מר. און מרס. י. קאַפּלאַן, מר. און מרס. ש. קאַפּלאַן, מר. און מרס. ה. קאַפּלאַן, מר. און מרס. א. בערעזקין, מר. און מרס. ה. פילקא, מרס. פילקא, מר. און מרס. א. פילקא, מר. און מרס. פ. סנוקל, מר. און מרס. פ. מאַס, מר. און מרס. ז. כייקין, מר. און מרס. ד. דאַנין, מר. און מרס. א. דאַנין, מר. און מרס. ב. באַס, מר. און מרס. א. מאַרקאָוויץ, מר. און מרס. ה. כייפעץ, מר. און מרס. ל. בערעזקין, מר. און מרס. אַבערבאַום, מר. און מרס. קאַפּלאַן, מר. און מרס. פּרעסמאַן, מר. און מרס. ב. האַלענבערג, מר. און מרס. ר. סלוצקי מר. און מרס. ר. טעם, מר. און מרס. ל. בעראַזקין, מר. און מרס. ר. בעראַזקין מר. און מרס. ר. בעראַזקין, מר. און מרס. ר. נוסנאַן, מר. און מרס. ש. מאַס, מרס. מעדזין, מר. און מרס. ל. פילקא, מר. און מרס. ז. קאַפּלאַן, מר. און מרס. מ. קאַפּלאַן, מר. און מרס. ב. קאַפּלאַן, מר. און מרס. ג. כייקין, מר. און מרס. בעראַזקין, מר. און מרס. בעראַזקין, מר. און מרס. ב. מאַס, מר. און מרס. כייקין, מר. און מרס. מ. ז. קאַפּלאַן.

* * *

לאַנדסלייט און גוטע פריינט פון מרס. מ. באַקאָווסקי, האָבן דורכגעפירט א סורפּרייז פּאַרטי לכבוד מר. און מרס. דושעק באַקאָווסקי, אין זייער זייער היים 251 פּאַלסאַן עוועניו (פריער פון טידאַר, סאַסק.) פאַלגענדע זיינען אַנוועזנד געווען: מרס. האַלפּערין, מר. און מרס. ה. פּאַלס מר. און מרס. וויזראַב, מר. מר. און מרס. פ. קראַשין, מר. און מרס. ד. פּאַרטיגאַל, מר. ה. באַקאָווסקי, מר. ליטמאַן, מר. באַרט, פון מאַנטרעאַל, די פרויען: ד. עדעל, סקאַלסקי, כ. סאַלאַוויי, אסתר שעכטער: די פריילינס: ד. וויזראַב, ב. וויזראַב, רושע עדעל, ליפּ. קאַרינמאַן, ס. עדעל, פעני דאַשעווסקי און דאָרע דאַשעווסקי.

די לעצטע צוויי, דאָרע און פעני דאַשעווסקי האָבן פאַרשאַפן דעם עולם פיל פאַרגענינען מיט זייער זינגען און שפּילן אויף דער פּיאַנאָ. דער עולם האָט פאַרבראַכט מיט טענץ און געזאַנג ביז שפּעט אין דער נאַכט.

* * *

א סורפּרייז פּאַרטי איז געגעבן געוואָרן פאַר מיס עני דראַפּקין, אין דער היים פון מרס. טשיזווין, 686 מאַניטאָבא עווע. די אַנוועזנדע האָבן פאַרבראַכט א פריילאַכן אָוונט. פאָלגנדע זיינען אַנוועזנד געווען: די פריילינס ע. גודמאַן, ס. גודמאַן, סי. טשיזווין, ב. פ. שולמאַן און מר. ס. טשיזווין, פ. מאַריסאָן, מ. טשיזווין, מיס עני דראַפּקין, מיס י. פאַגעל, מיס ען פעסטשין, מיס ל. ווייַנסטיין, מיס ס. פּראַפער, מר. און מרס. ס. טשיזווין, מר. און מרס. ל. סמיט, מר. און מרס. ס. מאַזאַ, מר. און מרס. ס. ריטשמאַן, מרס. דזש. טשיזווין, מרס. ר. סמיט, מרס. ז. מאַזאַ, מר. ה. קאַבינסקי, מר. א. פעלדבערג און אַנדערע.

מיס עני דראַפּקין איז פּרעזענטירט געוואָרן מיט שיינע פּרעזענטן פון די פריי־ען ל. סמיט, ס. ריטשמאַן און ס. מאַזאַ.

* * *

אַן עלעקשאַן מיטינג איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין ליידיס אקזילערי פון עדת ישורון שול, זונטאָג אָקטאָבער דעם 26טן אין די עדת ישורון שול. די פאָלגענדע זייַנען דערוויילט געוואָרן: מרס. קאַטלער־סקי, פּרעזידענטן (ביי אַלקאַמיישאָן): מרס. סמאָל, וויצע־פּרעזידענטן; מרס. סאַלאָמאָן, קאַסירערן; מיס. פרידמאַן, סעקרעטאַרן.

די ליידיס אקזילערי האָט געגעבן א שיינעם פּרוכט אין שול, מרס. סמאָל האָט עס אויסגעהאַנגען אויפ'ן אַרון קודש.

—(::)—

נייעס פון מאָנט כרמל קליניק

די ליידיס אקזילערי פון דער מאָנט כרמל קליניק האָבן זונטאָג דעם 2טן נאָוועמבער געגעבן א ביַינער לכבוד די דירעקטאָרן און פריינט פון דער אינסטיטוציע. מרס. ס. ב. לעווין איז געווען די פאַרזיצערן. אַרום $200 איז געשאַפן געוואָרן אין קעש, פאַר וועלכע די אקזילערי האָט געגעבן א טשעק צו דער קליניק.

א צאָל רעדנער האָבן אַדרעסירט די פאַרזאַמלונג, און א סך אַנוועזנדע האָבן אויסגעדרייקט זייער וואונש צו אַנשליסן זיך אין דער "באַארד" און אַרויסהעלפן דער קליניק אין דער וויכטיקער אַרבעט.

וועט האַלטן לעקציעס אין קאַלגאַרי

ה. לייוויק

דער באַרימטער אידישער דיכטער, ה. לייוויק, וועט האַלטן דריי לעקציעס אין קאַלגאַרי קומענדיקן וואָך, אונטער אויספּיזיט פון קאַלגאַריער פּרץ שול געזעלשאַפט.

די קאַלגאַריער אידן וועלן זיכער אויסנוצן די געלעגנהייט און וועלן קומען הערן א ניי וואָרט פון דעם באַרימטן דיכטער.

"דאַרע" מוטער פון 8 קינדער געווינט 10 פונט אין 4 וואָכן

מאַן זשאַלי, פּ.ק.—"בין געווען דאָר, שוואַך, אָפּגעצערט, אַכטונג געגעבן אויף 8 קינדער", זאָגט מרס. עלאַי נאַניאַז, דזשוניאַר. "האָב פּרובירט אייראַנייזד איסט, געוואונען 10 פונט אין 4 וואָכן. פרישע כוחות".

זייט ניט "דאָר", שוואַך, נערוועז. נייע אייראַנייזד איסט גיבט צו 5 ביז 15 פונט אין 3 וואָכן. ביינערדיקע גלידער רונדיקן זיך אויס.

פעלקן פון הויט פאַרשווינדן, "נערוועז", פאַרשטאָפּנע, אומפאַרדייאונג, טראָגן זיך אָפּ איבער נאַכט. אַן אַנדער מעגיש פון ערשטן טאָג. רייכע רויטע בלוטן.

אייראַנייזד איסט איז צוויי גרויסע טאַניקס אין איינעם—בייענדע וואָג מאַלץ איסט (הייוון) און קרעפטיקע בלוט־געבער דע איזן. פיל מאָל שטאַרקער ווי ניט מעדיציניש הייוון, רעזולטאַטן אין האַלב צייט.

הייבט איצט אָן געווינען געוויכט. געזונט, פאַרמיידט געפאַר פון ערנסטע קראַנקהייטן. נעמט די דאָזיקע אַנגענעמע טאַבלעטס. קיין הייוונדיקער טעם, קיין נאָז, אויב ניט צופרידן מיט די שנעלע רעזולטאַטן, וועט איר קריגן אייער געלט צוריק. קריגט הייַנט אייראַנייזד איסט פון אייער דראַגיסט. פילט גוט מאָרגן. נאָך וואָג שנעל.

פּאַטראָניזירט אונזערע אַדווערטייזערס

THE WHISKY DE LUXE

McCallum's Perfection BLEND Scots Whisky

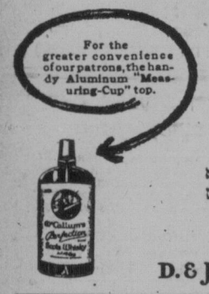

פון גאַראַנטירטן עלטער, ריינקייט און שטאַרקייט, איז דיסטיליזירט, געמישט און געבאַטעלט אין סקאָטלאַנד און ווערט פאַרקויפט איבער דער גאַנצער ציוויליזירטער וועלט.
זינט 1807 האָט זיך איר באַרימהייט אַלס א בראַנפן פון קוואַליטעט און ווערט פאַרשפּרייט און ס'האַלט שטענדיק אין איין וואַקסן.
אין 26 אונס. און 40 אונס. פלעשלאַך

D. & J. McCallum Ltd., Edinburgh (Scotland)

עלטסטער אידישער פרוכט האַלסיילער געפינט דעם אינטערנעשאָנאַל טראַק פאַר דעם סאַמע עקאָנאָמישסטן

דער דאָזיקער אינטערנעשאָנאַל טראַק איז אָנגעלאָדן מיט 204 קעסטלאַך פון בי. סי. עפּל

יוען קראַפט און ספּיד זיינען אַסעטס, אָבער עקאָנאָמישע באַדינונג איז דער שליסל־נאָט. היינט איז דער טאָג פון דעם ספּיד טראַק. פלינק, ראַיעל, נידעריקע קאָסט טראַנספּאָרטאַציע. לייכטערע לאָודס, שנעלערע פירן פון משאות, עקאָנאָמיע, און בויגזאַמקייט. ספּיד פאַר די הויפּט וועגן. קראַפט פאַר שווערן פאָרן. דאָס איז דער סאָרט טראַק אין וואָס דער אינטערנעשאָנאַל האָט זיין ספּעציאַליטעט.

עס איז דאָ אַן אינטערנעשאָנאַל טראַק פאַר אייער צוועק. עס זיינען דאָ פיר און זעקס־צילינדער מאָדעלן, אין סייזעס צוצופּאַסן פינקטלאַך אַלעמענס פאָדערונגען צו שלעפן שווערע משאות.

מיר האָבן א טראַק צוצופּאַסן אייער ביזנעס

לאָזט אונז דעמאָנסטרירן פאַר אייך

רוזען, סאַלאָמאָן און קאַמפּאַני
242—234 דזשאַרוויס עווע.
אָקטאָבער 29טן, 1930

מר. ה. דזש. עלען,
די אינטערנעשאָנאַל האַרוועסטער קאָ.

חשוב'ע הערן:

איר זייט געקומען זעען דעם שרייבער ביי עטלאַכע געלעגנהייטן. וועלנדיק צו וויסן אויב מיר זיינען צופרידן מיט אונזער אייַנקויף פון דעם נייעם אינטערנעשאָנאַל טאָן און א האַלב טראַק.

מיר קאָנען זאָגן אַז כאָטש מיר האָבן געהאַט דעם טראַק א מאָנאַט צייט און מיר האָבן אַנדערע טראַקס פון פאַרשיידענע סאָרטן, געפינען מיר, אַז אייער טראַק ניט אונז די בעסטע צופרידנהייט, בנוגע לאַור קאַפּאַסיטעט, נאָלאַטן פאָרן און אויפהאַלט.

מיר קאָנען אייך זאָגן, אַז מיר פירן נרויסע לאָורס. דאָס בילד נעמען אַנומעלטן פון דעם טראַק אַנטהאַלט צוויי הונדערט און פיר קעסטלאַך בי. סי. עפּל.

אייערע זייער אויפריכטיקע,
רוזען, סאַלאָמאָן און קאַמפּאַני,
ל. ד. רוזען, מענעדזשער

The International Harvester Co. of Canada Ltd.

פעקטאָרי ברענטשעס אין

BRANDON, MAN. — N. BATTLEFORD, SASK. — SASKATOON, SASK. — WEYBURN, SASK.
CALGARY, ALTA. — LETHBRIDGE, ALTA. — SWIFT CURRENT, SASK. — YORKTON, SASK.
EDMONTON, ALTA. — REGINA, SASK. — VANCOUVER, B. C. — WINNIPEG, MAN.

Classified Section — קלאַסיפייד סעקשען

ספּעציעלע פּרייזן פאַר אַרווערטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג

איין מאָל, 5 ס. פּער "אַנייט לייַן"	פאַר 3 מאָנאַטן	$2.15
פאַר א וואָך, 20 ס. "	פאַר 6 מאָנאַטן	$4.00
פאַר א מאָנאַט, 75 ס. "	פאַר 1 יאָר	$7.50

:: צו פאַרקויפן ::
FOR SALE

7 רום הויז, פּולי מאָדערן, אויף פיניַשינג, פייער פּלייס, גאַראַדזש, אין אַלפּרעד עוועניו. פּרייז $3.800. א גרויסער סכנעה.

סוויטס צו פאַרענטן אין די בעסטע אַפּאַרטמענטס אין דער נאָרט ענד. 3 און 4 רומס פון $30 א חודש און העבער.

צו פאַרענטן א נייע סטאָקע באַנגאַלאָו פון 6 רומס. מיט א סאַן רום און אויך א גאַראַדזש. אויסגעפּוירניש אויפן שענסטען אופן. איר קאָנט עס רענטן מיט אָדער אָן דער פּוירניטשור.

געלט לייען אויף 6½ פּראָצענט. אינשורענס פאַר אַלערליי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 55 761 און 58 807

S S S S S S S S S S S S

בלאָקס

א בריק בלאָק אין גוטן צושטאַנד. הייסע וואַסער באַהייצונג, מיט 3, 3 רום סוויטס, 2 רום סוויטס און צוויי סינגל רומס אויבן. אונטן איז א גרויסע ליכטיקע סטאָר און 4 רומס. אויף סעלקירק עוועניו. מען קאָן באַמת מאַכן געלט. $9,000. רופט אָפּ

MR. LAWRIE, OF
J. J. SWANSON & CO. LTD.
601 Paris Bldg., Phone 26 349
or Evgs. 56 471

דאָבל הויז פון 7 רומס מיט צוויי וואַנעס, בריק בילדינג, אין ערשט קלאַסיקן צושטאַנד, אויף דאַפערין עוועניו. פּרייז בלויז $2.800.

באַנגאַלאָו, סטאָקע, פון 5 רומס, אויף באַראָוס עוועניו. האַרדוואָוד פלאָרס און פיניַש. פּרייז $4.700.

4 רום סוויט צו רענטן אין קלייַך בלאָק, 395 סעלקירק עוועניו. באַקוועמע ליכטיקע צימערן. זייער מעסיקער רענט.

אויב איר ווילט א הויז, זעט

ת. פערלמאַן און נ. זעלטסען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. — Phone 51 000

אַנאַבעלאַ סטריט

צוויי הייזער, 6 און 7 רומס יעדע. סעמי מאָדערן, $3.500. אָדער וועט פאַרקויפן באַזונדער.

FRED C. HAMILTON
Avenue Block — Phone 21 911

נעשעפט געלעגנהייטן
Business Opportunities

אַפּאַרטמענט בלאָק, 7 סוויטס, יעראַלאַר בער רענט $5.400. וועט פאַרבייט אויף א טעראַס.

האַטעל, שטעטל פון 1600, זיבעצן רומס, ביר סיילס $1.000 א מאָנאַט. פּרייז $8.000.

מיר קאָנען אייך צופּאַסן יעדן פאַרט ביזנעס.

SCOTT REALTY CO. Ltd.
11 C.P.R. Office Bldg. — Phone 89 644

צו פאַרקויפן א דזשענעראַל סטאָר, סטאָק $4.000, פיקסטשורס $500. בילדינג, $1.500. א נוטער פּלאַץ צו מאַכן א שיין געלד. יעראַלאַבער אומזאַץ $25.000. דייר טשער און גאַליציאַנער סעטלמענט. אורזאַך פאַר פאַרקויפן: דער אייגנטימער האָט געהאַט אַן עקסידענט און ער קאָן מער ניט אַרבעטן. פאַר אינפאָרמאַציע זיך ווענדן צו

MR. A. SHRELLER
Oakshela, Sask.

:: צו פאַרענטן ::
FOR RENT

באַלטיק אַפּאַרטמענטס

מאַניטאָבא עווע.
צו פאַרענטן 3 און 4 רום סוויטס, ניי דעקאָרירט. סקרינד באַלקאָנס.
מעסיקע רענט
זיך ווענדן צום קערטייקער
סוויט "די," טעלעפאָן 56 668

צו פאַרענטן א זעקס רום הויז. זיך ווענדן צו
MISS PATTERSON—465 Flora Ave.

NOKOMIS BUILDING

האַרדוויוו און אַמבערלענד
ווינשנקוולטער גראַדער פלאָר ספּייס צו פאַרענטן. פּאַסיק פאַר לייכטער פאַבריקאַציע, שוריינג אָדער אָפיסעס. ניי ווינדאָוס, אינשורענס רענט.
THE J. McDIARMID CO., LTD.
201 Nokomis Bldg. — Phone 26 294

צו פאַרענטן פון 1 ביז 4 צימערן, קאָפּל אָדער סינגל, מיט אָדער אָן פּוירניטשור. 287 מעינגס עוו. נאָענט צו א סטריט קאַר.

ראַמאָנא קאָורט

פּריטשאַרד עוועניו, אַרום מיין סטריט. צוציענדיקע 3 רום סוויטס צו פאַרענטן, מיט אַלע באַקוועמליכקייטן. רענט $37.50 און העבער. טעלעפאָנירט צו מר. בירס, 57 348; יאָוונטן, 51 721.

צו פאַרענטן א גרויסע ליכטיקע רום מיט אַלע באַקוועמלאַכקייטן, פאַר א בײַ אָדער מיידל, מיט אָדער אָן באָרד. זיך ווענדן צו ל. לעוויס, 186 מאַניטאָבא עוועניו, אויבן סוויט 2. טעלעפאָן 54 370.

צו פאַרענטן א ליכטיקע שיינע געפּוירנישטע רום אין א באַקוועמער היים אין א שיינעם פּלאַץ. נאָענט צו א סטריט קאַר. נוצן דעם טעלעפאָן. טעלעפאָנירט 55 137.

צו פאַרענטן א דריי אָדער פיר רום סוויט, מיט אַן אויוון אויב נויטיק. אויך א קליינע 6 רום הויז, 346 אַבערדין עוועניו. ריזאָנאַבל רענט. זיך ווענדן צו ה. שיינעס, 344 סט. דזשאָנס עוועניו.

צו פאַרענטן פון 2 ביז 5 צימערן. טעלעפאָן און הייסע לופט באַהייצונג. זיך ווענדן אין 517 מעינגס עוועניו. טעל. 53 002.

צו פאַרענטן 5 רומס, פולי מאָדערן. באַהייצט. זיך ווענדן אין 410 אַלפּרעד עוועניו.

צו פאַרענטן 2 ניט־געפּוירנישטע רומס, מיט אַלע באַקוועמלאַכקייטן. 446 קאָלערדזש עוועניו, טעלעפאָן 55 786.

צו פאַרענטן א ליכטיקע רום פאַסיק פאַר לייכטע הויזקיפּינג. נוצן דעם טעלעפאָן. נאָענט צו א קאַר. ווענדן 345 רעדוואוד.

:: שטעלע פאַרלאַנגט ::
SITUATION WANTED

א מיידל, ווילל צו אַרבעטן אין א סטאָר אין שטאָט אָדער קאַנטרי, הויז אַרבעט, וועט ניט זיין קיין שטערונג. רעדט גוט ענגליש. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באַקס 2916.

יונגערמאַן פאַרלאַנגט א שטעלע אין א סטאָר, שטאָט אָדער קאַנטרי, אָדער אַלס טראַוולער. 10 יאָר עקספּיריענס מיט גוטע פאַרבינדונגען. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באַקס 2933.

א אַנשטענדיקער אַרענטלאַכער באַי, 2½ יאָר אין לאַנד, רעדט פיר שפּראַכן: ענגלישן, פּוילישן, רוסישן און דייטש, פאַרלאַנגט א שטעלע אין א סטאָר, קאַנטרי אָדער שטאָט. קאָן אויך לערנען. מיט קינדער העבריאַיש אויב נויטיק. מעסיקער נעהאַלט. ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באַקס 2949.

:: פּערזענלאַכעס ::
PERSONAL

PROF. SCOTT — 88 106
290 פּאָרטעדזש עוו. איבער לייסנאַוס מעאַטער נייסטע בעסטע פּאַקס מראַס און וואָלץ סטעפּס קלאַסן און סטריקטלי פּריוואַטע לעסאָנס. פּולער קורס, פון לעסאָנס $5.00.

פיזישע קולטור

רעדוצירן — א ספּעציאַליטעט
טעלעפאָן גרעי, 984—23 39 878

מיטשעל און מיטשעל
רעניסטרירטע פּעטנט אַטאָרנעס, 718 מעקאַינטייר בלאָק, ווינניפּעג. פּעטנטס, טרייד מאַרק נעגומען אין אַלע לענדער. ריזאָנאַבל טערמס. טעלעפאָן 88 747.

געלט!

פאַר אייערע באַלדיקע נויטן
$50 ביז $500
צוועלף מאָנאַטן צו באַצאָלן עס צוריק. ריזאָנאַבל ריינטס. פינקטלאַכע באַדינונג שטריינג פאַרטרוילאָך
אָפן טעגלאַך ביז 7.30 נאָכמיטאָג.
General Loan and Insurance Agency
738 Somerset Block, Winnipeg.
Phone 24 789

R. B. ORMISTON
פּלאָריסט

צוויי סטאָרס צו אייער באַדינונג
96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791
בלומען טעלעגראַפירט אַיבערַאַל

לייף אינשורענס
בעסער צו האָבן א פּאָליסי און ניט דאַרפן עס, איידער דאַרפן דאָס און ניט האָבן.
P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

וויכטיקע פּוירניטשור און ביַיבי קעריעדזשעס פאַרריכט. ספּריי נעפּיינטעט און אָפּהאָלסטערד.
WILLOW ART FURNITURE COMPANY
288 GRAHAM AVE. — PH. 24 677

אַאַקטיוו מעסענדזשער
טעלעפאָן 26 062

באַיס. מאַטראַסייקלס, טראַקס. דעליווערי אין אַלע אירע ברענטשעס.
AACTIVE MESSENGER SERVICE
119 Albert Street

טייפּרייטערס

באַנקראָט סייל, רעמיינגטאָן, אַנדערוואוד, וואוידסטאָק און א. וו.
ט. א. וועיר, נאַכפאָלגער צו
MODERN OFFICE APPLIANCES LTD.
Ph 28 800 — 247 Notre Dame — Ph. 24 783

ליידעט ניט פון געפערלאַכער אומפאַרדייאונג

ליידעט איר נאָך די מאַלצייטן מיט גרעפּצן, פון א וויערן מאָגן? א סך גלייכן אַז זיי ליידן פון האַרץ קראַנקהייט און נייען אַרום אין שרעק, דערוואַרטנדיק צו פאַלן טויט יעדע מינוט. דער דאָזיקער צושטאַנד קאָן אויסגעמידן ווערן, מען קאָן באַפרייט ווערן פון דעם.

נעמט קאַרטער'ס ליטל לייווער פּילס נאָך די מאַלצייטן און נעטראַליזירט די גאַזן. מאַכט זיך דעם זוירן מאָגן, באַפרייט זיך פון'ם גאַז און דערמיט פאַרטייאונג.

דער מאָגן, לעבער און נערוועס וועלן אָפּגערייניקט ווערן פון'ם גיפט, שמערצ־האַפטע און געפערלאַכע אומפאַרדייאונג פאַרשווינדט און דער קערפּער האָט דאָס פון אַ טאָניק ווירקונג. לייגט ניט אָפּ. פּרעגט אייער דראַגיסט פאַר א 25ס. פּעקל קאַרטער'ס ליטל לייווער פּילס.

10

רעגלמעסיקע ווייטיקן ?

אַ יניקע פרויען ליידן מער פון אַנדערע. אַפט, ווען עס איז ניט נויטיק! די ווייטיקן פון וועלכע פרויען ליידן באַזונדערס קאָנען אָפּגעשאַפן ווערן אויז נערן ווי אַנדערע ווייטיקן פאַר וועלכע אַספּיריז איז באַצוועקט.

די דאָזיקע טאַבלעטס זיינען שטענדיק אַ גרויסע הילף אין אַזעלכע צייטן, און קיינמאָל פאַר קיין פאַל ניט שעדלאַך. (אַספּיריז טוט ניט דריקן דאָס האַרץ).

זעלבסטפאַרשטענדלאַך, זיינען איר באַקאַנט מיט די נוצן פון אַספּיריז פאַר קאָפּוויטיקן. עס ברויינגט אַזאַ שנעלע הילף אַז פּלוצלונגע קאָפּווייטיקן דאַרפן ניט שטערן אייערע פלענער. עס וועט אָפּשטעלן אַ פאַרקילונג, אָדער פאַרלייכטערן דעם קראַנקסטן האַלז: און וועט ברייננען באַקוועמלאַכקייט דעם שטאַרקסטן ליידנדן פון נייראַלגיעס און נייראַלדזשיאַ.

ווען אייער קאָפּ טוט וויי — פון וועלכער עס איז אָנזאַך — ווען אַ פאַרקילונג האָט זיך אַריינגעכאַפּט אין אייערע גלידער אָדער איר פילט יענע טיף־איינגעזעסענע ווייטיקן פון רהומאַטיזם, סקיאַטיקאַ, לאַמבאַגאָ, נעמט אַספּיריז און איר קאָנט זיך פאַרלאָזן אויף ריכטיקער הילף.

BAYER ASPIRIN

דאָס קינד פון זינד

די געפאַלנסטע מענשן און די העכסטע איידעלע נעפילן ווערן אַרויסגעבראַכט אין דעם דאָזיקע מערקווירדיקן און תּוכיסט שפּאַנענדן ראָמאַן.

פון א. ד.

(פאָרזעצונג)

די ביידע פריינט האָבן גערעדט נאָך אַ ווײַלע, און מערקווירדיק ווי שנעל עס איז אונטערדעסן באַקאַנט געוואָרן אין קלוב פון דעם אָמט, וואָס מייקל הייל־ברון האָט געקראָגן, אַלס עקסטינג דיסטריקט אַטאָרני, און די אַלע מיטגלידער פון דעם קלוב האָבן אים אַרומגערינגלט און הערצלאַך גראַטולירט.

אָבער מייקל הייל־ברון איז נעבליבן ערנסט און קאַלט צו אַלע גראַטולאַציעס, נאָר ער האָט שנעל גענומען אָפּשייד פון די פאַרזאַמלטע און ער איז אַוועקגעפאָרן נאָך זיין אָפּיס, אין נאָסאַו סטריט.

ער האָט דאָרט געטראָפן אַ יונגערמאַן עלענאַנט געקליידעט, זיצנדיק ביים טיש־שעל און בלעטערנדיק די צייטונגען.

— איך בין מייקל הייל־ברון, — האָט דער נייער אַסיסטענט דיסקרעט אַטאָרני זיך פאָרגעשטעלט, אַלס ער איז אַריינגעקומען אין זיין אָפּיס.

— מיין נאָמען איז מענדל סאַווינ־סקי, — האָט דער פרעמדער יונגערמאַן גענעטפערט אין ענגליש, זיך אויפהויבנ־דיק פון בייגקל און ער האָט זיך לייכט פאַרנייגט, — איך בין אַהער אַנ־געקומען מיט דער שיף מיטאַן.

די פאַראַך, די מאַנירן, און די קליי־דער פון דעם פרעמדן האָבן אויף מייקל הייל־ברון געמאַכט דעם איינדרוק אַז דער יונגערמאַן איז ניט געקומען אַהער ווי אַ געוויינלאַכער יונגערמאַן מיט בילדונג, וועל־ך האָט שוין געזעען אַ וועלט און קאָן פאַרקערן אין געזעלשאַפט.

און מייקל הייל־ברון'ס אורטייל איז ניט געווען קיין פאַלשער.

מענדל סאַווינסקי האָט זיך געהאַרד־ווענט אין אַ רייכער און באַלעבאַטישער הויז אין דוויגסק. זיין פאָטער, אַליין אַ משכיל פון דעם אַלטן דור, האָט אים גע־געבן אַ גוטע דערציאונג, געשיקט אים אין אַ קאָמערץ שולע אין אויסלאַנד, און ער האָט אים נאָכדעם אָפּגעגעבן אין מאָסקווע אין דעם גרויסן געשעפט פון קר־סין, מיט וועמען דער אַלטער פאָטער איז געווען גוט באַפריינדעט.

דער יונגערמאַן וועלכער איז אָנגעקומען אַלס איינפאַכער קלערק, האָט דורך זיינע פייאיקייטן זיך שנעל אַרויפגעאַרבעט, ביז ער איז געוואָרן דער פירער פון דער גרויס־סער פירמע, וועלכע האָט געהאַט אירע געשעפטן ניט נאָר אין רוסלאַנד, זאָנ־דאַרן אויך אין אויסלאַנד. אַלס פאַרטרע־טער פון דער פירמע האָט דער יונגערמאַן געמוזט באַזוכן פיל לענדער, ער האָט באַרייזט גאַנץ אייראָפּאַ, און ער איז גע־וועזן אויך אין די סאַוט אַמעריקאַנער לענ־דער, אין כינע און אין אַוסטראַליע. זיין שעף האָט פאַרשטאַנען זיין ווערט און ער האָט אים באַטראַכט ניט אַלס אַר־בעטער, זאָנדאַרן אַלס פריינט, און אַלס פריינט האָט ער אים איינגעלאַדן צו זיך אַהיים.

ביי איינעם פון די דאָזיקע באַזוכן ביי זיין באַלעבאָס, האָט דער יונגער געשעפטס מאַן געהאַט די געלעגענהייט זיך צו באַקאַנ־נען מיט חנה האַפּערן. זי איז געווען די בעסטע שניידערן אין פאַניעוועזש און זי האָט געאַרבעט פאַר אַלע רייכע דאַמען. עס איז געווען וועגן זי האָט געבראַכט אַ קלייד אין דער הויז פון זיין באַלעבאָס, אַלס ער האָט איר צום ערשטן מאָל גע־זען.

איר ריזנדיקע שיינקייט האָט אויף אים געמאַכט אַ שטאַרקן איינדרוק. איר עס־וואָס בלאַסעס לאַנגלאַכעס געזיכט און אירע גרויסע טיפע אויגן האָבן געהאַט אים אַ זעלטענעם רייץ אין דער ריי־באַר אים אַ זעלטענעם רייץ אין דער ריי־

היימאַן און העסטרין

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
216 — מעקאַינטייר בלאָק — 216
טעלעפאָן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דושאַנס עווע. טעל. 53 133

שינבין, מאָראָזניק און ראָבלין
Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers, Solicitors and Notaries
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg. 457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאָן 6—21 345

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּיוואַק
Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאָן 24 591 און 24 666

א. ע. קאַנטאָר
אַדוואָקאַט און נאָטאַרי
A. E. CANTOR
אָפיס: 210 נאָטר דיים עוועניו
טעלעפאָן 223 89
רעזידענס:
51 353 טעל. 103 בענערמאַן עווע.

ח. שולמאַן
אַדוואָקאַט און נאָטאַרי
נעלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט
Schulman & Nitikman
213 קאַנסעדעריישאַן ליף בילדינג
457 מיין סטריט, אָנטקעגן סיטי האַל
טעלעפאָן 88 462

מ. אַוועדבאַך
באַריסטער, סאָליסיטאָר, נאָטאַרי א.א.וו.
824—8 ראָיאַל בענק בלדג.
טעלעפאָן 86 200
53 354 טעל. 435 אַבערדיין עווע. רעז.

ש. מילער
B.A., L.L.B.
באַריסטער, סאָליסיטאָר א. א. וו.
709 גרייט וועסט פּערמאַנענט בילדינג
טעלעפאָן 688 24 און 963 24
רעז. 152 באַראָס עווע., טעל. 51 652

דיזעזע טיטטיילונג איז צו טיליאַנען מענשען

אַלל־ברען איז פאַר זיי וויכטיגע נייעס וועגען געזונט

טיליאַנען סענשען ווייסען אַז קאָפּוועה־טאָג, שלעכטע שמיכונג און אַנדערע שטער־צען ווערען פאַראורזאַכט פון פערשטאָפּונג. זיי ווייסען אויך אַז אַפּיתר טיטלען, פי־לען און פּאַטענטירטע מעדיציגען וועלען נים ווירקען און וועלען זיכער נים ברייג־גען קיין פולשטענדיגע בעפרייאונג פון פערשטאָפּונג. זיי וועלען זיין שטאַרק פער־אינטערעסירט אין דעם נאַמיגליכען, ווירק־זאַמען טיטעל געגען פערשטאָפּונג, וואָס איז ענדעקט געוואָרן פון טיליאַנען מענ־שען דורך זייער ערפאַהרונג.

טען עסט הייגט צו טאָג אויבראַל קעל־לאָגג'ס אַלל־ברען פאַר דער בעפרייאונג פון פערשטאָפּונג און כדי צו פערהיטען זיך געגען פערשטאָפּונג. דיזעזער גשמאַ־קער טריעל נים צו שאַרפטקע עלעמענטען צו דעם דייעט, וואָס איז אַן אַבסאָלוטע פערזיכערונג געגען געפעהרליכע קראַנק־הייטען. קעללאָגג'ס אַלל־ברען איז גע־ראַנטירט צו בעפרייען פון ציפּווייליגער און ווידערהאַלענדער פערשטאָפּונג.

קעללאָגג'ס אַלל־ברען איז דער אָריגינע־לער דורכאויס ברען. נים נור פערהיט דאָס געגען פערשטאָפּונג, נור עס ענטהאַלט אויך אַ סך אייזען וואָס בערייכערט די בלוטען און ברייננט אַרויס דעם גליהענ־דען קאָליר פון געזונט אין אייער געזיכט. נים מילך און פרוכט זאַפטען; עס ברייננט אויך וויכטיגע וויטאַמינס.

אייער גראָסער האָט קעללאָגג'ס אַלל־ברען אין דעם רייטען און גרינעם פע־קעדזש. עס ווערט סערווירט אויבראַל. גע־מאַכט פון קעללאָגג אין לאָנדאָן, אַנגלאַנד. קעללאָגג'ס אַלל־ברען איז שבסאָלוט כשר אונטער דער השגחה פון הגורדת הרבנים פון מאָראָקאָ.

Kellogg's ALL-BRAN
אויסגעבעסערט אין אינהאַלט און טעם

בער און וועלטלאַכער יונגערמאַן האָט זיך פאַרליבט אין דער אַריסטער און קלייג־שטעטליכער שניידערן.

די ליבע געפינט שוין אירע מיטלען און דער יונגערמאַן האָט זיך באַלד באַקאַנט מיט דער שיינער חנה'ן און ער איז גע־וואָרן אַן אָפטער באַזוכער אין דבורה'ס הויז. ער פלעגט פאַרברייננען שטונדן לאַנג לעבן זיין געליבטער מיידל, וועהרנד זי פלעגט זיצן מיט דער נאָדל איינגעבור־גען איבער איר אַרבעט, און ער פלעגט איר דערציילן פון דער גרויסער וועלט און פון דעם לעבן, און ער פלעגט איר אַריינמורמלען אין אויער הייסע ווערטער פון ליבע און פון גליק, ווען זי וועט מיט אים הייראַטן.

אָבער חנה האָט אים ניט פיל געטרויעט — כאָטש זי האָט אים־אויך ליב געהאַט. זי האָט זיך ניט געגלויבט, אַז מיט איר זאָל טרעפן אַזאַ גליק, ווי קומט עס, אַ רייכער, וועלטלאַכער יונגערמאַן, דער גאַנ־צער געשעפטס פירער פון די קוסינס, צו הייראַטן מיט אַן אַרימער שניידערקע? אמת, זי האָט שוין געלעזן אַ סך אַזעלכע געשיכטעס, אָבער דאָס קומט נאָר פאַר אין די ראָמאַנען. בי זאַרצט האָט זי נאָך אין פאַניעוועזש ניט געזען, אַז אַ רייכער יונגערמאַן זאָל חתונה האָבן מיט אַן אַרי־מער מיידל, וואָס זי האָט יאָ געזען, אין, אַז מען טאָר קיין מאַן ניט טרויען, אַפילו איר איינענער פאָטער האָט דאָך אַוועקגעוואָרפן איר מוטער, און זי האָט שוין פון אים ניט געהערט מער ווי 20 יאָר.

די דאָזיקע געראַנקען האָבן געמאַכט, אַז חנה האָט זיך געהאַלטן שטאַרק צו־ריקגעצויגן פון דעם יונגן מאַן, כאָטש זי האָט אים געליבט אַזוי שטאַרק ווי ער איר, און אַפילו ווען ער האָט איר גע־שוואָרן, אַז ער באַטראַכט איר אַלס זיין כלה, און ער וועט איר באַלד פירן צו דער חופּה — אַפילו דאַמאָלסט האָט זי אויך ניט געהאַט קיין שטאַרקע אמונה, און ווען איר מוטער האָט איר דערקלערט, אַז זי וויל פאָרן נאָך אַמעריקע, זוכן איר מאַן, האָט חנה באַלד איינגעשטימט מיטצופאָרן, כאָטש זי האָט געפילט, אַז דאָס האַרץ ווערט אין איר צעריסן, וואָס זי מוז זיך שיידן מיט מענדלען.

ווען זי האָט אים ענדלאַך דערציילט אַז זי פאָרט מיט איר מוטער נאָך אַמע־ריקע, איז ער אויפגעשפּרונגען אַן אויס־גערעגטער. ער האָט פּראָטעסטירט, און ער האָט איר באַשוואָרן, אַז זי זאָל בלייבן דאָ, מיט אים, דאָך האָט זי אים באַרד־

דאָקטוירים Doctors' Directory
IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
58 578	51 250	דר. ס. דזש. בערמאַק, 834 מיין סטריט אָפיס שטונדן: פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	דר. דזש. ברענער, 402 סעלקירק עוועניו אָפיס שטונדן: 3—5, 7.30—8.30 DR. J. BRENER
26 947	53 422	דר. א. גוטמאַן, 304—5 עוועניו בלאָק 265 פּאָרטעדזש עוועניו אָפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אַפּאָינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	דר. ס. דזשאַוויש, 404 באַיד בלדג. שטונדן: 11—12 און 3—6 און ביי אַפּאָינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	דר. ה. הערשפילד, 576 מיין סט. קאָר. אַלעקסאַנדער עוו. אָפיס שטונדן: 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	דר. ב. א. וויקטאָר, קאָר. סעלקירק און פאַלטער (איבער דער באַנק) אָפיס שטונדן: פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 720	52 278	דר. א. מאָיס, סט. דזשאַנס בלאָק, פּריטשאַרד און מיין אָפיס שטונדן: פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	דר. דזשאָ. בי. מעקטעוויש, שטונדן 2—5 און 7—9 פרויען און קינדער קראַנקהייטן 500 סאָלערזש עוועניו, רעז. 504 סאָלערזש עוועניו. DR. GEO. B. McTAVISH
58 181	58 181	דר. י. פּערלמאַן, 291 באַראָוס עוועניו, קאָר. טשאַרלס אָפיס שטונדן: פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	דר. ס. קאַבריגסקי, סוויט 2 קראָסס בלאָק (מיין און ראָבערט עוועניו) אָפיס שטונדן: פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	דר. מעקס ריידי (עקס רעי) 288 פּאָרטעדזש, קאָר. סטיט (100 מאַראַנטאָ דזשעוו. מראָסט בלדג.), לענ איטאַנט שטונדן: פון 2—6 אוונט און ביי אַפּאָינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	דר. סאַם ראָדין, ראָיאַל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אָפיס שטונדן: פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	דר. א. ל. שובין, אָפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אָפיס: בענק אָף קאָמערס בלדג., מיין און אַלעקסאַנדער רעזידענס: 375 מעקדעי עוועניו. DR. A. L. SHUBIN
		אויגן, אויערן, נאָז און האַלז
28 281	51 848	דר. י. ה. בעקמאַן, 800 באַיד בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	דר. ד. מ. דזשענאָף, 830-2 סאָמערסעט בלאָק DR. D. M. GENOFF
		קינדער קראַנקהייטן
88 013	53 320	דר. ה. מעדאָוי, 904 באַיד בלדג. 3—5; 332 מאָניטאָבאַ עוו. 11—12 DR. H. MEDOVY

דענטיסטען Dentists Directory
IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין סט. קאָר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		דר. מ. א. ברעגמאַן, סוויט 1 סט. דזשאַנס בלאָק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		דר. ס. אי. גרינבערג, 414 באַיד בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	דר. א. גאַרדנער, 409 סעלקירק עוועניו, קאָר. סאָלטער. (איבער דער ראָיאַל באַנק) DR. A. GARDNER
56 056		דר. ס. טשערטשיל, סוויט 1, טריק בלאָק, 972 מיין סטריט. DR. S. H. CHURCHILL

צוליב אייער געזונט

ווען איר דאַרפט מעדיציגען, קומט אַדער שרייבט צו אונז. מיר האָבן אַ פולשטענדיקן סטאָק פון פרישע דראָגס און מעדיציגישע מיטלען צו מע־סיקע פרייזן. מיר האַלטן אויך אַ פולשטענדיקן סטאָק פון פּעטענט מעדיציגען און אַלע נויטיקע אַרטיקלען וואָס פאָדערן זיך פאַר קראַנקע. מיר ספּעציאַליזירן אין דאָקטאָרס פּרעסקריפּשאָנס.

שיינעם דראָג סטאָרס

842 MAIN STREET | 410 SELKIRK AVE.
cr. Dufferin PH. 56213 | Cor. Salter PH. 55 888

קאָנטרי אָרדערס פּינקטלאַך אַטענדעט

אָפּפירונג פאַר דער בייבי וואָס ווערט אָנגעוועגדעט

דער בייבים אייזדעלע סיסטעם רעבע־לירט קענען קאַסטאָר אויל און שטאַרקע אָפּפּיר מיטלען; עס איז אָבער דאָ אַ מע־דיצין וואָס פּאַסט זיך פאַר'ן קינד. און עס אַרבעט שנעל און אַזוי צערטלאַך אַז די בייבי פילט עס ניט. פלעטשערס קאַסטאָ־ריאַ לאַקשטשעט אויפגערעגטע, ציטעריקע בייבים און קינדער צום שלאָף און מאַכט די פיבעריש פאַרשטאָפּטע אויסער אָרדע־נונג קינדער געזונט און פרייליך, אין מר־קיאָנען. היימען הייגט צו טאָג, קאַסטאָריאַ איז פון רייגע גרינצייג, ניט שערלאַך און אַנדאַרסירט פון דער מעדיציגישער פּראָ־פעסיע. הייט זיך פאַר אַמיטאַציעס. די טשאַס. ה. פלעטשער אונטערשריפט באַ־צייכנט ריכטיקע קאַסטאָריאַ.

איקט און זי האָט אים פאַרשפּראָכן, אַז זי וועט אים שרייבן באַלד ווי זי וועט קומען קיין אַמעריקע, און זי וועט זיך דאָרט לאָנג ניט אָפּשטעלן און וועט קו־מען צוריק, אָדער פיליכט וועט זיין פיר־מע עפענען אַ צווייג פון זייער געשעפט אין אַמעריקע און אים שיקן אַלס פּראָ־טרעטער. דאַן וועלן זיי דאָך ביידע קאָנען לעבן גליקלאַך אין אַמעריקע צוזאַמען מיט אירע עלטערן, און פיליכט אויך מיט איר ברודער מיכל האַלפּערן, וועלכן זי האָט צו געפינען.

ניט ווילנדיק האָט ער געמוזט נאָכגעבן. ער האָט אין האַרצן געמוזט זיך מודה זיין, אַז עס איז ניט מער ווי רעכט, דאָס חנה זאָל באַגלייטן איר מוטער אויפ'ן ווייטן וועג אין אַמעריקע, און זאָל קאָנען איר פאָטער, וועלכן זי געריינקט שוין ניט, און מיט אַ שווערן האַרצן האָט דער פאַרליבטער יונגערמאַן צוגעשטימט זיך צו שיידן פון חנה'ן.

ער האָט געוואוסט, אַז זי איז ניט רייך, דען וויפיל קאָן אַ שניידערקע אָפּשפּאָרן פון דער נאָדל? און ער האָט איר אָנ־געבאָטן אַ גרויסע סומע געלט אויף ריי־זע קאָסטן, ער האָט געוואָלט, אַז זיין כלה און איר מוטער זאָלן פאָרן מיט אַלע באַ־קוועמלאַכקייטן; אָבער חנה, איז געווען צו שטאָלץ, זי האָט ניט געוואָלט זיין פאַרפליכטעט צו אים ביז צו דער חתונה.

— אַז איך וועל זיין דיין פרוי, וועסטו דאַמאָלסט זאָרגן פאַר מיר, — האָט זי צו אים געזאָגט, — קיינע מתנות וויל איך ניט.

און אַזוי איז חנה האַלפּערן געפאָרן מיט איר מוטער נאָך אַמעריקע, ווי אַלע אַרימע אימיגראַנטן, זיך וואַלגערנדיק אין פערטן קלאַס פון די דייטשע אייזנבאַנען און אין צווישן דעק פון שיף, ביז זיי זיינען געבראַכט געוואָרן אויף עליס אייר־לאַנד.

אומזיסט האָט איר געליבטער געוואָרט אויף אַ בריוו פון זיין חנה'ן, ווי זי האָט אים פאַרשפּראָכן. וואָכן זיינען אַוועקגע־גאַנגען זיינט זי האָט זיך פון אים געשייד־דעט. ער האָט שוין לאַנג באַדאַרפט הערן פון איר; אָבער אַ טאָג נאָך אַ טאָג, און אַ וואָך נאָך אַ וואָך זיינען אַוועק, און פון איר איז נאָך אַלץ ניטאָ קיין נאָכ־ריכט.

ער איז געוואָרן אומרואיק. ער האָט אָנ־געהויבן נאָכפרעגן און נאָכפאָרשן און דאָ איז אים געקומען דער געדאַנק זיך צו ווענדן צו ווענדן זיך צו דער אימי־גראַנטן ביוראָ אין פעטערבורג, וועלכע האָט געווים פאַרבינדונגען מיט די אימי־גראַנטן אָרגאַניזאַציעס אין אַמעריקע. ער איז געווען זיכער, אַז אַלס אימיגראַנט־קעס, האָבן זיין כלה און איר מוטער גע־מוזט דורכגיין די השגחה פון די לייטע, וועלכע אינטערעסירן זיך פאַר די אימי־גראַנטן.

די אימיגראַנטן ביוראָ פון פעטערבורג האָט אים געראַטן זיך צו ווענדן צו דער אימיגראַנטן הילפס אָרגאַניזאַציע אין ניו־יאָרק, און דעם לעזער איז שוין באַקאַנט דער בריוו וואָס ער האָט געשריבן צו דער אָרגאַניזאַציע.

ווידער זיינען אַוועקגעגאַנגען וואָכן ביז דער יונגערמאַן האָט ענדלאַך געקראָ־גען אַן ענטפער פון דער אימיגראַנטן הילף אָרגאַניזאַציע אין ניו־יאָרק, אַז זיי וויסן ניט וואו חנה האַלפּערן אָדער איר מוטער געפינען זיך, און אויב ער איז אַזוי שטאַרק פאַראינטערעסירט אין די דאָזיקע צוויי פרויען, זאָל ער אַליין קומען נאָך ניו־יאָרק זיי זוכן. ער זאָל זיך ווענדן צו דעם לאַיער פון די אימיגראַנטן, מייקל הייל־ברון, אין . . . נאַסאַו סטריט, וועל־כער וועט אים געבן אַלע מאָראַלישע שטו־צע.

דער דאָזיקער בריוו האָט גאַרנישט גע־זאָגט און האָט דעם פאַרליבטן יונגערמאַן גאַרניט געקאָנט באַפריידיקן. פונדעסטוועג־גען איז ער געווען אַנטשלאָסן צו מאַכן די רייזע נאָך ניו־יאָרק און זיך שטעלן אין פאַרבינדונג מיט דעם לאַיער פון די אימיגראַנטן

(פאָרזעצונג היימ)

פאָרגעצויגן וואו דער געשמאַק איז אַ קריטישער

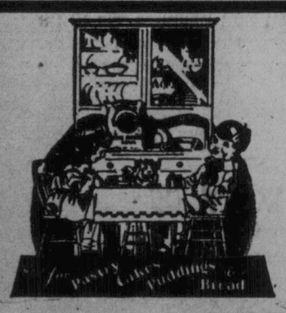

פּרויען!
אַט איז אַ בוך וואָס איר וועט נוצן יעדן טאָג

140 זייטן אויסגעפּרובירטע רעסי־פּיס — שיין אילוסטרירט — און ניי אויסגעבעסערט פון אַן עקס־פּערט דייטיקער.

דאָס איז דער באַרימטער פייוו ראָזעס קאַך בוך — געגעבן אין אַרום אַ מיליאָן הייסען איבער גאַנץ קאַ־נאַדע. שרייבט פאַר אַ קאָפּיע, ביי־ליינגריק 30 סענט — בלויז אַ טייל פון זיין פאַקטישן קאָסט. נוצט דעם קופּאָן אונטן.

FIVE ROSES FLOUR

COUPON
Lake of the Woods Milling Co., Ltd.,
P. O. Box 1419, Montreal.
Please send me the Five Roses Cook Book. Enclosed find 30c.
Name .....
Address .....

ריין דאָך פעט

אין די מייסטע וויכטיקע שפּייז ווערטן אין די

מאָדערן דיירי מילך

קינדער דאַרפן עס אַממייסטן
דערוואַקסענע האָבן דערפון זייער הנאה

ווייל עס איז פאַסטערזירט אין מערב קאַנאַדער בעסטן אָפּ־טרדייט פלענס.

טעלעפאָנירט 201 101 אָדער
שטעלט אָפּ אונזער דרייוועראייך נעבן מער איינצעלהייטן
— אָדער נאָך בעסער, קומט און באַטראַכט אונזער פלענט, און מיר וועלן אייך ווייזן פאַרוואָס.

MODERN DAIRY LTD.
St. Boniface

"איר קאָנט אויפשלאָגן אונזער קרים, אָבער איר קאָנט ניט "ביטן" אונזער מילך".

מעדזשיקס ניט געענדערטע קוואַליטעט

פאַרזיכערט בעסטע געבעקס רעזולטאַטן

איר דאַרפט קיינמאָל ניט מאַכן קיין עקספּערימענטן מיט מעדזשיק בעקינג פּאָודער ווייל איר איינזויערונג קוואַלי־טעט ענדערט זיך קיינמאָל ניט.

יעדער לעפל פון יעדער טין איז באַשטעטיקט. 3 פון יעדע 4* קאַנאַדער פרויען, וועלכע באַקן אין דער היים זאָגן, אַז זיי נוצן מעדזשיק ווייל עס גיט שטענדיק בעסערע געבעקס רעזולטאַטן. אויב איר נוצט מעדזשיק בעקינג פּאָודער, וועט עס פאַרזיכערן בעסערע געבעקס רעזולטאַטן פאַר אייך אויך.

*דיזער פאַקט איז לעצטנס אַנטדעקט געוואָרן אין אויספאָרשונג איבער דער גאַנצער דאָמיניאָן.

פּרובירט די דאָזיקע רעסיפּי פאַר גרעהעם מאַפינס

2 טיילעפל פּוטער
½ קאַפּע צוקער
2 אייער
1 קאַפּע ווייסע מעל
אַביסעלע זאַלץ
3 טיילעפל מעדזשיק בעקינג פּאָודער
2 קאַפּס גרעהעם מעל
1½ קאַפּס מילך.

מישט אויס די פּוטער און צוקער, שלאָגט אויף די אייער, נאָכדעם זיפּט די מעל, בעקינג פּאָודער און זאַלץ, און גיט צו צו דעם ערשטן געמישט מיט דער מילך. לייגט עס אין גוט אָנ־געשמירטע מיט פּוטער "מאַפין פּענס" און באַקט אין אַ הייסן אויוון.

STANDARD BRANDS LIMITED
GILLETT PRODUCTS
Toronto Montreal Winnipeg

און ברענטשעס אין אַלע פּרינציפּאַלע קאַנאַדער שטעט

אויב איר באַקט אין דער היים, שיקט פאַר דעם נייעם עס מעדזשיק קוק בוך. עס אַנטהאַלט איבער 200 אויס־געפּרובירטע רעסיפּיס און וועט אייך איינשפּאַרן צייט מיט אייער באַקן.

נים אַכטונג אויף דיזן צייכן אויף יעדער טין, דאָס איז אונזער נאָר ראַנטיע אַז מעדזשיק בעקינג פּאָודער אַנטהאַלט ניט קיין אַלום אָדער וועלכע עס איז שעדלאַכע מאַטעריאַלן.

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע ווארט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

"שפוך חמתך"

די אידישע וועלט איז אויפגעטרייסלט געווארן פון פעספילדס "ווייסן פאפיר", וועלכער האט געמאכט צו נישט ענגלאנדס הבטחות צום אידישן פאלק, פארמעסטנדיק זיך אויך קעגן די צוויי טויזנט יאריקע חלומות פונ'ם פאלק.

די גאנצע אידישע וועלט האט דערפילט דעם פארראט און די טיפע באליידיקונג פון איינעם וואס ווערט אפגענארט און אויסגענוצט, און דערנאך ארויסגעווארפן. דעם שפיי אין פנים האבן דערפילט אלע אידן, ניט־ציוניסטן און אפילו קעגנער פונ'ם ציוניזם, אזוי גוט ווי ציוניסטן.

די אידן האבן ניט קיין אנדער קאמפס־מיטל אין זייער באזיץ, ווי פראטעסטירן, — אויפשטורעמען די וועלט קעגן די עולות וואס ווערן קעגן זיי באגאנגען. דער רוף צום געוויסן פון דער וועלט איז זייער איינציקער שוץ־מיטל, ווען זיי ווערן געקריוודעט און בארויבט פון די שטארקע און מעכטיקע.

און באלד ווי דאס איז דער איינציקער וואפן אין אונזערע הענט, מוזן מיר אים אויסנוצן אין דער גרעסטער מאס. מיר דארפן אויפשטורעמען די וועלט מיט אונזער צארן און פראטעסט.

די אידישע וועלט איז אויפגעציטערט געווארן. זי איז פארפלייצט געווארן מיט כוואליעס פון פראטעסטן. פון אלע טיילן פון דער ערד, וואו עס זיינען נאר דא אידישע ישובים, האט זיך דערטראגן דער צארנדיקער פראטעסט פון די באליידיקטע און בארויבטע אידן, און — אפשר האט דער פארהארטעוועטער געוויסן פון דער וועלט פארט א ציטער געטאן...

וויניפעגער אידן שטייען צו דעם זונטאג צו דעם אידנטום פון גאר דער וועלט, אויסצודריקן זייער געפיל פון צארן און פראטעסט. צי אונזער פראטעסט וועט געהערט ווערן, צי ניט, אבער דאס איז אונזער איינציקער וואפן, — און זאל דער פראטעסט זיין אזוי איינדרוקספול און פייערלאך ווי דאס איז נאר מעגלאך.

דער זונטאג איז דער טאג, ווען וויניפעגער אידן וועלן ביטראגן זייער חלק צום פראטעסט פונ'ם אידישן פאלק, — צוגעבן נאך א טראפן אינ'ם ים פון ברויזנדיקן צארן, וואס דארף אויפטרייסלען דעם געוויסן פון דער וועלט.

און אז דער פראטעסט וועט ניט זיין ווירקזאם, איז וואס. — קאנען וויניפעגער אידן זיצן רואיק אין זייערע היימען און כאטש ניט דעמאנסטרירן זייער פארביטערונג און זייער סאלידאריטעט מיט'ן אפגענארטן און באליידיקטן אידישן פאלק?

וויניפעגער אידן, צו דער פראטעסט פארזאמלונג זונטאג!
גיסט אויס אייער צארן!

עס איז אונזער זאך

די פראגע פון אידישער אימיגראציע קיין קאנאדע איז ניט בלויז די זאך פון די אידישע עמיגראנטן וואס זוכן ערגעץ א ווינקל אויף דער ערד וואו זיי זאלן קאנען לעבן רואיק, נאר דאס איז אויך א לעבנס פראגע פאר אונז, קאנאדער אידן: אן א שטענדיקן צופלוס פון פרישע כחות וועט אונזער יונגער, קליינער אידישער ישוב לייכט צעשמאלצן ווערן און וועט אונטערגיין, און אונזער גאנצע ארבעט פאר די אידישע אינסטיטוציעס וואס מיר האבן דא אויסגעבויט מיט גרויס מי און מסירת־נפש וועט זיין ארויסגעווארפן.

און אויב מיר זיינען בלוטיק פאראינטערעסירט אין אידישער אימיגראציע, מוזן מיר אויך זיין פאראינטערעסירט אין דעם אידישן אימיגראנטן הילף פאראיין, א דאנק וועמען א אידישע אימיגראציע, כאטש א באשריינקטע, איז נאך מעגלאך געוועזן אפילו אונטער די שווערסטע באגרעניצונגען וואס האבן אנגעהאלטן ביי אונז פאר דעם לעצטן צענדליק יארן.

ליידער איז ביי אונז דער אימיגראנטן הילף פאראיין די סאמע לעצטע ארגאניזאציע פאר וועלכער מיר זארגן זיך. עס זיינען שוין פארביי יארן, זינט א מערב קאנאדער איד זאל האבן וואס ס'איז בייגעטראגן פאר איר אויפהאלט.

ביי אונז אין מערב קאנאדע איז אפשר שולדיק אין דעם עולם'ס פאסיוויטעט דער סעקרעטאר פון דער ארגאניזאציע, מ. א. גרעי: ער איז געווען צו גוט צו טראגן די גאנצע שווערע לאסט אויף זיינע אייגענע פלייצעס, ניט קריגנדיק דערפאר אפילו קיין דאנק. ווער ער וואלט די ארבעט כאטש אביסל פארנאכלעסיקט, וואלט דער עולם אפשר דערפילט, אז ער מעג אויך צולייגן א האנט צו דער וויכטיקער ארבעט...

אבער פארט זיינען דאך דא טויזנטער אידן, וואס האבן דירעקט גענאסן פון דער גרויסער הילף וואס דער אימיגראנטן־הילף פאראיין גיט, — דירעקט, ווי אימיגראנטן, אדער אומדירעקט, ווי אזעלכע וואס האבן אהער ארפגעבראכט זייערע קרובים א דאנק דעם פארבאנד.

אויב אט די זיינען איצט אליין נים אקטיוו אין דער ארבעט, מעגן זיי כאטש פאסיוו אויסדריקן זייער אנערקענונג צו דעם אימיגראנטן־הילף פאראיין.

זיי קאנען זייער אנערקענונג איצט ארויסווייזן, באזוכנדיק די מאסן־פארזאמלונג פונ'ם אימיגראנטן הילף פאראיין דעם זונטאג, 3 בייטאג, אין פרץ־זאל, וואו דער עקזעקוטיווע דירעקטאר פונ'ם פאראיין, ה' פאול, פון מאנטרעאל, וועט באריבטן וועגן די טעטיקייטן פונ'ם פאראיין און וועט דערקלערן די אימיגראציע לאגע בכלל.

זאלן כאטש די פרייוויליקע טוער דערפילן, אז זייער ארבעט ווערט אנערקענט, און דאס וועט זיי דערמוטיקן אין זייער ווייטערדיקער ארבעט.

דאס לאנד אן ארבעטסלאזיקייט

דאס איינציקע גליקלאכע לאנד אין אייראפע און אמעריקע, וואס ווייס כמעט איצט נים פון קיין ארבעטסלאזיקייט, איז פראנקרייך, — לויט א זשענעווער באריכט, זיינען דא איצט אין פראנקרייך בלויז א טויזנט ארבעטסלאזע. דאס איז פאקטיש א סך ווייניקער, ווי עס איז דא ארבעטסלאזע אין וועלכן ס'איז לאנד אין די סאמע נארמאלסטע צייטן.

מען דארף זיך פארשטעלן, אז אויך אין פראנקרייך פילט זיך דער איינפלוס פונ'ם עקאנאמישן קריזיס וואס הערשט איבער גאר דער וועלט. דאס מוז זיך פילן, ווייל דער קריזיס האט שטארק באווירקט איר אויסלענדישן האנדל און איר טוריסטן געשעפט. פראנקרייך האט אבער אפנים געפונען א וועג צו לעבן אין די גרעניצן פון אירע אייגענע מיטלען.

דער מאנגל פון ארבעטסלאזיקייט אין פראנקרייך איז אין א גרויסער מאס א פועל־יוצא פון דער מלחמה, אין וועלכער זי האט פארלארן מיליאנען פון אירע פעאיקסטע ארבעטער, און פון דער אויפבוי ארבעט אין די חרוב געווארענע געגנטן, וואס ווערט אנגעפירט אויפ'ן חשבון פון דעם פאראריימטן און פארהונגערטן דייטשלאנד.

אבער דאך פארבלייבט דער פאל א מערקווירדיקער. — אז אין א צייט פון אן אל־וועלטלאכן עקאנאמישן קריזיס זאל א לאנד, עקאנאמיש איינג פארבונדן מיט דער ארומיקער וועלט, קאנען אויסמיידן ביי זיך דעם גרעסטן איבל פונ'ם קריזיס, — די ארבעטסלאזיקייט.

עס וואלט געווען אינטערעסאנט, ווען די אנדערע פאקטארן וואס האבן געווירקט אויף דער דאזיקער לאגע אין פראנקרייך, — אויסער די דערמאנטע, — זאלן אויסגעפארשט ווערן. אפשר קאן מען פון זיי עפעס לערנען.

אריענטאציע אדער ארגאניזאציע

פון י. קאבאקער

ערשטער ארטיקל

זייער אפט זיינען מיר געוואוינט צו באהאלטן אונזער שוואכקייט אונטער א פיינן־בקאט וואס מיר רופן גלות. אזוי צירקולירן ביי אונז על כל צרה שלא תבוא די אויסדריקן גלות־פסיכאלאגיע, גלות־קרומקייטן און א. וו., וועלכע דינען אונז אלס דיאגנאזע פאר אונזערע פסיכאלאגישע קראנקהייטן, אויף וועלכע מיר זיינען אייגנטלאך בארעכטיקט אלס א נארמאלער פאלק. זייער זעלטן איז אבער א מכה, וואס האט דוקא מיט גלות קיין שום שייכות ניט, וואס האט אונז באגלייט ממצרים ועד הנה, פון וועלכע ביזן גריבעלע, וואס איז אונז געבליבן אלס סבל־הירושה פון יענע גוטע צייטן... [illegible]

דען פון דער ערשטער געזונטער (אויב מ'קאן זיך אזוי אויסדריקן) אידישער אסימילאציע. זיצנדיק יעדערער אונטער זיין ווייינבוים און אונטער זיין פייגנבוים האבען טיילן פון דעם אידישן פאלק כמעט אימער געהאט אן אויסקוק צו א שכנישער ראסע. וועמעס כוח איז באוואונדערט געווארן, וועמעס קולטור און גאט זיינען פארהייליקט געווארן און וועמעס ארט לעבן איז גערעכנט געווארן אלס מוסטער וואס איז ווערט צו אקצעפטירט ווערן. "והיינו ככל הגויים" — לאמיר זיין ווי אלע פעלקער, איז געווען א לאזונג וואס האט געשטויסן דאס דאמאלסטדיקע דעמאקראטישסטע און אומבאהערשבארסטע פאלק זיך אונטערצוואווארפן אונטערן יאך פון שאול'ס דעספאטישער מאנארכיע... [illegible]

סאמע בולטער עפיזאד פון אזא הילף זוכעניש און בלאנדזשעט פון רעכטס צו לינקס מצד אידיש פאלק־און־הערשער פון איין זייט, און א קלארע אנווייזונג אויפן וועג צו זיך מצד דעם נביא, איז פארגעקומען אין יהודה ווערנד אחז'ם מלוכה... [illegible]

(שלום אויף זייט 7)

פראטעקציע

(פעליעטאן)
פון בן־יצחק־אייזיק

די נויטווענדיקייט פון פראטעקציע האב איך צום ערשטן מאל דערפילט אין מיינע חדר־יארן, ווען מיר האבן זיך שוין צום אזויפילטן מאל איינגענעסן אין מיינע יונגע ביינער מיין רבי'נס פעטש, — א ליכטיקן גן עדן זאל ער האבן, דער אלטער פאטשער. [illegible]

דער בלוט בלבול

כאראקטעריסטישע עפיזאדן פון דעם ניט־לאנג פארגאנגענעם רוסיש־אידישן לעבן אין רוסלאנד

פון מ. פייקאוו

באארבעט פון פ. זאלף און א. לאפין

ביים קניאז קאטשובעי־ען

דער קניאז קאטשובעי מיט זיין פרוי די קניאגינע זיינען געווען ביידע גוט באפריינדעט מיט מיר. זייערע אימעניעס זיינען געווען אין שכנות מיט מיין דארף, ווען זיי פלעגן פארברענגען די זומער־וואקאציעס ביי זיך אויף דאטשע פלעג איך זיי צושטעלן אלערליי סחורות פון מיין קראם, און אויך זייערע סחורות ווי תבואה, בהמות, פערד פלעגן ווערן פארקויפט דורך מיין פארמיטלונג, און מיר אליין פלעגט [illegible]

רות, און זיין פנים איז אלץ ווייטער געווארן טונקעלער און ערנסטער. איבערלייענענדיק דעם בריוו האט ער זיך דורכגעשפרייזט אהין און צוריק איבער'ן זאל און זיך אפגעשטעלט לעבן מיר.

— מענדל, — האט ער אנגעהויבן, — ס'טוט מיר זייער און זייער לייד, וואס איך קאן דיר איצט ביי דיינע שווערע נסיונות גאר ניט העלפן. אט דער פאביענאסצעוו, צו וועלכן דיין־פריץ האלאווניא שיקט מיך בעטן פאר דיר, דארפסטו וויסן [illegible]

(ווייטערעס קומט)

אינטענסיווער חלוציזם - דער ענטפער

פון שלום מילער

די ציוניסטישע וועלט איז אנטוישט. ביטער אנטוישט. נאך לאנגע יאָרן פון צו־זאמענארבעט מיט דער ענגלישער רעגי־רונג האט זיך איר אימפּעריאליסטישע פּאָ־ליטיק איצט ארויסגעוויזן אין איר נאנצער נאקעטקייט. עס האט זיך אנטפּלעקט מיט אויגנשטעכנדיקער קלארקייט וואס פאר א צוויי פּנים'דיקע ראָל די ענגלישע רעגי־רונג האט מיט אונז געשפּילט.

מיר זיינען געווען נאאיוו. יאָרנלאנג האבן מיר געגלויבט אין ענגלאנד און אין איר אויפריכטיקייט. מיר האבן געגלויבט, ווען מ'האט גלייך נאך דער באלפור דעק־לאראציע געגומען בריינגען פאראייד־ענע מפרשים אויף דער דעקלאראציע, וועלכע זיינען אין פארס געווען אחד העמ'יסטיש אין תוך אבער — ליקווידאטאריש. מיר האבן געגלויבט ווען יעדע שטיקל דיפּלאָ־מאטישע פּילאָלאגיע וואס מ'האט אריינ־געמאטערט אין אריינגעטייטשט אין דער באלפור דעקלאראציע האט זיך ווי א שאטן געליינט אויף דעם אידישן ישוב אין ארץ ישראל און אויף דעם נאנצן אידישן פאלק בכלל. פארטונקלענדיק די לכתחילה'דיקע כונה פון דער דעקלאראציע.

מיר האבן אפילו דאמאלסט געגלויבט אין דער אויפריכטיקייט פון דער ענגלי־שער רעגירונג ווען א כוואליע פון בלוט, פייגדשאפט און פּראָוואָקאציע האט זיך א נאם געטאן איבער'ן ישוב אין דער צייט ווען אידן האבן זיך געסטארעט מיט אלע כחות פאר א פרידלאכן צוזאמענלעבן מיט די אראבער.

מיר האבן געגלויבט אפילו דאמאלסט ווען מיר האבן געפירט צו דער קבורה די קרושים פון צפת אין חברון — געפאלענע צוליב דער פארנאכלעסיקונג פון דער רע־גירונג. אפילו דאמאלסט האבן מיר גע־גלויבט ווען רויטע פאנראמען האבן זיך אומגעשטערט צעטראָגן אינבערן אידישן ישוב. מיר האבן זיך אליין געוואלט איינ־שמעקן, איינשטיל אונזער געוויסן, די לאפאלע אדמיניסטראציע. האבן מיר גע־זאגט איז א שלעכטע. די רעגירונג אין לאנדאן איז מיט אונז. אין דאס פאלק האט געגלויבט, אין געארבעט. האט זיך דער ישוב געגעבן אין די ארבעט איז אנגעגאנ־גען. אין נים קוקנדיק אויף אלע שטערונגען האט זיך, אינם באלפור'ס היסטאָרישער דעקלאראציע, געטראָגן דאס ליד פון אר־בעט איבער די פריער פאדווייסטע לענדע־רייען פון ארץ־ישראל.

מיר האבן געגלויבט און מיר האבן זיך אפּגעגאנגען, ווארום נאך אלע פּשט'לאך זעט עס אויס אז סימפּאטאנס באריכט און סטרוקטור פון אידישן פאלק — צו פּראָ־דוקטיוויזירן אים און מאכן אים שעפערישע — האט ער אין זיך נאך א פאקטאר וואס לאזט זיך נים באהערשן, און דאס איז חלוציות. דאס איז אזא נייסטיקער קאמ־פּלעקס פון גליענדיקער עקשנות, זעלבסט־אפּפערונג, אויסדויער, אפּטימיזם, קאמפּס־לוסטיקייט און שטערבן צו א אידעאל פון פרייהייט און שעפערישער ארבעט.

אזא באוועגונג לאזט זיך נים טויטן, און זיכער לאזט זי זיך נים אויסלאכן. איבער־הויפּט ווען עס איז באהערשט מיט דער טיפער איבערצייגונג, אז זי רירט נים אן קיינעמ'ס רעכט, און זוכט א פרידלאכן צו־זאמענלעבן.

עס איז בלתי ספק, אז בשעת חירום, ווען דער חלף איז אוי'ן האלז וועלן זיך עפענען די קוואלן פון חלוציזם מיט א גוואלדיקן כח. פון אזא באוועגונג מאכט מען נים קיין חוזק. מ'קאן אויסלאכן אן אינדיווידואום; מען קאן אבער נים אויס־לאכן א נאציאנאלע באוועגונג, עקשנות פון א פאלק, א גרויסן צוקונפטסן אידעאל. דוקא דאס וויזיאָנערישע, דאס אומפּראַק־טישע, דאס דיכטערישע — וואס מ'קאן אמאל אויסלאכן אין דעם איינצעלנעם — איז דער גרעסטער כח אין א נאציאנא־לער באוועגונג, און דאס קאן נים אפּ־געשוואכט ווערן פון קיינעם נים — אפילו ווען סטיטוילין נייעם - אויפשוואונג גע־ענערגיע. ווער ווייס? עס קאן זיין. און בלא ספק וועט עס זיין, אז דער צער און צארן וועלן ברייגגען אויפגעפרישטע אנט־שלאסקייט.

ארץ־ישראל — מיט איר זיינע'ן פאר־בונדען דער פאלקס עפאס און די פאלקס ראמאנטיק. דעם איצטיקן צייטגיס קאן מען נים מבטל מאכן נים מיט ווייס און נים מיט שווארצע דעקלאראציעס, — ווער בע־זאל זיי נים ארויסגעבן. דער צייטגיס איז איצט נים מער א סענטימענט פון א הייר־פעלע אלטע אידן, וועלכע האבן געוואלט פארן קיין ארץ־ישראל שטארבן דארט — ווישבתי עם אבות. דער איצטיקער צייט־גייסט אויסערדעם וואס ער האט זיך גע־שטעלט אלס ציל איבערצובייגן די נאנצע סטרוקטור פון אידישן פאלק — צו פּראָ־דוקטיוויזירן אים און מאכן אים שעפערישע — האט ער אין זיך נאך א פאקטאר וואס לאזט זיך נים באהערשן, און דאס איז חלוציות. דאס איז אזא נייסטיקער קאמ־פּלעקס פון גליענדיקער עקשנות, זעלבסט־אפּפערונג, אויסדויער, אפּטימיזם, קאמפּס־לוסטיקייט און שטערבן צו א אידעאל פון פרייהייט און שעפערישער ארבעט.

אזא באוועגונג לאזט זיך נים טויטן, און זיכער לאזט זי זיך נים אויסלאכן. איבער־הויפּט ווען עס איז באהערשט מיט דער טיפער איבערצייגונג, אז זי רירט נים אן קיינעמ'ס רעכט, און זוכט א פרידלאכן צו־זאמענלעבן.

עס איז בלתי ספק, אז בשעת חירום, ווען דער חלף איז אוי'ן האלז וועלן זיך עפענען די קוואלן פון חלוציזם מיט א גוואלדיקן כח. פון אזא באוועגונג מאכט מען נים קיין חוזק. מ'קאן אויסלאכן אן אינדיווידואום; מען קאן אבער נים אויס־לאכן א נאציאנאלע באוועגונג, עקשנות פון א פאלק, א גרויסן צוקונפטסן אידעאל. דוקא דאס וויזיאָנערישע, דאס אומפּראַק־טישע, דאס דיכטערישע — וואס מ'קאן אמאל אויסלאכן אין דעם איינצעלנעם — איז דער גרעסטער כח אין א נאציאנא־לער באוועגונג, און דאס קאן נים אפּ־געשוואכט ווערן פון קיינעם נים — אפילו ווען סטיטוילין נייעם - אויפשוואונג גע־ענערגיע. ווער ווייס? עס קאן זיין. און בלא ספק וועט עס זיין, אז דער צער און צארן וועלן ברייגגען אויפגעפרישטע אנט־שלאסקייט.

ארץ־ישראל — מיט איר זיינע'ן פאר־בונדען דער פאלקס עפאס און די פאלקס ראמאנטיק. דעם איצטיקן צייטגיס קאן מען נים מבטל מאכן נים מיט ווייס און נים מיט שווארצע דעקלאראציעס, — ווער בע־זאל זיי נים ארויסגעבן. דער צייטגיס איז איצט נים מער א סענטימענט פון א הייר־פעלע אלטע אידן, וועלכע האבן געוואלט פארן קיין ארץ־ישראל שטארבן דארט — ווישבתי עם אבות. דער איצטיקער צייט־גייסט איז אלעמאל געווען פון מיר האבן געגלויבט אין ענגלאנד און אין אנדערע לענדער. מיר האבן געגלויבט אין דער אויפריכטיקייט פון דער ענגלישער רעגי־רונג. מיר האבן געגלויבט, ווען מ'האט גלייך נאך דער באלפור דעק־לאראציע געגומען בריינגען פאראייד־ענע מפרשים אויף דער דעקלאראציע, וועלכע זיינען אין פארס געווען אחד העמ'יסטיש אין תוך אבער — ליקווידאטאריש. מיר האבן געגלויבט ווען יעדע שטיקל דיפּלאָ־מאטישע פּילאָלאגיע וואס מ'האט אריינ־געמאטערט אין אריינגעטייטשט אין דער באלפור דעקלאראציע האט זיך ווי א שאטן געליינט אויף דעם אידישן ישוב אין ארץ ישראל און אויף דעם נאנצן אידישן פאלק בכלל. פארטונקלענדיק די לכתחילה'דיקע כונה פון דער דעקלאראציע.

מיר האבן אפילו דאמאלסט געגלויבט אין דער אויפריכטיקייט פון דער ענגלי־שער רעגירונג ווען א כוואליע פון בלוט, פייגדשאפט און פּראָוואָקאציע האט זיך א נאם געטאן איבער'ן ישוב אין דער צייט ווען אידן האבן זיך געסטארעט מיט אלע כחות פאר א פרידלאכן צוזאמענלעבן מיט די אראבער.

מיר האבן געגלויבט אפילו דאמאלסט ווען מיר האבן געפירט צו דער קבורה די קרושים פון צפת אין חברון — געפאלענע צוליב דער פארנאכלעסיקונג פון דער רע־גירונג. אפילו דאמאלסט האבן מיר גע־גלויבט ווען רויטע פאנראמען האבן זיך אומגעשטערט צעטראָגן איבערן אידישן ישוב. מיר האבן זיך אליין געוואלט איינ־שמעקן, איינשטיל אונזער געוויסן, די לאפאלע אדמיניסטראציע. האבן מיר גע־זאגט איז א שלעכטע. די רעגירונג אין לאנדאן איז מיט אונז. אין דאס פאלק האט געגלויבט, אין געארבעט. האט זיך דער ישוב געגעבן אין די ארבעט איז אנגעגאנ־גען. אין נים קוקנדיק אויף אלע שטערונגען האט זיך, אינם באלפור'ס היסטאָרישער דעקלאראציע, געטראָגן דאס ליד פון אר־בעט איבער די פריער פאדווייסטע לענדע־רייען פון ארץ־ישראל.

אונזער כלי-זין

צום פּראָטעסט מיטינג קעגן דער בריטישער רעגירונג אין ר. ק. א. וויניפּעג טעאטער

פון א. אסאָווסקי

הקול קול יעקב.

נישט קיין קללה איז דאס געווען פון אונזער זיידן יצחק, נאר אן אנרייטונג אויף דורות שפּעטער, א נבואה אויף שווערע און פינסטערע צייטן.

צו אויפהויבן אונזער שטימע אז הימל און ערד זאלן אויפצייטערן, טראָגען זאל; זיך וואפלען, און רעגירונגען זאלן זיך חשבון אפּגעבן, און פעלקער צום ראט זיך צוזאמענקומען.

נוט די ערשטע עולה איז עס, וואס די וועלט באגייס קענן אונז, און מסתם אויך נים די לעצטע, וכבר איז אבער, אז דאס מאל האט א פארבאָרגענע האנט אויף א פיקסישן אופן געקליבן די גיפ־טיקסטע פיילן און נעצילט און געטראפן אין עכבן מיטן פון אונזער פאלקס הארץ, געטראפן און פארוואונדעט. און דאך נים טויט.

די צענדליקער און טויזנטער זין און טעכטער פון דעם אידישן פאלק וועלכע זיינען זיך צוזאמענגעקומען איבער דער נאנצער וועלט צו לאזן הערן זייער שטי־מע צו דער וועלט און פאדערן גערעכט־קייט זיינען עדות אז עס לעבט נאך דאס אידישע פאלק, און זאל זיין אז עס שטארבט די וואונד און עס בלוטיקט דאס הארץ. דער גייסט פונם פאלק אבער איז נאך שטארקער געווארן, און עכנשלאסע־נער ווי פריער נים צו דולדן קיין אומ־רעכט, נים דערלאזן די לעצטע האפענונג זאל אויסגעלאשן ווערן.

אין אונזער נייעסטער געשיכטע פון אונזער קאמף פאר ארץ־ישראל האבן מיר דאס בילד פאר זיך פון דעם הערראישן טויט פון יוסף טרומפּעלדאר פון תל־חי.

ארומגערינגלט פון מחנות פון דעם שונא קענן הונדערטער מיטן רוקן צום וואנט און מיטן אומדערשראָקענעם פּנים צום שונא האט ער געקעמפט אומדער־שראָקן.

אין ווען פאראיאט פון א כיטרען און פאלשן שונא וועלכער איז געקומען אונ־טער א ווייסער פאן כלומרשט שלום בע־טען אום זיכערער צו זיין מיט זיין קויל וועלכע ער האט אריינגעשאָסן אין זיין ברוסט. האט זיך אונזער העלד נים פאר־לארן און ער האט נים אויפגעגעבן דעם קאמף, נאר מיט איין האנט האט ער פארקוועטשט די וואונד פונ'ם הארצן צו פארהאלטן דאס בלוט אין מיט דער אנ־דערער האנט האט ער פארגעזעצט זיין קאמף קעגן דעם שונא.

יוסף טרומפּעלדאר אין זיינע לעצטע הערראישע מינוטן האט מיט זיך פאר־געשטעלט דאס פאר־בילד פון אונזער — זיין פאלק.

פאראאט און פארוואונדעט שטייט דאס אידישע פאלק.

איז דאך ארץ־ישראל געווען אונזער איינציקער האפענונג, אמאל אויפגעריכט צו ווערן צו א פילוייטיקן מעגשלאכן און פרייען לעבן ווי א פאלק.

איז דאך ארץ־ישראל ענדלאך אונז פארשפּראָכן געווארן נים נאר פון דער נאנצער ציוויליזירטער מענשהייט נאר אפילו פון גאט אליין.

און ווען מען פארהאקט פאר אונז די טויערן פון לאנד און מען זאגט אונז אז אנדערע זיינען ביליכער, איז עס אפּע־נע גזלה וועלכע מיר טארן נים און וועל־לען נים פארשווייגן.

אין די פינסטערסטע צייטן פון אונ־זער לאנגן גלות איז די ערד פון אונ־זער לאנד געווען ביי אונז דער הייליק־סטער טאליסמאן.

און האט א איד נים געקאנט לעבן אין ארץ־ישראל, האט ער כאטש גע־האפט צו שטארבן אין זיין לאנד, און האט ער אויך דאס נים געקאנט אויס־פירן אין כאטש א זעעלע, א הויפן ערד פון ארץ־ישראל אויף זיין טויטן הארצן געווען א נחמה, און זאגט מען אונז איצט אז אונזער ערד, אונזער ירושה מוזן אנ־דערע האבן צו הונדערט און ניינצן אקער אויף א זעלע — זאגן מיר אז עס איז א היפּאקריסטווא און פאלשקייט וועלכע מיר וועלן נים דולדן.

אין אונזער לאנגער גלות געשיכטע האָ־בען מיר געהאט שונאים, שונאים וועל־כע האבן געצאפּט אונזער בלוט, גע־רויבט אונזער פארמעגן, געטריבן אונז פון לאנד צו לאנד. מיר האבן בעליטו־נעבלוטיקט און געהאפּט אויף בעסערע צייטן. געוואוסט האבן מיר, אז אזוי לאנג ווי דיר וועלט איז פארהילט אין חושך, זא לאנג ווי עס הערשט נאך די משטלה פון מאכט און פינסטערניש, איז ניטא קיין האפענונג.

געוואוסט האבן מיר אבער אז נים איי־ביק איז די נאכט, נים שטענדיק וועט זיין פינסטער, עס מוז אמאל אויפגיין די זון, אז דאן וועט די וועלט דערזעען דעם וועג צו אמת.

די באלפור דעקלאראציע איז געווען דער אנפאנג פון אונזער בעפרייונג.

דער מבשר פון באפרייונג.

ווי האט זיך געפרייט דאס אידישע הארץ: "ערלאך זיך דאך דערווארט".

און איצט?

אָ, ניין! עס גייט נים צוריק צו מי־טעל־אלטער, מיר וועלן נים דערלאזן צור ריק צו דעם ממשלה פון פינסטערניש.

גזלה ביי דער שיין פון דער זון וועט נים דערלאזן ווערן.

די איצטיקע בריטישע רעגירונג מוז אויסגעפונען אמשעגלסטן די שארפקייט פון אונזערע אלטע כלי־מלחמה, הקול קול דער דערוואכטער געוויסן פון דער וועלט וועט נים דערלאזן קיין גזלה.

דער ציל פון אונזער פּראָטעסט

(צו דער קומענדיקער פּראָטעסט־פארזאמלונג פון די אידישע פאלקס־מאסן אין ווי ניפּעג)

פון דר. יצחק שאפּיראָ

דער לעצטער "ווייסער פּאפּיר" פון דער ענגלישער רעגירונג איז נים דער ערשטער דאקומענט, אין וועלכן ס'ווערט גע־מאכט דער פארזוך צו פארווארפן ענגלאנד פארפליכטונג לגבי דער אידישער היים אין ארץ־ישראל. אנהויבנ־דיק מיט טשירטשיל'ס אויסטייטשונג אין יאר 1922 זיינען אלע ווייטערע ענגלישע פירושים אויפ'ן ארץ־ישראל מאנדאט אין לאנגע קייט פון מיס־אינטערפּרע־טאציעס, וואס דער אידישער ישוב און די אויפבוי ארבעט האבן זיך געהאט אויסצו־שטיין פון דער ענגלישער אדמיניסטראציע.

אויב מיר האבן דאס אלעס אר־בערגעטראגן און געשוויגן, איז עס בלויז א דאנק דער איבער־מענשלאכער געדולד פונ'ם אידישן ישוב אין ארץ־יש־ראל און אויך א דאנק דעם שטארקן אפּ־טימיזם פונ'ם אידישן פאלק, וואס האט נאך אלץ געגלויבט, אז פון כל סוף וועט זיך אלץ ווענדן צום גוטן.

דער אידישער אפּטימיזם האט נים גע־קאנט צולאזן דעם נעדאנק, אז דאס גדוי־סע ענגלישע פאלק זייל פארראנט איר מי־סיע, וואס ענגלאנד היט אויף זיך גענו־מען אינ'ם נאמען פון דער נאנצער קול־טור־מענשהייט. דער אידישער אפּטימיזם האט פארטריבן דעם שווארצן געדאנק, אז ענגלאנד קאן אויף זיך נעמען די באנרעבערראל פונ'ם אידישן פאלקס לעצטער האפענונג. יעדע נייע ענגלישע דערקלערונג וועגן דעם מאנדאט אין עפּעריאָס, אז די פיינדלאכע באציאונג פון דער אד־מיניסטראציע איז נים צום הארצן דיר הער שער אין לאנדאן; אז די באלס אין סטארס אין לוקס זיינען נאר על פי טעות אין זיי־ערע שטעלעס און אז אפ־אס וועט מען אין לאנדאן געוואר ווערן דעם אמת און די אדמיניסטראציע וועט געביטן ווערן.

אויך לעצטנס וועגן די ענגלישע רעגירונג האט פלוצים אפּגעשטעלט די נאנצע איינ־וואנדערונג האט אונז אונזער אומפּארבע־סערלאכער גלויבן אין ענגלאנד, און בפרט אין דער איצטיקער ארבעטער־רעגירונג, אונטערגעזאגט דעם געדאנק, אז אויך דאס מיינט מען בלויז אונזער טובה און אז באלד באלד וועט קומען די ישועה.

אזוי האבן מיר זיך אליין גענארט דורך נאנצע צען יאר — ביז ס'איז ענדלאך גע־קומען די דערוואכונג פונ'ם א מענשלאכן טעות. דאס געשפּענסט אין א מענשלאכן פּאראט, וואס מיר האבן פון זיך כסדר נעווטכט צו פארטריבן. האט זיך דורך אפּסאפּילדס "ווייסן פּאפּיר" פלוצים גע־שטעלט פאר אונזערע אויגן אזוי מורא'־דיק שווארץ, אז מיר זיינען אין דער ער־שטער מינוט ממש ווי געלעמט געווארן פאר שרעק. איצט זעען מיר דעם ברוטאלן אמת: די ענגלישע רעגירונג האט נים בלויז געוואלט דערלאנגען דעם לעצטן קלאפּ צו דער באלפור־דעקלאראציע און צום מאנדאט, נאר זי האט זיך אויך נים אפּגעהאלטן פון שיטן זאלץ אויף אונזערע וואונדן.

וואלט די ענגלישע ארבעטער־רעגירונג ארויסגעקומען מיט אפּענע אין ערלאכע די־ווים און, למשל, געזאגט, אז זי האלט דעם מאנדאט פאר אומדורכפירבאר; אז דאס לאנד איז קיין נענג פאר דער איצ־טיקער באפעלקערונג; אז די באלפור־דעק־לאראציע און דער פעלקער־בונד האבן גע־מאכט א טראגישן טעות; אדער ווען די ענגלישע רעגירונג וואלט אפּן דערקלערט, אז די דורכפירונג פונ'ם מאנדאט איז אין ווידערשפּרוך צו צו אינטערעסן פון דער ענגלישער קאלאניאל־פּאליטיק, — דאן וואלטן מיר עס געווים באטראכט פאר א גרויס אומגליק פאר אונזער זאד, אבער מיר וואלטן לכל הפחות די דאזיקע רעגי־רונג נים געקאנט באשולדיקן אין סובי־יעקטיווער אומערלאכקייט און בא־וואוסטזיניקער פּאפּעלשונג פון דער אידישער אינטאָ־מאנדאט, דאן עצשטערט זי אליין יע־דען גלויבן אין איר אויפריכטיקייט. אלע אירע וויטערע טענות און אלע אירע עקספּערטיזן פארלירן שוין ממילא יעדן מאראלישן און לאגישן ווערט, די אומאויפריכטיקייט פונ'ם דאזיקן פאקט אליין איז אזוי בולט, אז מען דארף נים ווייטער קיין סך אנשטרענגונגען כדי צו באווייזן, אז די פארשיידענע אפענע און פארשטעלטע אינסינואציעס פון די דאזי־קע צוויי דאקומענטן זיינען נעמאכט גע־ווארן נים צוליב זייער אינערלאכער אמת'דיקייט, נאר צוליב דער באשטיט־טער כוונה ארויסצורופן חשדים און צו דיסקרעדיטירן דעם ציוניזם.

און אט דאס צו באווייזן דארף מאקע אין דער הויפּטזאך זיין דער ציל פון אונזערע פּראָטעסטן. די אי־דישע מאסן דארפן אונזער ווערן דעם דרינגענדן אמת, אז די שווערקייטן פונ'ם ארץ־ישראל אויפבויען לינן נים אין ארץ־ישראל נאר אין לאנדאן, — און די ענג־לישע רעגירונגען מוזן געוואר ווערן, אז דעם דאזיקן אמת וועט מען נים קאנען פארשלייערן נים פארן ענגלישן פאלק און נים פאר דער וועלט.

—(:::)—

ביים אידישן שאך קלוב

די אלגעמיינע פארזאמלונג פונ'ם אי־דישן שאך קלוב וואס איז פארגעקומען פאריקן שבת אוונט, האט נאך איינמאל באוויזן, אז דער קלוב פארמאגן זיך אויף וועמען צו שטיצן. דער קלוב איז איבערגע־פילט. דער עולם פילט זיך אין א לעבהאפ־טיקער שטימונג, נראד נים ביי זיי שאד מישלאך, נאר הערנדיק גינסטיקע באריכטן פונ'ם צושטאנד פונ'ם קלוב.

וואלן פאר באאמטע ווערן אפּגעהאלטן מיט די פאלגנדיקע רעזולטאטן: פּרעזי־דענט, מ. דזשייקאב, וויצע פּרעזידענט: ר. קרימער; סעקרעטאר: א. העלמאן; קאַ־סיירער: ס. בלינדער; עקזעקוטיוו קאמי־טע: וו. מאנעל, ה. סמזין, י. שיינקמאן.

ווידערדערוויילט פּרעזידענט

מר. דזשייקאב

צום 8 יאריקן רעקאָרד אלס פּרעזידענט פון אידישן שאך קלוב, וועט נאך איין יאר צוגעגעבן ווערן. אלס רעזולטאט פון די לעצטע וואלן אין קלוב, וואו מר. דזשיי־קאב איז איינשטימיק ווידערדערוויילט גע־ווארן.

דאס פארגאנגענע יאר איז פילייכט דאס באדייטענדסטע געווען אין דער געשיכ־טע פון אידישן שאך קלוב. דער נאדל־וועסן, די שטאטישע טשעמפּיאנשיפּ און דער קלוב טורניר, דורכגעפירט אין אידישן שאך־קלוב האבן די מיטגלידער דייטלאך באוויזן, אז זייערע באמטע שלאפן נים, און די דאנק רעזולטיצע צום פּרעזידענט און קאמיטע איז זיכער געווען א פארדיי־נטע.

ס'איז צו דערוואַרטן, אז מיט מר. דזשייקאבן אלס פּרעזידענט, וועט דער קלוב אויך ווייטער אנהאלטן זיינע שטאר־קע פּאזיציעס אין דער שטאטישער שאך־ליג.

שיינקמאן געווינער פון ערשטן טורנאמענט

דער ערשטער טורנאמענט פאר דער "גרענאדיר טראפּי" מיט 16 איינטיילנד־ע מער האט זיך געענדיגט מיט א זיג פאר י. שיינקמאן.

א. העלמאן האט פארנומען דעם צווייטן פּלאץ.

אין דעם "מייסטער סעקשאן" איז ס. בלינדער ארויס דער געווינער.

א "שאך־אוונט" פאר יעדן

שבת, דעם 15טן נאוועמבער, וועט פון אידישן שאך קלוב דורכגעפירט ווערן א שאך־אוונט, וואו אפילו פוסבאל שפּיל־ער וועלן קאנען אנטייל נעמען.

בלויז די וואס וועלן זיך פארריגיסטרי־רען וועלן קאנען אין דעם אוונט אנטייל־נעמען. דאס קאן מען טאן נים שפּעטער ווי מארגן אוונט, ווען מען וועט אפּטעלע־פאנירן דעם קלוב 57839, וואו א קאמיטע וועט גיבן די נויטיקע אינפארמאציע.

מיר פארזיכערן יעדן, אז איר וועט פון דער "שאך־נאכט" האבן פון ריידן אלץ נעכט א נאנץ יאר . . .

פרייע באדינונג

מיר וועלן טעסטן די טיובס פון אייער ראדיא

פריי

ברייגגען זיי צו אונז

אדער טעלעפאנירט אונז און מיר וועלן קומען צו אייך

Manitoba Drug Store

587 Selkirk Ave Ph 52 117

אריענטאציע אדער ארגאניזאציע

שלום פון זייט 6

בען דעם יסוד פון אונזער קיום אלס פאלק.

און דאס איז וואס האט ארויסגערופן פון ישעיה'ס הארצן דעם אויסגעשריי: "הוי, היורדים מצרים לעזרה!" ווי צו א פאלק וואס זוכט הילף ביי פרעמ־דע!

און אזוי איז אונז נאכגעגאנגען דער שטן פון אריענטאציע עד־היום, צייטנ־פון אונזער וואוילזיין, צייטנווייז געפאר־לאז, אדער אין א געוויסער מאס אפילו נוצבאר פאר אונזער קיום.

און אזוי האבן מיר זיך אריינטירט:

אויף בבל — האט שוין חזקיהו, אחז'ס זון געפירט מיט זיין אונ־טער־האנדלונגען, וועלכע דער נביא האט גערעכנט פאר אן אנהויב פון חורבן;

אויף פרס — און צעפלאקטער א בלוטיקע שנאה צווישן אונז און אונזע־רע שומרונישע שטיף־ברידער, א שנאה וואס האט אונז איבערגעלאזן איינגע־שרומפט, זאפּטלאז און בלוט ארים. דער שפּעטערדיקער פּרס'ישער דעספּאט אחש־ורוש האט געפירט נים קיין ערגערע הע־צערישע פּאליטיק בנוגע די אידן און אנדערע "נייטיווס", אזוי אז אנשטאט צו קומען צו א געמיינשאפטע פארשטענדנ־ניש איז געקומען צו א בלוט־באד צווישן זיי;

אויף גריכענלאנד — וואס האט געקאנט ברייגגען צו א פּאל־שטענדיקן נייסטלאכן אונטערגאנג פון אי־דישקייט, און וואָ סאיז נצול געווארן פון חורבן־העם א דאנק דעם וואס די גריכן האבן נים פארמאסקירט זייער שמעליץ־טאפּ אידעאלאניע, וואס זיי האבן נים אפילו פון גאט אליין.

און ווען מען פארהאקט פאר אונז די טויערן פון לאנד און מען זאגט אונז אז אנדערע זיינען ביליכער, איז עס אפּע־נע גזלה וועלכע מיר טארן נים און וועל־לען נים פארשווייגן.

אין די פינסטערסטע צייטן פון אונ־זער לאנגן גלות איז די ערד פון אונ־זער לאנד געווען ביי אונז דער הייליק־סטער טאליסמאן.

און האט א איד נים געקאנט לעבן אין ארץ־ישראל, האט ער כאטש גע־שטעלט אלס ציל איבערצובייגן די נאנצע סטרוקטור פון אידישן פאלק — צו פּראָ־דוקטיוויזירן אים און מאכן אים שעפערישע — האט ער אין זיך נאך א פאקטאר וואס לאזט זיך נים באהערשן, און דאס איז חלוציות. דאס איז אזא נייסטיקער קאמ־פּלעקס פון גליענדיקער עקשנות, זעלבסט־אפּפערונג, אויסדויער, אפּטימיזם, קאמפּס־לוסטיקייט און שטערבן צו א אידעאל פון פרייהייט און שעפערישער ארבעט.

אזא באוועגונג לאזט זיך נים טויטן, און זיכער לאזט זי זיך נים אויסלאכן. איבער־הויפּט ווען עס איז באהערשט מיט דער טיפער איבערצייגונג, אז זי רירט נים אן קיינעמ'ס רעכט, און זוכט א פרידלאכן צו־זאמענלעבן.

עס איז בלתי ספק, אז בשעת חירום, ווען דער חלף איז אוי'ן האלז וועלן זיך עפענען די קוואלן פון חלוציזם מיט א גוואלדיקן כח. פון אזא באוועגונג מאכט מען נים קיין חוזק. מ'קאן אויסלאכן אן אינדיווידואום; מען קאן אבער נים אויס־לאכן א נאציאנאלע באוועגונג, עקשנות פון א פאלק, א גרויסן צוקונפטסן אידעאל. דוקא דאס וויזיאָנערישע, דאס אומפּראַק־טישע, דאס דיכטערישע — וואס מ'קאן אמאל אויסלאכן אין דעם איינצעלנעם — איז דער גרעסטער כח אין א נאציאנא־לער באוועגונג, און דאס קאן נים אפּ־געשוואכט ווערן פון קיינעם נים — אפילו ווען סטיטוילין נייעם - אויפשוואונג גע־ענערגיע. ווער ווייס? עס קאן זיין. און בלא ספק וועט עס זיין, אז דער צער און צארן וועלן ברייגגען אויפגעפרישטע אנט־שלאסקייט.

ארץ־ישראל — מיט איר זיינע'ן פאר־בונדען דער פאלקס עפאס און די פאלקס ראמאנטיק. דעם איצטיקן צייטגיס קאן מען נים מבטל מאכן נים מיט ווייס און נים מיט שווארצע דעקלאראציעס, — ווער בע־זאל זיי נים ארויסגעבן. דער צייטגיס איז איצט נים מער א סענטימענט פון א הייר־פעלע אלטע אידן, וועלכע האבן געוואלט פארן קיין ארץ־ישראל שטארבן דארט — ווישבתי עם אבות. דער איצטיקער צייט־גייסט איז אלעמאל געווען פון מיר האבן געגלויבט אין ענגלאנד און אין אנדערע לענדער. מיר האבן געגלויבט אין דער אויפריכטיקייט פון דער ענגלישער רעגי־רונג. מיר האבן געגלויבט, ווען מ'האט גלייך נאך דער באלפור דעק־לאראציע געגומען בריינגען פאראייד־ענע מפרשים אויף דער דעקלאראציע, וועלכע זיינען אין פארס געווען אחד העמ'יסטיש אין תוך אבער — ליקווידאטאריש. מיר האבן געגלויבט ווען יעדע שטיקל דיפּלאָ־מאטישע פּילאָלאגיע וואס מ'האט אריינ־געמאטערט אין אריינגעטייטשט אין דער באלפור דעקלאראציע האט זיך ווי א שאטן געליינט אויף דעם אידישן ישוב אין ארץ ישראל און אויף דעם נאנצן אידישן פאלק בכלל. פארטונקלענדיק די לכתחילה'דיקע כונה פון דער דעקלאראציע.

מיר האבן אפילו דאמאלסט געגלויבט אין דער אויפריכטיקייט פון דער ענגלי־שער רעגירונג ווען א כוואליע פון בלוט, פייגדשאפט און פּראָוואָקאציע האט זיך א נאם געטאן איבער'ן ישוב אין דער צייט ווען אידן האבן זיך געסטארעט מיט אלע כחות פאר א פרידלאכן צוזאמענלעבן מיט די אראבער.

מיר האבן געגלויבט אפילו דאמאלסט ווען מיר האבן געפירט צו דער קבורה די קרושים פון צפת אין חברון — געפאלענע צוליב דער פארנאכלעסיקונג פון דער רע־גירונג. אפילו דאמאלסט האבן מיר גע־גלויבט ווען רויטע פאנראמען האבן זיך אומגעשטערט צעטראָגן איבערן אידישן ישוב. מיר האבן זיך אליין געוואלט איינ־שמעקן, איינשטיל אונזער געוויסן, די לאפאלע אדמיניסטראציע. האבן מיר גע־זאגט איז א שלעכטע. די רעגירונג אין לאנדאן איז מיט אונז. אין דאס פאלק האט געגלויבט, אין געארבעט. האט זיך דער ישוב געגעבן אין די ארבעט איז אנגעגאנ־גען. אין נים קוקנדיק אויף אלע שטערונגען האט זיך, אינם באלפור'ס היסטאָרישער דעקלאראציע, געטראָגן דאס ליד פון אר־בעט איבער די פריער פאדווייסטע לענדע־רייען פון ארץ־ישראל.

אויף צום פּראָטעסט!

אידן פון ווייניפּעג

איר וועט דערפילן אייער פליכט

זונטאג 9-טן נאָוו.

און קומען ווי איין מענש

אין

ר. ק. א. ווייניפּעג טעאטער

(געוועזענער ארפעאום)

8 אזייגער אוונט

צו נעמען אנטייל אין דעם

גרויסן

פּראָטעסט מיטינג

קעגן דעם פא. זוך פון דער איצטיקער בריטישער רעגירונג צו פרובירן מבטל צו מאכן די הבטחות פון די 54 פעל־קער פון דער וועלט צו עמאנציפּירן א אידיש היימל־נד אין ארץ ישראל.

אידן פון ווייניפּעג מוזן זיך פאראייניגן מיט די אידן פון דער נאנצער וועלט און קומען אזוי לאנג ביז אונזער רעכט אויף ארץ ישראל וועט אונז נאראנ־טירט ווערן.

ארץ ישראל איז אונזער האפענונג פון דורות

עס איז אלעמאל געווען דער זיסטער חלום אין אונזערע ביטערסטע צייטן. ארץ ישראל איז איצט אויך אונזער איינציקע האפענונג אויף א מענשלאך לעבן.

לאמיר צוזאמען קומען פאר אונזער ירושה פון דורות.

עס וועלן ריידן:

מר. י. דזש. טארר

עקס. פּרעזידענט פון קנס. קלוב

א. א. היפּס

מ. דזש. פינקעלשטיין

ש. מילער דר. שפּירא

א. אסאָווסקי

ה. י. ווייל־דער יפּארזיצער

זאל קיין איינציקער איד נים אויספעלן.

זאל די שטימע פון ווייניפּעגער אידנ־טום דערהערט ווערן פון דער נאנצער וועלט אז מיר פארדערן אונזער רעכט.

פאראייניקטער קאמיטעט

פאר ארץ ישראל

Reliance Ink

100 פּראָצענט קענדיגן

די מינט אויף וועלכער איר קענט זיך פארלאזן.

ראָזען סאָלאָמאָן פּרוכט האַלסייל — דער עלטסטער אידישער האַלסייל אין מערב קאַנאַדע; באַרייכערן זייער דעליווערי פּלאַט מיט נאָך אַן "אינטערנעשאָנאַל"

ראָזען און סאָלאָמאָן, צוויי פּאָפּולערע אידן אין ווינניפּעג, — די איינגנטימער פון אַ פּאָפּולערער ביזנעס — ראָזען און סאָלאָמאָן פרוט האַלסייל, אַ פירמע וועלכע האָט זיך אָרגאַניזירט אין 1905.

זייער ערשטע ביזנעס האָבן זיי אָנגעפאַנגען אין אַ "שענט !", און מיט דריי יאָר שפּעטער האָבן זיי שוין געהאַט איין דעליווערי אין דריי מעשן אַרבעטן פאַר זיי.

נאָכדעם האָט זיך זייער פרוכט האַלסייל געפונען אין 262 דושאַרווים עוועניו און עס האָבן פאַר זיי געאַרבעט צוויי מענשן און צוויי דעליווערים.

אין 1917 — נאָך צוויעלף יאָר פון שווערער אַרבעט און אָרנטלאַכער באַהאַנדלונג האָט זיך דער ראָזען און סאָלאָמאָן פרוכט האַלסייל איבערגעצויגן אין 238 דושאַרווים עוועניו. און ער פאַרגעסט היינט אַ האַלבן בלאָק פון פיר סטאָרס מיט צוואַנציק באַשעפטיקטע מענשן און פיר טראַקס.

אַ דאַנק דעם שטענדיקן וואַוקס פון דער ביזנעס, האָט איצט די ראָזען און סאָלאָמאָן פרוכט האַלסייל פירמע, געקויפט אַ פינפטן טראַק, — אַן אינטערנעשאָנאַל, מיט וועלכן זיי קאָנען איצט נעבן נאָך בעסערע באַדינונג ווי ווען עס איז פריער.

דער ראָזען און סאָלאָמאָן פרוכט האַלסייל, האָט שטענדיק אין סטאַק דעם בעסטען אויסוואָל פון פרוכט און ווערזשעמייבלס, קאַנאַדער און אימפּאָרטירטע, אַלע פרוכטן אין סעזאָן קאָנען די סטאָר־קיפּערס און פּעדלערס באַקומען ביי ראָזען און סאָלאָמאָן צו מאַרקעט פּרייזן.

מר. דוד ראָזען, פּאָטער פון י. ראָזען, גוט־באַקאַנטער אַדוואָקאַט אין ווינניפּעג, איז מיט אַ סך יאָרן געקומען קיין ווינניפּעג פון פּאַוואַלאַטש. זיין גוטער נאָמען און פּאָפּולאַריטעט איז שנעל געוואַקסען צוישן די ווינניפּעגער אידן און ער האָט פאַרנומען אַ סך אַמטן אין פאַרשיי־דענע אָרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס און ער איז שטענדיק אַ גוטער כלל מיטער לטובת הכלל.

מר. ראָזען איז איינער פון די אַלטע ווייניפּעגער תושבים, וועלכער האָט צוגעלייגט אַ האַנט און האָט געהאָלפן אויפבויען די אידישע ווינניפּעג. ער איז געקומען אַהער מיט 27 יאָר צוריק, ווען ווינניפּעג האָט פאַרמאַנט אַ קליין הייפעלע אידן. זינט יענער צייט האָט מר. ראָזען זיך באַטייליקט אין דעם אויפבוי פון אַ סך אידישע אינסטיטוציעס און ווינניפּעג, און ער האָט שטענדיק געהאַט זיין ביישטייער ערונג מיט אַ ברייטער האַנט.

לואי ראָזען, איז דער איצטיקער פאַראַלטער פון דעם "ראָזען און סאָלאָמאָן פרוכט האַלסייל". ער איז איינער פון די בעסטע אידישע געשעפטסלייט אין ווינניפּעג. דער ראָזען־סאָלאָמאָן פרוכט האַלסייל איז דער עלסטער אידישער האַלסייל אין מערב קאַנאַדע, און לואי ראָזען, דער זון פון מר. דוד ראָזען, פאַרוואַלטעט דעם געשעפט מיט דער גרעסטער פינקטלאַכקייט און שטענדיק מיט אַ שמייכל אויפן פּנים, און כאָטש ער האָט זיך אויסגעהאָדעוועט אויף דעם קאָנטינענט, איז ער אָבער אַ העכסט־אידישלאַכער יונגערמאַן אין זיין אַרט לעבן און אויפפירונג.

מר. סאָלאָמאָן איז געקומען קיין ווינניפּעג פון ראָזענע, און ער האָט אויף זיין אויפן דערוואַרבן פאַר זיך אַ גוטן נאָמען צווישן דער ווינניפּעגער אידישער באַפעלקערונג און ער טוט זיין טייל, און ער גיט זיינע ווערטפולע ביישטייערונגען לטובת הכלל.

מר. סאָלאָמאָן איז פּאָפּולער צווישן דער נאַנצער אידישער באַפעלקערונג אין ווינניפּעג. ער איז דער פּרעזידענט אין עדת ישורון שול.

דזשענעראַל פוד קאָרפּאָריישאָן פאַרגרעסערט פּראָדוקציע און פאַרדינסטן

ניריאָרק. — די נעט פאַרדינסטן פון די דזשענעראַל פודס קאָרפּאָריישאָן און סובסידיערטע פירמעס פאַר די 9 מאָנאַטן וואָס האָבן זיך געענדיקט דעם 30טן סעפּטעמבער, זיינען געווען די סומע פון $15,515,280, נאָכדעם ווי אַלע פאָנדס און אויסגאַבן, אינשליסנדיק דעם רעזערוו פאַר פעדעראַלע איינקומענדע שטייערן זיינען איינגעשלאָסן געוואָרן.

די ראָזיקע סומע שטעלט מיט זיך פאַר אַ פאַרדינסט פון $2.93 אויף יעדע איינע פון די 5,288,795 קאָמאָן סטאַק שערס וואָס זיינען געווען אויסשטייענדיק דעם 1טן אָקטאָבער, 1930.

פאַר די ערשטע מאָנאַטן פון 1929 האָט דזשענעראַל פודס קאָרפּאָריישאָן, ווי דאָ קאָנסטיטואירט, געהאַט אַ נעט פאַרדינסט פון 262, 840, $14. אָדער $2.83 אויף יעדער איינער שער פון קאָמאָן סטאַק וואָס זיינען דאָן געווען אויסשטייענדיק.

פיר פירמעס זיינען צוזאַמענגעשמאָלצן געוואָרן מיט דזשענעראַל פודס קאָרפּאָריישאָן אין פאַרלויף פון די ערשטע 9 מאָנאַטן, פון 1929. ווען מען נעמט אין אָנבאַראַכט די פאַרדינסטן פון די דערמאָנטע געוואָרן פון די דזשענעראַל פודס קאָרפּאָריישאָן, ווען מען אַז דער לעצטערס פאַרדינסטן פאַר די ערשטע 9 מאָנאַטן פון 1929, זיינען געווען 1,058,277, $16.

די געשעפטן פון דער קאָרפּאָריישאָן פאַר די 9 מאָנאַטן זיינען אָן אויף אַ באַדייטענדער פאַרגרעסערונג. אין סעפּטעמבער איז געווען אַ גרעסערער פאַרקויף ווי פאַר איאָרן אין דער זעלבער צייט. דער שוואַכסטער מאָנאַט איז געווען אין יולי.

דער פאַרגרעסערטער פאַרקויף פון די אינטעגסיוועס אַדוואַרטייזינג קאָמפּיינס האָבן באַדייטענד פאַרגרעסערט די פּראָדוקציע אין איינציק פון דער קאָרפּאָריישאָן אָנגעשלאָסענע פירמעס. די דזשעלאָ דיוויזיע אַרבעט איצט אויף דעם גרעסטן פּראָדוקציע באַזיס אין איר געשיכטע. די וואָלטער בייקער און קאָ פלעגן האָבן לעצטנס פאַרגרעסערט די צאָל פון זייערע אַרבעטער.

וועכנטלאַכע איינגאַמען פון די קאַנאַדישע אייזנבאַנען

די גראָס־איינגאַמע פון קאַנאַדישע נאַציאָנאַלע אייזנבאַנען פאַר דער וואָך, וואָס האָט זיך געענדיקט דעם 21טן אָקטאָבער, האָט באַטראָגן די סומע פון $4,734,345, אין פאַרגלייך מיט $5,830,790 פון דער זעלבער וואָך אין פאַריקן יאָר, — אַ פאַרקלענערונג אויף $1,096,445.

די גראָס טרעפיק איינגאַמע פון דער קענעדישן פּאַסיפיק פאַר דער דריטער וואָך פון אָקטאָבער האָט באַטראָגן $3,606,000 — אַ פאַרקלענערונג אויף $1,070,000 לגבי דער זעלבער וואָך פון פאַריקן יאָר. די דערוויצירונג פאַר די ערשטע 2 וואָכן פון אָקטאָבער האָט באַטראָגן $1,111,000.

פרובירט אונז אויס פאַר אייער ראַדיאָיטאָר קאָוועד

אומאַ מאַשן, סייד קוירטענס, ראַדיאָיטאָר קאָוועדס, מיט קאָוועדס און אַפּהאַלסטערינג מאַנופעקטשורד און פאַרריכט פינקטלאַכע באַדינונג.

MURRAY AUTO TOP
280 James St. Phone 28 061

אַלד איידוש פּענסיע

בירגער פּאַפּירן, דאָקומענטן
א. לבדי, 456 פּלאָרא עוועניו
עקספּערט
ערלאַכע באַהאַנדלונג
נאָר אין אָוונט, פון 7 ביז 9

זיכער:

לאָזט אייך ניט פאַרפירן אין דעם גלויבן אַז איר קאָנט שיקן געלט ביליקער אָדער זיכערער דורך וועלכער עס איז אַנדער אינסטיטוציע ווי די

CANADIAN NATIONAL EXPRESS

קבלות געגעבן פון דער קענעדיען נעשאָנאַל עקספּרעס, פאַר אויסצאָלונגען געשיקט צו אייער הייס־לאַנד אָדער אין דעם לאַנד זיינען באַאַמטירט פון דער רעגירונג וואָס באַזיצט די קענעדיען נעשאָנאַל ריילוויי.

יעדער אָנגעבן פון די קאַנאַדער נאַציאָנאַלע איינגאַמען אין איינגאַמען סטאַטיסטיקס פאַר דער דריטער וואָך פון אָקטאָבער האָט באַטראָגן $3,606,000 אַ פאַרקלענערונג אויף $1,070,000 פון דער זעלבער וואָך פון פאַריקן יאָר. דער רעזולטאַט פאַר די ערשטע 2 וואָכן פון אָקטאָבער האָט באַטראָגן $1,111,000.

W. H. BRYCE, Manager
Money Order Dept.
Canadian National Express
355 McGill Street, Montreal
1

די אַפּשוואַכנדיקע אַגאָניע פון פּיילס (העסטאַראָידס) האָט זיך געענדיקט

טויזנטער בענשן דעם דאָזיקן באַרימטן געוויקס אויינטמענט

פּיילס אַדער העסטאַרויידס פאַראורזאַכט פּיינטיק אָן אַפּס ערנסטן פאַרלוסט פון כלום. דער באַרימטער זעכבאַן אויינטמענט פון כלום. דער דערבאַר געשאָלטענע אַדער און צעוויטיקטע גלייכ־דער. זעכבאַן נעמט איר הייזונג און איינפלוס פון מיילדער איינגעשאַפן, פון נעווינס אָפּסטראַקטן פון סאַטעריקן וועדס אין דעם אַפּשוואַכנדיקן אַנטצינדונג קאַטאַפּלייגס. זעכבאַן האָט אַ וואונדער־באַרן רעקאָרד פון דערפאָלג.

די בעסטע איבערצייגונג

פרס. ר. ק. נאַרבער, פון 2545 שהייא עוועניו, סאוטליינס, קאַליפאָרניאַ, אַ נויטיק, שרייבט ווי פאָלגט:—"מיין מאַן האָט נעליטן פון פּיילס פאַר יאָרן, אָבער מיט אַ יאָר צוריק האָבן זיי דער־גרייכט אַ שרעקלאַכן צושטאַנד און ער האָט נים נעקאָנט שלאָפן אַדער טאָן זיין אַרעבעט. ער האָט נעהאַט עצות פון דאָקטוירים, פּרובירט אַלע סאָרטן בעדערן, הייסע "פּעקס", און הייליקטיטלען וואָס האָבן אים נעקאָסט הונדערטער דאָלאַרן און איז נים נעהייליט נעוואָרן. ענדלאַך האָט אים אַ פריינט נעגעבן אַ באַקס זעכבאַן; נאָכדעם ווי ער האָט עס אָנגעוועגדעט איין טאָג איז ער ביינאַכט נוט נע־שטיקט.

A. MUIR
אוטאָריזירטער
דוקא פינישינג סטיישאָן
פענדערס און באַדי ריפּעירס
376 FURBY ST.
PH. 33 255

אַנאָנסמענט ! אַנאָנסמענט !

די וועסטערן פליטינג קאָמפּאַני
וועלכע האָט זיך פריער געפונען אין 704 ווינניפּעג פּיאַנאָ בילדינג, אַנאָנסירט, אַז זי האָט איבערגענומען אַ נייעם און מער באַקוועמען אָפּיס אין
215 ענדערטאָן בילדינג
פאַרטערזש עוועניו און האַרגרייוו סטריט
מיר באָטן אָן אַן אויסגעבעסערטע באַדינונג אויף אַלע סאָרטן פליטינג, העמסטיטשינג, מאַנגראָם אַרבעט, ברוידינג און מאַכן קנעפּלאַך און א. וו.
THE WESTERN PLEATING CO.
PHONE 28 597 — 215 ENDERTON BLDG. — Winnipeg, Man.

פאַרקילונגען קאָנען לייכט אויסגעמידן ווערן

א קאַלטע הויז איז געפערלאַך פאַר פאַרקילונגען
לאָזט מיך אייך וויסן ווי אַזוי אייער הויז קאָן געהאַלטן ווערן וואַרים.
אַלץ וואָס איר דאַרפט טאָן איז אַפּרופן מיך.

מ. ראָסאָף

STANDARD SHEET METAL & ROOFING CO.
907½ MAIN ST., PHONE 54 770 — RES. PHONE 54 552

דזשענעראַל פוד קאָרפּאָריישאָן פאַרגרעסערט פּראָדוקציע און פאַרדינסטן

1930
1817
113

113 יאָר פון פּראָגרעס און באַדינונג

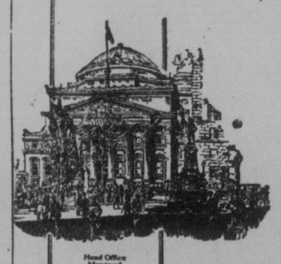

עטאַבלירט דעם 3טן נאָוועמבער, 1817, מעסט די באַנק אַף מאָנטרעאָל איר פּראָגרעס מיט דער אַנטוויקלונג פון קאַנאַדע פון אַ קליינער קאָלאָניע ביז צו איר איצטיקער שטאָלצער פּאָזיציע.

היינט צו טאָג, מיט ברענטשעס אין אַלע טיילן פון לאַנד פון האַליפאַקס ביז וואַנקאָווער און פאַרבינדונגען מיט אַלע ווינקלען פון דעם וועלט־קוגל, מאַכט די באַנק אַף מאָנטרעאָל בסדר־דיקן פאַרשריט, געפירט פון די זעלבע פּרינציפּן פון פּראָגרעס און לייסטונג צום קאַנאַדער פאָלק.

BANK OF MONTREAL
עטאַבלירט 1817
(אַלזעלטאַר אין פאַרמעגן, אָבער קיין אַקאָונט אין צו קליין)

THE TRADERS TRUST COMPANY
אַפּיציעלע אַסיינים, עקזעקיוטאָרס, אַדמיניסטראַטאָרס, פינאַנציעלע אַגענטן
4טער פלאָר, יוניאָן טראַסט בילדינג — טעלעפאָן 26 892

סעקאָנד הענט סייפס און וואָלט טירן, ½ פון נייע פּרייזן
אַלע סאָרטן סייפס געעפנט און פאַרריכט. קאָמבינייישאָנס געביטן.
CANADIAN DIEBOLD SAFE CO.
183 Notre Dame Ave. E., Winnipeg — Phone 23 649

טראַוולט
דורכאויס מיט קענעדיען פּאַסיפיק
וועג
צו דער
אַלטער היים
דירעקטע טריינס
ספּעציעלע קאַרס
ביז צום שיף אין וו. סעינט דזשאָן, נ. ב.
פאַר דעצעמבער אַפּשויזונג
דאָטשעס אַף יאָרק — דעצעמבער 5
דאָטשעס אַף ריטשמאָנד — דעצעמבער 12
מאָנטקלעיר — דעצעמבער 13
דאָטשעס אַף אַטאַל — דעצעמבער 16
נידעריקע פּעירס אין פאַרלויף פון דעצעמבער
בוקט איצט מיט וועלכן ס'איז אָנגענט פון דער
CANADIAN PACIFIC
עקסקורסיעס צום פּאַסיפיק קאָוסט און איסטערן קאַנאַדע אויך

פאַר 30 יאָר
האָבן מיר צוגעשטעלט
באַהייצונג
(קוילן און קאָוק)
צו דער אידישער באַפעלקערונג
פּרובירט אונז אויס מיט אייער נעקסטן אָרדער. מיר האַלטן בלויז די בעסטע סאָרטן, און מיר גיבן זייער אַ פינקטלאַכע דעליווערי.
טעלעפאָנירט 86 619
McARTHUR LUMBER & FUEL CO. LTD.
PRINCESS AND HIGGINS

האַלט
הענגעסי
ברענדי
אונטערן האַנט
געבאָטלט אין קאַניאַק פראַנקרייך

זאַמלט די
"פּאָוקער הענדס"
"POKER HANDS"
געפּאַקט מיט "טורעט" דין געשניטענעם טאַבאַק
TURRET FINE CUT TOBACCO
זיי קאָנען אויסגעביטן ווערן אויף ווערטפולע פּרעזענטן

"פּאָוקער הענדס"
"POKER HANDS"
ווערן אויך געפּאַקט מיט די פאָלגענדע פּאָפּולערע בראַנדס
DIXIE PLUG SMOKING TOBACCO
דיקסי פלאַג רויכער־טאַבאַק
STONEWALL JACKSON CIGARS
סטאָנוועל דזשעקסאָן סיגאַרס (געפּאַקט אין פּעקלאַך פון 5)
OGDENS CUT PLUG TOBACCO
אָגדענס קאַט פלאַג טאַבאַק
BIG BEN CHEWING TOBACCO
ביג בען קייו־טאַבאַק
TURRET CIGARETTES
טורעט סיגאַרעטס
WINCHESTER CIGARETTES
ווינטשעסטער סיגאַרעטס
MILLBANK CIGARETTES
מילבענק סיגאַרעטס
OLD CHUM TOBACCO
אַלד טשאַם טאַבאַק
REX CIGARETTES
רעקס סיגאַרעטס

שייוויינג בראַש — פיר קאָמפּליט סעטס פון "פּאָקער הענדס"
שלייסעס — צוויי קאָמפּליט סעטס "פּאָקער הענדס"
טאַרטש לייט — פינף קאָמפּליט סעטס פון "פּאָקער הענדס"
ליאַלקע — אַכט קאָמפּליט סעטס "פּאָקער הענדס"
קאַרטן — איין קאָמפּליט סעטס פון "פּאָקער הענדס"
פּראָבקע ציער — צוויי קאָמפּליט סעטס "פּאָקער הענדס"
טשייניק — צען קאָמפּליט סעטס פון "פּאָקער הענדס"
וועק זייגער — פינף קאָמפּליט סעטס פון "פּאָקער הענדס"

קאַנאַדע האָט גרעסטן נייע אינקאָרפּאָריישנס אין קאַנאַדע

די "מאָניטאָרי טיימס" באַריכטעט, אַז פאַר דער וואָך, וואָס האָט זיך געענדיקט דעם 22טן אָקטאָבער, 1930, זיינען אינקאָרפּאָרירט געוואָרן 78 נייע קאָמפּאַניס אויף אַ קאַפּיטאַל פון $9,467,000 אין פאַרגלייך מיט 108 נייע קאָמפּאַניס אויף אַ קאַפּיטאַל פון $37,751,200 פון דער זעלבער וואָך אין פאַריקן יאָר.

פון אַנפאַנג יאָר ביז דעם 22טן אָקטאָבער זיינען אינקאָרפּאָרירט געוואָרן אין קאַנאַדע 3,541 נייע קאָמפּאַניס אויף אַ קאַפּיטאַל פון $675,257,000 אין פאַרגלייך מיט 4,578 נייע קאָמפּאַניס אויף אַ קאַפּיטאַל פון 1,495,267,000. פאַר דעם זעלבן דאָטום אין פאַריקן יאָר.

ווייץ שניט אין דער וועלט

אָטאַוואַ, נאַוו. 25.— דער הייי־יאָריקער ווייץ־שניט פון דער וועלט ווערט אָפּגעשאַצט אין 4,470,544,000 בושל אין פאַרגלייך מיט 4,204,000 פון לעצטן יאָר, לויט די ציפערן, פאַרעפנטלאַכט פון דער דאָמיניאָן ביוראָ אַף סטאַטיסטיקס.

דערין, ווערט אָפּגעשאַצט, איז דאָ אַן עקספּאָרט סורפּלוס, צום פאַרקויף אויפן וועלט מאַרק, פון איין ביליאָן מיט 272 מיליאָן בושל. דער גרעסטער עקספּאָרט סורפּלוס פון וועלכן עס איז לאַנד האָט קאַנאַדע — 264 מיליאָן בושל, סאָוועט רוס־לאַנד עקספּאָרט סורפּלוס ווערט אָפּגעשאַצט אין 48 מיליאָן בושל.

INCOME TAX SERVICE
AUDITS, FINANCIAL REPORTS
INVESTIGATIONS
בוקקיפּינג סערוויס
ס. א. פּאַרטיגאַל
— מיט —
דזשאַ. לוס און קאָמפּאַני
Chartered Accountants, Auditors
204 — 23 942 עיוועניו בלאָק, טעלעפאָן
רעזידענס פאָן 24 524

ל. לודוויג
דזשענעראַל קאָרפּענטער
קאָנטראַקטאָר און בילדער
אַלע סאָרטן אַלטערייישאָנס
סטאָר פראָנטס און פיקסטשורס
480 באַיד עוועניו. טעל. 51 431

פּיינט אייער הויז איצט
שיין, גוט און ביליק
ראַיעלע אַרבעט און צופרידנהייט
MAX GORDON
484 FLORA AVE.

לעאָר וועכנטלאַכע פאַסאַזשירן באַדינונג
צווישן
קאַנאַדע
אין
אייראָפּע
ברעמען
באַראָט זיך מיט אונז וועגן אייער רייזע צו דער אַלטער היים.
לאָזט אונז אויך אַראַנזשירן די טראַנספּאָרטאַציע פון אייערע פריינט און קרובים פון אייראָפּע. מיר וועלן אייך אַרויסהעלפן צו באַקומען די נויטיקע דאָקומענטן.
אויך רעגולעסיקע וועכנטלאַכע עקספּרעס באַדינונג פון نيו יאָרק אויף די שנעלסטע סטעמערס.
פאַר אינפאָרמאַציע זיך ווענדן צום לאָקאַלן אַגענט אָדער צו דער
NORTH GERMAN LLOYD
654 MAIN STREET
WINNIPEG, MAN.
Regina - Edmonton
Vancouver
Montreal - Halifax
Calgary

NEW
Palace Theatre

ערוואקסענע 25 ס. צו יעדער צייט.
קינדער 10 און 15 סענט
דאס הויז פון נאטירלאכן קלאנג
יעדער סיט איז א "טריט" אין נאָרט ענדער פיינסטן טעאטער

היינט און מאָרגן ווערט געוויזן
(דזשענעראל)
הערלד לאיד
אין
"וועלקאָם דענזשער"
זיין ערשט דורכאויס ריידנדיק בילד ברייננט די נאנצע פאמיליע, פאר דעם גרעסטן געלעכטער אינם לעבן.
אויך
אמעריע, ערשטער טשאפטער פון "איס אף סקאטלאנד יארד". און אסוואלד קארסון

באמערקונג — אינגיכן קומט
"סאָנג אָף די פליים"

קומענדע וואך
מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
די גרעסטע דרויסנדיקע ריידנדיקע בילד וואס איז ווען געמאכט געווארען. עס וועט אייך געבן דעם גרעסטן "טריל", מיט איר דראמע, ראמאנס א. א. וו.
"די ווירדזשיניען"
מיט
נערי קופער, ריטשארד ארלין, מערי ברייען און וואלטער הוסטאן
אויך
ריידנדיקע קאמעדיע, "הייערד און פייערד" און פאקס מואוויטאן נייעס.

מאנטאג דעם 10טן נאוועמבער, טענקסגיווינג דעי, וועט זיך דאס טעאטער עפענען 11.30 פרי.

נייער ביקאָן טעאטער דערעפנט זיך היינט אָוונט

היינט, 7 אזייגער נ. מ. וועט זיך דערעפענען דער נייער ביקאָן טעאטער מיט דעם פראכטפולן בילד "דענסינג סווייטס", צום ערשטן מאל געוויזן אין וויניפעג. דאס איז א דורכאויס־ריידנדיק בילד מיט די באַרימטע מואווי סטארס סו קאראל, עדי פיליפס, עדי מורפי, קייט פריים א. א.

דאס בילד שטעלט מיט זיך פאר א קאלייריכע געשיכטע פון מאדערנער יוגנט.

דער ביקאָן טעאטער באט אָן די בעסטע סטיידזש און סקרין פארוויילונג, די בעסטע ריידנדיקע בילדער קאמעדיע און "ניוז רילס" ווי אויך סאמע בעסטע וואדעוויל אקטן און אן עכטער ארקעסטער.

די וואדעוויל אטרעקשאנס פאר דער דערעפענונגס וואך זיינען: נאע טשעוואליער, דער טאפ טענצער; די דריי טרוב באדארס, פון סי קיי. וואי. ראדיא סטייר שאן; בראסטאן און קראפ, אדיאנא טענצער; "סליב" לואיס און זיינע זעקס פריילאכע מוזיק־מאכער.

די סטיידזש פארוויילונג ווערט פאר געשטעלט איין מאל יעדן נאכמיטאג און צוויי מאל יעדן אָוונט. די פראגראמען ווערן געביטן יעדן מיטוואך און שבת. אין דעם ביקאָן טעאטער איז ארייננעשטעלט געווארן א פערפעקטע ריידנדיקע סקרין.

דער דאזיקער פראכטפולער נייד־דעקאָרירטער טעאטער פארמאנט אין זיך א סך פיטשורס־פערפעקטע ווענטילאציע, נייעסטער קלאנג סיסטעם, אלצדינג ניי און מאָדערנע פליום פאפולערע פרייזן.

אנפאנגענדיק קומענדיקן מיטוואך וועט "געוויזן ווערן" די פיינטער ענדזשעל".

"די פור נאט" א גרויסער דערפאָלג

"די פור נאט", א קאלעדוש קאמעדיע וואס ווערט געשפילט היינטיקע וואך אין וואקער טעאטער האט געמאכט א גרויסן "היט".

די וואקער רעפערטואר קאמפאני שפרו־דעלט מיט טאלאנט אין דער דאזיקער אויפפירונג און דער עולם נעמט אויף גע־רען די קאמעדיע וואס איז העכסט אמו־זירנד פאר יונג און אלט.

בחורים און מיידלאך פון דעם מאניטאָ־בער אונזיווערסיטעט באטייליקן זיך אין דער אויפפירונג. די אויסשטאטונג און רעזשי איז גלענצנד און אלע מיטגלידער פון דער טרופע האבן אין דער דאזיקער פארשטעלונג איבערטראפן אלע דערוואר־טונגען. נוצט אויס די געלעגנהייט און זעט די דאזיקע העכסט אמוזירנדיקע קאמעדיע. איר וועט זיין העכסט צופרידן.

קומענדיקע וואך, אנפאנגענדיק מאנ־טאג, וועט די וואקער טעאטער קאמ־פאני אויפטרעטן אין דער מיסטעריעזער פארשטעלונג, "דראקולא". די דאזיקע פארשטעלונג איז דער געשפרעך פון צוויי קאנטינענטן און עס איז געשפילט געווארן מיט דעם גרעסטן דערפאָלג אין אלע גרע־סערע טעאטער צענטערן.

איר וועט באוואונדערן די דאזיקע פאר־שטעלונג, איר אינטערעסאנטן אינהאלט, די שפאנענדע מאמענטן, און דעם גלענצנ־דען שפילן פון דער פיינער קאמפאני.

גוטע נייעס פאר פרויען

צוליב דעם גרויסן דערפאָלג פון דער פארשטעלונג אין פלעיהאוז טעאטער, איז עס נויטיק געווען צו נעבן צוויי ספעציע־לע אָוונט פארשטעלונגען, אין אויך ווי די נאכמיטאג פארשטעלונגען, בלויז פאר פרוי־ען. שבת אָוונט וועט פארקומען א ספע־ציעלער אָוונט בלויז פאר פרויען, די לעצ־טע פארשטעלונגען פאר מענער וועלן פארקומען פייטאג אָוונט און שבת ביי־טאג.

אזוי ווי די דאזיקע פארשטעלונג איז די אייניציקע צו שטיין דריי וואכן, האט עס א באוויין אז די דאזיקע פרעזענטאציע איז אן עכטע נויטווענדיקייט אין דער פראבלעם פון מאדערנעס הייראט און גליק.

אין פעלעס טעאטער

"וועלקאם דענזשער", דאס פיל־געלייב־טע בילד, מיט דעם באַרימטן מואווי סטאר, האראלד לאיד, אין דער הויפט ראָל, ווערט היינט געוויזן אין פעלעס טעאטער. דאס בילד איז געמאכט מיט אן עקסטרעם קאָלירריינען הינטערגרונט און פארליף פון דעם נאנצן בילד און איז דורכאויס אמוזירנדיק. א האראלד לאיד בילד איז אן אמת'ער "טריט" פאר'ן עולם. פאר עכ־טער פארוויילונג — זעט דאס דאזיקע בילד, היינט אין פעלעס טעאטער.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדיקער וואך, וועט אין פעלעס טעאטער געוויזן ווערן דאס דורכאויס ריידנדיקע בילד "די ווירדזשיניען' מיט נערי קופער, ריטשארד ארלין, מערי בריאן און וואלטער הוסטאן. דאס בילד איז העכסט אינטערע־סאנט און שפאנענד, פול מיט "טרילס" און זייער אמוזירנדיק.

עס וועט אויך געוויזן ווערן א דורכ־אויס ריידנדיקע קאמעדיע, הייערד און פייערד", פאקס מואוויטאן נייעס, א. א. וו. זעט און הערט עס אין פעלעס טעא־טער. מאנטאג, טענקסגיווינג דעי, וועט דער טעאטער זיין אפן 11.30 אינדערפרי.

אין קווינס טעאטער

היינט און מאָרגן אָוונט טרעטן אויף מאָרים קראנער און דזשאָנעט פאסקע־וויטש צוזאמען מיט דעם נאנצן אנסאמ־בעל אין "די צווייטע יוגנט" שפאנענדע לעבנס־בילד אין פיר אקטן פון שיינע־רחל שימקאָף.

שיינע רחל שימקאָף, א ניו־יאָרקער מיי־דעל האט באוויזן צו אנצושטייבן אייניקע זייער גראטעגע פיעסן, און "די צווייטע יוגנט" איז אייגע פון זיי. די קווינס טעא־טער פאטראניזירער דערווארטן צוויי פאר־נעגנדיקע אָוונטן ביי דער דאזיקער פיע־סע. דער אינהאלט איז זייער אינטערע־סאנט און שפאנענד מיט זיין אמוזירנדיקן קאמיזם. אלע מיטגלידער פון דער טרופע האבן צו שפילן זייער אינטערעסאנטע ראָלן. זעט די דאזיקע פארשטעלונג. זונ־טאג אָוונט וועט געשפילט ווערן זייער אן אמוזירנדיקער קאנצערט.

ערשטער סימפאניע קאָנצערט פון סעזאָן דעם זונטאָג

מוזיק ליבהאבער וועלן זונטאג, דעם 9טן נאוועמבער, 2.30 בייטאג, האבן די געלעגנהייט צו הערן, צום ערשטן מאל היינטיקן סעזאָן, דעם וויניפעגער סימ־פאנישן ארקעסטער, פון זעכציק מוזי־קאנטן.

דער סימפאנישער ארקעסטער אונטער דער פארוואלטונג פון דעם מע־נערישן מוזיקאלישן קלוב, האט געמאכט אלע נויטיקע פארבאריטונגען פאר זיין ערשטן אויפטריט אין פלעיהאוז טעא־טער. פיטער טעמפל, באקאנטער מוזיקער פון ענגלאנד, איז דער דירינענט און מר. דזשאן וואטערהאוז איז דער קאנצערט מייסטער.

דער ארקעסטער וועט נעבן א סעריע קאנצערטן היינטיקן וויינטער. די זונטאג־דיקע פראגראם וועט באשטיין פון דער מייסטערזיינגער אווערטיורע, פון וואגנער: די ניט פארענדיקטע סימפאני, פון שר־בערט; טרוימעריי, שומאן; אונגארישער מארש, פון בערליאז און א ווערטפולע שאר־פונג פון רימסקי־קארסאקאוו.

בילעטן צו באקומען אין באקס אפיס ביי דראטי פארנום, 703 גרייט וועסט פערמאנענט בילדינג, טעלעפאן 224 24. אלע בילעטן מוזן געקויפט ווערן אין פאר־אויס, ווייל זונטאג וועלן קיין בילעטן ניט פארקויפט ווערן אין טעאטער.

QUEENS THEATRE
2 פאר 60 סענט; 2 פאר 90 סענט
2 פאר $1.10
ליידיס פריי
פרייטאג און שבת אָוונט נאָוועמבער 7 און 8
מאָרים קראנער
און
דזשאנעט פאסקעוויטש
צוזאמען מיט דער נאנצער קאמפאני אין דאס שיינע הארציקע לעבנסבילד אויפגעפירט פון מאָרים קראנער
די צווייטע יוגנט
לעבנסבילד אין 4 אקטן
פון שיינע רחל סימקאָף
אויסגעשטאטעט פון איזידאר קליין
מוזיק פון סעמיעל פויגלנעסט
אונזער קאמפאני:
מענער פערסאנאל—מאָרים זילבער־שטיין, איזידאר קליין, הייטי ראפא־פארט, מאָרים אפעל, הייטי פיינשטיין און סעמועל פויגלנעסט
פרויען פערסאנאל—עני שאפירא, סילי ליפצין, פוירל פויגלנעסט, פאולין שייפער און סארא קראנער
זונטאג אָוונט א גרויסער קאָנצערט

טעלעפאן 683 28
WALKER
CANADA'S FINEST THEATRE
היינטיקע וואך—"די פור נאט"
מיטוו. מאט. קומענדיקע וואך שבת קאט.
נאך א באַרימטער ניו יאָרקער סוקסעס
דראקולא
וואמפיר מיסטעריעזע פארשטעלונג
שטענדיק די דאזיקע פרייזן
אוו. $1, 75ס., 50ס., 25ס. | פלוס
מאטינעס ---- 50ס., 25ס. | טעקס
מאטינעס, 2.30 — אוונטו, 8.30
וואקער קאָנצערט ארקעסטער
ניין מוזיקאנטן — בעסטע אין שטאט

קארסעטן קארסעלעטס בראזירס
אלע סטיילס און סייזעס.
דאס בעסטע וואס מען קאן באקומען אויך
געמאכט צו מאס און לויט דאקטארס פרעסקריפשאנס.
מעסיקע פרייזן
MDME NEMY
506 SELKIRK AVENUE
אנטקעגן פעלעס טעאטער

* לייענט "דאס אידישע וואָרט", אייער
* איינציג צייטונג, נערוקס אין אונ־
* זער איינענער שפראך, פאר אונזערע
* איינענע אינטערעסן פארשפרייט אין
* אלע אידישע הייסטן פון וויניפעג און
* טערב קאנאדע.

BEACON THEATRE
PHONE 22292 — 559 MAIN ST.
גראנדיעזע עפענונג היינט 7 נ. מ.
וויניפעגער נייער פאמיליען טעאטער באט אן דעם גרעסטן פארוויילונג ווערט אין טערב קאנאדע

אויף אונזער ריידנדיקן לייוונט
צום ערשטן מאל געוויזן אין וויניפעג
סו קאראל און גרענט וויטהערס
אין
WARNER BROS. present
DANCING SWEETIES
צוגעגעבן
סקרין אטרעקשאנס
ריידנדע קאמעדיע — יוניווערסאל נייעס ריל
ריידנדיקע טעכניקאליר נאוועלטי
אויף דער ביקאָן סטיידזש
נאָע טשעוואליער, טאָפ טענצער
די דריי טרובאדורס פון סי. קיי. וואי.
בראסטאן און קראפ, אדיאנא טענצער
"סלים" לואיס און זיינע פרייליכע מוזיק מאכער
די ביקאָן טעאטער פיטשורס
פערפעקטע ווענטילאציע — פאפולערע פרייזן
סטייריזש און סקרין פארוויילונג
נארטערן עלעקטריק'ס נייעסטע קלאנג סיסטעם
פארטגעזעצט פארשטעלונג פון 12 ביי־טאג ביז 11 ביי־נאכט.
א פערפעקטע ריידנדיקע סקרין
אלצדינג ניי — נאָוועלע — אפ־טו־דייט
פראנאמען געביטן מיטוואך און שבת.
באמערקט — ביקאָן פאפולערע פרייזן
יעדער סיט צו יעדער צייט 25c קינדער, 15 סענט
קינדער מאטינע יעדן שבת אינדערפרי, 10 אזייגער, איינטריט 10 סענט
א פרעזענט צו יעדן קינד־
אנפאנגענדיק מיטוואך
ביילי דאו אין "די פיינטער ענדזשעל"

מענ'ס מיזיקאל קלוב קאָנצערטן
א סעריע פון פינף זונטאג קאָנצערטן פון דעם וויניפעגער סימפאָנישן ארקעסטער — צוויי קאָנצערטן פון "מעיל קווייער"—צוויי קאָנצערטן פון פילהארמאָנישן כאָר — סעריעס טיקעטס אראָנ אויפן סייל ווי פאָלגט:

	מיין פלאר	דיך באלקאני
1 סיט צו יעדן ארקעסטער קאָנצערט } 2 סיטס צו יעדן כאָר קאָנצערט (9 סיטס)	$10.00	$6.00
2 סיטס צו יעדן קאָנצערט (14 סיטס)	$15.00	$9.00
1 סיט צו יעדן ארקעסטער קאָנצערט בלויז	$ 6.00	$4.00
עקסטרא סיטס בלויז צו סובסקרייבער	$ 1.25	$ .85

טערמס — האלב קעש. באלאנס דעצעמבער 1טן

ערשטער קאָנצערט זונטאג, נאָוועמבער 9טן 3.30 נ.מ.
פלייהאוז טעאטער
פאר איינצעלהייטן און רעזערוואציעס זיך ווענדן צו
DOROTHY PARNUM
703 Great West Permanent Bldg.
Phone 24224
באמערקונג:—די דאזיקע קאָנצערטן זיינען א גרויסע געזעלשאפטלאכע אונ־טערנעמונג. יעדער געזעלשאפטלאך נייטיקער בירגער און מוזיק ליבהאבער דארף עס אונטערשטיצן. סובסקרייבט זיך היינט.

עס וועט זיך איך כאצאלן צו אדווערטייזן אין "דאס אידישע וואָרט"

ווען נערוון זיינען צערודערט!

אויב אייערע נערוון זיינען צערודערט איז עס דער נאָ־טורס נעפאר סיגנאל אז זיי נויטיקן זיך אין נאר־האפטיקייט און אין רו.

אוואלטין שטעלט צו אלע נארהאפטקייטן וואס זיינען וויכ־טיק פאר פערפעקטער נערוון געזונטקייט. עס איז א נאטיר־לאכע, נעשמאקע שפייז געטראנק, וויסנשאפטלאך צוגעגרייט, פון פרישע אייער, פעטע מילך און צייטיקן גערשטן מאלט. דאקטוירים אין דער גאנצער וועלט רעקאָמענדירן אוואלטין צו מענשן מיט אפגעשוואכטע נערוון.

שפייזט אייערע נערוון מיט דעם דאזיקן נארהאפטן שפייז געטראנק.

OVALTINE

טאָניק שפייז געטראנק

בויט אויף דעם מארק, נערוו און קערפער

אין אלע דראג סטארס אין 50ס., 75ס., $1.25 און ספעשל פאמיליע סייז $4.50 סינס. אויך סערווירט היים אדער פאלט ביי סאָדע פאונטענס.

וואַרנונג—מישט ניט צוזאמען אוואלטין מיט וועלכן עס איז אנדער פראדוקט. אוואלטין האט די אינדארסירונג פון דער וויסנשאפטס וועלט. עס איז דער העכסטער טאניק שפייז געטראנק.

א דארציקסטן דאנק צו מ. דזש. פינקלשטיין

מ. דזש. פינקלשטיין

מיין הארציקסטן דאנק צו מר. מ. דזש. פינקלשטיין פאר דער ארט און ווייזג אין וועלכער ער האט אנגעפירט מיין קייס אין נערבט.

מר. פינקלשטיין איז ניט נאר געווען מיין אדוואקאט, נאר די נאנצע צייט פון משפט איז ער געשטאנען ביי מיין זייט ווי דער געטרייסטער חבר און בעסטער גוטער פריינט.

פון דער ערשטער מינוט וואס ער האט איבערגענומען דעם משפט האט ער גלייך איינגעזעען, אז דא האנדלט זיך ניט אזוי־פיל וועגן שאדנרזאץ, ווי דער פארלאנג פון געוויסע מענשן צו דיסקרעדיטירן מיין נאמען. אין פארלויף פון דעם "טרייעל" האט זיך ארויסגעוויזן, אז ניט נאר האט מען געזוכט מיין נאמען אריינשלעפן אין א זומפ נאר אויך דעם בית יתומים.

מר. פינקלשטיין האט טיכטיק געקעמפט די נאנצע צייט צו באוויזן די נאנצע פאלשקייט און די מאכינאציעס פון די באַ־שולדיקער.

מר. מ. דזש. פינקלשטיין האט אויף א קינסטלערישן אופן אויפגעדרעקט און אויפ־געוויזן דעם גערעכט דיר ריכטיקע כונה פון דער אנקלאגע, און פאר זיין געטריישאפט טיכטיקייט און הארצלאכן ערנסט וואס ער האט ארויסגעוויזן אין פירן דעם משפט, —שיק איך אים דעם הארציקסטן דאנק פון מיר און מיין נאנצער משפחה און מיי־נע צאלרייכע פריינט.

א. אסאווסקי

בני ברית
דעביוטאנט קאבארעט סאפער שאנץ
אין פארט געערי
דינסטאג דעם 25טן נאָוועמבער
$2.00 א פליט

באָנדלס באָנדלס
די כנסת ישראל סיסטערהוד
בעט אלע אידישע פרויען צוצושיקן
באָנדלס, קליידער און שיך אין 494 סעלקירק עוועניו
וואס וואלט זייער גוט צוגוץ געקומען פאר געוויסע נויטליידנדע פאמיליעס, איצט, מיט דעם אנקום פונם ווינטער.
טעלעפאנירט צו מרס. נעגזער 54 932 און מיר וועלן צושיקן נאך אייער באנדל

עקזאמינירט אייערע קינדער
מר. י. נארבאוויצקי האט נאך קיין איין מיסטייק ניט געמאכט וואו ער האט עקזאמענירט א קינד, צי דאס קינד טויג זיך אויס פאר א פיאנא מיטשער, און וועמען ער האט אנגעמערקט זיינען זיי דערפאלגרייכע פיאנא מיטשערס געווארן. מר. נארבאוויצקי איז אנערקענט אלס אן עקספערט דערינען ביי דער אלגעמיינער באפעלקערונג. רופט אפ און מאכט אן אפּאינטמענט. ער רעכנט דערפאר קיין געלט ניט. טעלעפאן 72 679.

BILL LOWE — VIC TURLAND
לערערס פון
בענדזשא || פיאנא אקארדיען
עגנייד־זשמענטס, פארטיס, באנקעטן און קאנצערט ארבעט
520 Winnipeg Piano Bldg. — Phone 26 526

JENNET WHYTE
פיאנא און טעאריע
ספעציעלע אויפמערקזאמקייט געגעבן צו אנפאנגער פיופלס צוגעגרייט פאר עקזאמיניישאנס
334 BANNERMAN AVE. — PHONE 51 433

MABEL HARBOUR
עלאקיושאן גאלד מעדאליסטן — לאנדאן אקאדעמי אף מיוזיק
ענטערטיינער און דראמאטיק קאוטש
לערערן פון שטים קולטור, פארלעזן, דערציילן געשיכטעס, רעסיטינג, עקסטינג
ספעציעלע אויפמערקזאמקייט צו פינקסלאכער אויסשפראך.
נארט ענד סטודיא:
North End Studio: 366 St. John's Ave. — Residence Phone: 88 892

עס מאכט אן אונטערשייד וואו איר קויפט — און וועמען איר פארטרויעט
מאַרקאָני
ראדיאָ
ניי . . . אויף דריי פארשיידנארטיקע אופנים

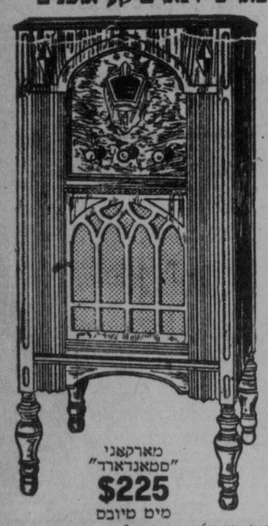

די זעלבע בארימטע אינזשינערן וועלכע האבן פארפולקומט מארקאָ־ני דראטלאזע, האבן דאס יאר פאר־פולקומט מארקאני ראדיא סעטס . . . 3 פארשיידענע אופנים.
ט אַ ן—וואונדערבאר . . . נאטיר־לאך . . . ספעציעל דעווינטער ספי־קער און עמפליפייער ניט אייך פערפעקטע טאן קוואליטעט.
אויסזעען—פראכטפול . . . אבסאָלוט מאדערנער דעזיין.
סענסיטיוו: אויפנאמע—איבערראשנד פיין און אקוראט־נע אויף ביידע, ווייטע און נאענטע סטיישאנס.
אנדערע מאָדעלן
מארקאני "דזשוניאר" $185
מארקאני "סעניאר" $285
מארקאני "סעניאר" ראדיא קאמבינייישאן $385
פרייזן שליסן איין טיובס
מארקאני "סמאנדארד" $225 מיט טיובס
קויפט פון עטאבלירטע און ראיעלע ספעציאליסטן
WINNIPEG PIANO CO LTD — 333 PORTAGE AVE.
ברענטשעס אין סט. דזשיימס, טראנסקאנא, ברענדאן, דאוסון, יארקטאן, פארט ארטור

מיר פאטאגראפירן
אלצדינג און איבעראל

חתונה און פאמיליע גרופעס
זעט די אנפירנדע נארט ענד סטודיא
SHAPIRA'S
228 SELKIRK AVE.
Cor. Main St. — PHONE 53 641

קויפט דירעקט
פון די וואס מאכן זיי און באקומט
גרעסערע ווערטן
פאר ווייניקער געלט
בילטוועל
סוטס אדער
אווערקאוטס
געמאכט צו אייער איינענער מאס
$35 - $27
איר קאנט קומען אין סעמפל רום צו
Leon's, Ltd., 449 Portage Ave.
Or TESSLER'S
BILTWELL CLOTHES, LIMITED
5th Floor, Peck Bldg.
Cor. Princess and Notre Dame
Phone 27 951

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
NOV 12 1936
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

מיר האָבן די גרעסטע איבערראשונג פאַר אייער גאַנצער פאַמיליע טעלעפאָנירט 38 200

ווייסט איר פאַרוואָס פערט דאָ וואָרקס קאָן געבן אַזעלכע ספּעשלס אין דריי קליינינג און דייאינג ??

די ערשטע אורזאַך איז, וואָס מר. נייטן פּאַרטנאָי איז אַליין אַ ספּעציאַליסט אין דריי קליינינג, פּרעסינג און דייאינג, און ער איז שוין אין דעם פאַך פאַר די לעצטע צוואַנציק יאָר, און —

אייערע קליידער קריגן די באַדינונג פון זיין פּערזענלאַכן אויפזיכט

די צווייטע אורזאַך: א העכסט מאָדערנער פּלענט, מיט מאָדערנע מאַשינען, 110 ערשט־קלאַסיקע קוואַליפיצירטע אַרבעטער וועלכע זיינען גרייט צו באַדינען אייך און נאָכקומען אייערע פאָדערונגען.

אין וויניפּעג זיינען פאַראַן א סך "קלינער": אידישע און ניט־אידישע, אַלטע און נייע, וועלכע זיינען אויפגעקומען און אונטערגעגאַנגען פאַר די לעצטע צוואַנציק יאָר.

פערט דאָ וואָרקס שטייט פעסט און האָט זיך צעוואַקסן און איז די פּאָפּולערסטע דריי קליינינג פירמע אין וויניפּעג און מערב קאַנאַדע, א דאַנק איר מוסטערהאַפטער אַרבעט אין דער דריי קליינינג אינדוסטריע.

איר קאָנט אומבייטן אייער געקויפטן אַרטיקל אין א ראיעלער דעפּאַרטמענט סטאָר, איר קאָנט אָבער ניט אומבייטן אייער סוט, קאָוט אָדער דרעס ווען איר שיקט עס צו א שלעכטן דריי קליינער און ער מאַכט פון אייערע קליידער א תל.

האַנדלען מיט א ראיעלער פירמע מיינט אַבסאָלוטע צופרידנהייט און דאָס קאָנט איר קריגן ביי פערט דאָ וואָרקס הונדערט פּראָצענט

די פערט דאָ וואָרקס לימיטעד האָט ניט אָפּגעלייגט קיין איין מענשן, ניט געקוקט אויף דער שלעכטער צייט.

ווייסט איר פאַרוואָס ?

ווייל אונזער צופרידענע צאַלרייכע קליענטן־אַרמיי, וואַקסט פון טאָג צו טאָג און אונזער מאַסן־פּראָדוקציע דערמעגלאַכט אונז צו געבן ערשט־קלאַסיקע אַרבעט צו די סאַמע פּאָפּולערע פּרייזן.

לאָזט אונז אייך באַדינען!

14 פלינקע טראַקס — 110 ערשט קלאַסיקע אַרבעטער
אונזערע טראַקס זיינען אויף אייער נאַס עטלאַכע מאָל אין טאָג באַטראַכט די דאָזיקע פּרייזן
גוט ביז שבת דעם 15טן נאָוועמבער

מענערשע סוטס
דריי קלינד און געפּרעסט, מיט קליינע ריפּערס _____ **$1.00**
פריי מיט יעדער אַרויסגעשיקטן סוט וועלן מיר דריי קליינען א קעפּ אָדער דריי נעקטייס.

סילק און קלאָט דרעסעס
(פליין)
דריי קלינד, פּראַכטפול געפינישט, און קליינע ריפּערס _____ **$1.00**
(פּליטינג עקסטרא)
פריי מיט יעדער דרעס וועלן מיר פאַר אייך אויסרייניקן אין פאַר גלאַנץ.

העטס
דריי קלינד און געבלאָקט _____ **50c**

שפּאָרט געלט!

סוועטערס
אַלערליי קאַלירן, ליידיס און מענערשע, בלויז _____ **50c**

טעלעפאָנירט צו יעדער צייט : 37 266

פאַר אייער דריי קליינינג און פּרעסינג, און איר וועט שטענדיק קריגן אייער אַרבעט מיט 25 פּראָצענט ביליקער ווי ערגעץ אַנדערש.

איך קאָנט ריידן אידיש דורכן טעלעפאָן צו יעדער צייט

מיר האָבן א ברענטש אין 808 מיין סטריט, קאָרנער דזשאַרווים, פאַרוואַלטעט פון משה פּאַלסקי, גוט באַוואוסטער שניידער אין דער נאַרט ענד. ער בעט אַלע זיינע פריינט און קאָסטאָמערס צו פּאַטראָניזירן אים. וואו איר קאָנט קריגן די בעסטע באַדינונג אין דריי קליינינג און פּרעסינג ווי אויך ריפּערס, צו ביליקע פּרייזן.

מיר האָבן נאָך א ברענטש אין דער נאַרט ענד, 1062 מיין סטריט, קאָרנער אַלפּרעד, אונטער אויפזיכט פון א אידישער מיידל, וועלכע איז גרייט צו יעדער צייט אָנצונעמען אייערע אָרדערס און נעבן אייך די בעסטע באַדינונג.

די באַדינונג וואָס איר קריגט אין פערט דאָ וואָרקס—קאָנט איר ניט קריגן ערגעץ אַנדערש—מיר קומען, און מיר דעליווערן—ס'קאָסט אייך ניט טייערער.

1 טאָג באַדינונג אויב פאַרלאַנגט

PERTH DYE WORKS LTD.

Dry Cleaners and Dyers

TWO PLANTS: 482-4-6 Portage Avenue, Phone 37 266 Six Lines — 238 Lilac St., Ph. 42 328 Three Lines

ברענטשעס אין
808 MAIN ST. - - - PHONE 55 188 — 1062 MAIN ST. - - - PHONE 55 200

PLAYHOUSE
אַרטיסטס מאָדעלן

שבת פּאָזיטיוו דער לעצטער טאָג

צוליב דער דעליקאַטער נאַטור פון דער דאָזיקער אַטרעקשאָן, קאָנען מענער און פרויען ניט אַריינגעלאָזן ווערן צוואַמען.

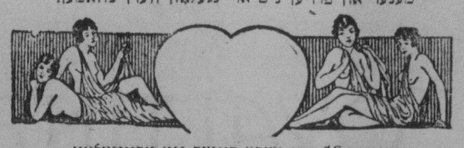

אונטער 18 יאָר ווערט קיינער ניט אַריינגעלאָזן

לעצטע געלעגנהייט פאַר מענער בלויז היינט ביינאַכט	שבת בלויז פאַר פרויען דעם גאַנצן טאָג

דר. וומ. דייווידסאָן — ענגליש סעקס פּסיכאָלאָגיסט — פּערזענלאַך

דער סטאַק און פּיקסטשורס
— פון —
מידוועסט גראָסערי קאָמפּאַני, 24 דערבי סטריט
זוערט איצט אויספאַרקויפט צו ביליקע פּרייזן
מידוועסט טאָבעקאָ קאָמפּאַני — טעלעפאָן 57 371

קוואַליטעט, פּינקטלאַכקייט און שנעלקייט
קריגט עס אין שעפּערד'ס
שיקט אייער נעקסטע פּרעסקריפּשאָן צו שעפּערד'ס

מיר האָבן אין אונזער דיספּענסערי אַלצדינג קאָמפּלעט פאַר פאַרטרעפלאַכער דיספּענסינג פון אייער דאָקטאָר'ס פּרעסקריפּשאָן. אונטער פּערזענלאַכן אויפזיכט. אייער דאָקטאָר "ווייסט אַז ס'איז ריכטיק" אויב איר נעמט עס אין שעפּערד'ס.

REDWOOD PHARMACY
WILLIAM SHEPHERD, Graduate of Great Britain and Manitoba
COR. ARLINGTON AND REDWOOD, WINNIPEG — PHONE 53 053

"בעלווין"
"אינטערנעשאָנאַל"
"גרינהיל"
און
"מעקניליוורעי קריק"

קאָנאַרע'ס בעסטע האַרטע קוילן
פאַרקויפט ביי

Adams Coal Co. Ltd.
Arctic Ice & Fuel Co. Ltd.
Harstone Coal Co. Ltd.
J. G. Hargrave Co. Ltd.
Best Coal Co.
D. Swail
D. D. Wood & Sons Ltd.
J. D. Clark Fuel Co. Ltd.
McCracken Bros.
Union Fuel & Builders' Supply Co.

און ביי אַנדערע פּראָגרעסיווע דילערס

אויב אייער סטים אַדער הייסע וואַסער פּלענט ניט אויך ניט קיין צו־פרידנהייט — דאַן טעלעפאָנירט פאַר א פרייער עקספּערט עצה, צו

S. N. HYMERS
טעלעפאָן 86 804
221 McIntyre Block, Winnipeg

סעם שאַר
מאַכט באַקאַנט צו אַלעמען, אַז ער איז איצט פאַר זיך אַליין אין
564 סעלקירק עוועניו
ספּעציאַליזירט זיך אין
גלעזערייען
און מאַנופאַקטשורינג פון אַלע סאָרטן
ווינדאָוס און טירן
צו זייער מעסיקע פּרייזן
אָפּשאַצונגען פריי
זייער פינקטלאַכע באַדינונג
טעלעפאָן 55 812

צו באַדינען אייך
בעסער!

אויף דעם פאַרשלאָג פון אונזערע צאַלרייכע פריינט און קאָסטאָמערס אין דער נאַרט ענד
וועלן מיר דערעפענען

מיטוואָך, דעם 12-טן נאָוועמבער
א רעסיווינג ברענטש
— אין —
1028 מיין סטריט
ארום מאַניטאָבא עוועניו

מיר האָבן אָנגענומען דעם דאָזיקן פאָרשלאָג מיט דעם הויפּט געדאַנק: צו געבן אַלע אונזערע קאָס־טאָמערס אין דער נאַרט ענד א דריי קליינינג באַ־דינונג וואָס וועט זיין צו זייער באַקוועמלאַכקייט, און אויך עפּאַבלירן א ספּעשל

קעש און קערי סערוויס

מיט א 20 פּראָצענט דיסקאָונט אויף אונזערע רעגולערע פּרייזן

פאָלגט נאָך "דאָס אידישע וואָרט" פאַר אונזערע ווייטערדיקע אַנאָנסן

טעלעפאָן 37 061-2-3-4

Fort Garry DEPENDABLE
DYERS AND CLEANERS LTD.

ב. וו. סילוועד
רושענעראַל מענערושער

טעלעפאָנירט 37 061
4 ליינס

אַרויסשייטאַרס פון דעם איין־טאָג באַדינונג

שפּאָרט אייער קוילן ביל
און שטעלט אַפּ די ווינטן דורך האָבן אייערע טירן און פענסטער צוגעפּאַסט מיט די

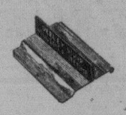

אימפּרוואָוד מעטאַל
וועטער סטריפּס
נעמאַכט אין וויניפּעג זינט 1906.
אָפּשאַצונגען פריי
J. F. DEELEY
1086 MAIN ST. PHONE 56 451

יאַרמאָס דער בוטשער
לאָזט וויסן אַלע זיינע קאָסטאָמערס אַז איך פאַרקויף צו
12 ס. א פונט
די בעסטע פלייש
קומט און איבערצייגט זיך, אָדער
טעלעפאָנירט 51 379
YARMUZ--the Butcher
1130 MAIN STREET, WINNIPEG

אויב איר ווילט שקראָבען און פאָלישן אַלטע און נייע פלאָרס
און באַקומען די בעסטע אַרבעט אין שטאָט
טעלעפאָנירט צו אונז
אונזער אַרבעט איז גאַראַנטירט צו געבן אייך צופרידנהייט
JACKSON FLOOR CO.
טעלעפאָן 52 475

זעט אונזערע נייע ספּרינג סחורות
א גרויסער אויסוואָל פון וואָס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

וואַנצן און קאַקראָוטשעס
פאַרניכטעט. אַרבעט גאַראַנטירט
CHARLES RIESS & CO.
376 Colony St. — Phone 33 529

טעמ באַהאַנדלונג אין פרינטינג ביי דאָס אידישע וואָרט

מודעה
צו אַלע מענער און פרויען פון וויניפּעג!

דערמאָנט זיך וואָס עס איז געווען אין דער אַלטער היים, ווען רבנים האָבן גע'אסר'ט א שוחט אָדער א קצב, צי האָט איין איינציקע אידישע פרוי געגעסן פון גע'אסר'טן שוחט'ס שחיטה, אָדער געקויפט פלייש ביי דעם גע־אסר'טן קצב, ווען מען זאָל איר אפילו געווען געבן דאָס פלייש אומזיסט. — פאַרוואָס טוט איר דאָס דאָ? פאַר וואָס עסט איר אין די אויגן פון אייערע קינדער, פלייש וואָס די רבנים אסר'ן? אָרט אייך ניט וואָס אייערע קינדער טראַכטן ותנן דעם?

מיר דערקלערן אייך, אַז דאָס פלייש פון די בוטשער שאָפּס :

500 סעלקירק עוועניו — 86½ ענדריוס סט. — 1304 מיין סט. 296 דאָפּערין עוועניו

אָדער אַנדערע בוטשער שעפּער וואָס וועלן געפענט ווערן ניט אונטער אונזער השגחה איז על פי דין השולחן ערוך

טרפה ונבלה

מיר וואַרנען אייך און עצה'ן אייך איר זאָלט זיך היטן דערפון. לאָזט זיך ניט אַריינפירן אין אַן אומזיסטן נצחון אַריין !

מיט כבוד,
הרב ישראל יצחק כהנאָוויטש, ראש הרבנים דפה
הרב ישעי' הלוי הורוויץ
הרב אשר זילבערשטיין

מודעה

מיט דעם כח פון בית דין פון שטאָט דערקלערן מיר די שחיטת עופות פון ה' סמאָלאַר אַלס גע'אסר'ט, פונקט ווי מיר האָבן גע'אסר'ט זיין שחיטה פון גסות און דקות.

הרב ישראל יצחק כהנאָוויטש, ראש הרבנים דפה
הרב ישעי' הלוי הורוויץ
הרב אשר זילבערשטיין

מודעה

א טעלעגראַמע דערהאַלטן פון מאַנטרעאָל לייענט פאָלגנדעס : —
"דער מאַנטרעאָלער וועד הרבנים האָרתודוכסים שרייבט אונטער דעם איסור אויף די שוחטים און בוטשערעס וואָס זיינען אַרויסגעטראָטן נגדן וויניפּעגער וועד הרבנים.

מאַנטרעאָלער וועד הרבנים:
(באַשטייט פון: רבי ראָזנבערג, רבי זאַלמאַנאָוויטש, רבי דוביצקע, רבי וואַכטפאָגל, רבי בערגער, רבי הירשהאָרן, און רבי אפּראַמאָוויטש).

רבי קאָהן, פּרעזידענט

אויפמערקזאַם

דער בשר כשר שטאָט קאָמיטעט פאַררופט

א מאַס-מיטינג

מאָנטאָג דעם 10טן נאָוועמבער, 8 אַזייגער אין אָוונט
אין דער גרויסער תלמוד תורה
קאָר. טשאַרלס און פּלאַראַ

אָפּצונעבן א באַריכט צו אַלע דעלעגאַטן פון די שולן און סאָסייטיס און צו אַלע פּאַטראָניזירער — פרויען און מענער וועלכע סיפּאַטיזירן מיט דעם שטאָט קאָמיטעט ותעלכער אין דערוויילט געוואָרן פון אייך און פאַר אייך, וואָס דער קאָמיטעט האָט געטאָן ביז איצט און ווען זיינע ווייטערע פּלענער.

מיר בעטן אַלע דעלעגאַטן פון די אָרגאַניזאַציעס ניט צו פאַרפעלן צו קומען צו דעם מאַס מיטינג, וועלכער איז פון גרויס וויכטיקייט פאַר אַלעמען. פּאַטראָניזירט די שטאָט בוטשער שעפּער אין די פאָלגנדע פּלעצער:

500 סעלקירק עוועניו — 86½ ענדריוס סטריט
1304 מיין סטריט — 296 דאָפּערין עוועניו.

דעם שבת אויף דער נאַכט עפענען מיר די פאָלגנדע בוטשער שעפּער וועלכע זיינען פאַרטיק פאַר ביזנעס:

670 אַלפרעד עוועניו — 318 סעלקירק עוועניו
471 קאַלעדזש עוועניו

וואו פלייש וועט פאַרקויפט ווערן

רינדענע 10ס., קעלבערנע 12ס. א פונט

די אַלע אַנדערע בוטשער שעפּער וואָס אַדווערטייזן בילִיק פלייש זיינען ניט פון דער שטאָט קאָמיטעט און מיר זיינען ניט פאַראַנטוואָרטלאַך פאַר זייערע פלייש. אונזערע פלייש ווערן געקויפלעט נאָר אין א שלאַכט הויז וואו עס איז דאָ א גאָווערנמענט דאָקטאָר.

קומט צום מאַס מיטינג — עס איז אין אייערע איינענע אינטערעסן

מיט אַכטונג, די שטאָט קאָמיטע

דיינקט !
אַווערקאָוטס
סחורה פון נייעם סעזאָן
ספּעציעלע נידעריקע פּרייזן.
פונקט איצט
ביים אָנפאַנג פון דעם סעזאָן
זעט אונז אידער איר קויפט
SCANLAN & McCOMB
417¾ PORTAGE AVENUE
טעלעפאָן 22 282

האָט איר פאַרזוכט די געשמאַקע עסנס?
האָט איר געזוכט די שיין גערעסטע טישן וואָס ווערן צוגעגרייט פון דעם גוט דערפאַרענעם אונטערנעמער
דוד שפּיגל
מיר דעלעווערן איבעראַל צו די ביליקסטע פּרייזן. בעסטע באַהאַנדלונג
מיר האָבן 200 נייע סעטס סילוועד און דישעס
טעלעפאָנירט 52 333 — רעז. 52 229
364 דזשאַרווים עוו.